

Sebastian – Ioan Burduja

Ministrul Energiei

15 Iunie 15 Iunie
'23'25
RAPORT DE MANDAT

Publicat la 15 iunie 2025

Dragi români,

Acum doi ani, când mi-am început mandatul de ministru al Energiei, știam un lucru cu certitudine: că România nu mai are timp de pierdut. Eram într-un moment istoric greu — criza energetică europeană lovea puternic, prețurile la energie afectau direct bugetele familiilor și ale companiilor, iar sistemul nostru energetic avea nevoie de modernizare urgentă. În același timp, în plin război la graniță, asigurarea securității energetice nu mai era un concept de viitor, ci o nevoie vitală a prezentului.

Am intrat în Ministerul Energiei cu un singur scop: să nu mai ratăm trenul istoriei. Să folosim fiecare fereastră de oportunitate deschisă de crizele recente pentru a face saltul către o **România independentă energetic, modernă și respectată la nivel internațional**. Am promis că vom pune energia pe primele locuri în agenda națională — nu doar ca sector economic, ci ca pilon de securitate, dezvoltare și prosperitate pentru generațiile următoare.

Am scos România din dependențele toxice de la Est. Nu prin noroc, ci prin strategie. Nu prin vorbe, ci prin decizii ferme. Am avut curajul să spunem „nu” gazului rusesc și să construim alternative reale. Astăzi, **România e mai sigură, mai puternică și mai respectată** în Europa.

Mai presus de cifre rămâne o idee: **independența energetică a României** este un act de voință națională. Nu este un pariu economic, ci un jurământ istoric.

România trebuie să fie stăpână pe energia ei. Să nu mai depindă niciodată de nimeni altcineva. Să aibă **energie sigură, accesibilă și curată** — în această ordine de priorități și nu în alta. Să nu mai stea cu mâna întinsă la alții, ci să se ridice pe propriile resurse, pe munca propriilor oameni, pe viziunea propriilor lideri.

Pentru generațiile care vin, lăsăm nu doar infrastructură și 14 miliarde EUR fonduri atrase. Lăsăm un model de curaj, de strategie, de construcție. Lăsăm dovada că, într-un moment greu al istoriei, România nu a dat înapoi. Ci a înaintat. Cu capul sus, cu fruntea sus, cu ochii spre viitor.

Energia nu e doar despre rețele și centrale. E despre suveranitate. E despre libertate. E despre România.

Astăzi, după 2 ani de mandat, pot spune că România a făcut pași uriași înainte. Nu doar pe hârtie. Nu doar în săli de conferințe. Ci **în teren, în șantiere, în comunități, în centrale, iar rezultatele se vor vedea în facturile noastre, în anii ce vor veni.**

Ani la rând, România a pierdut timp și capacități. În perioada 2009 – mai 2023, au fost închise capacități de producție pe gaz și cărbune în valoare totală de 7.166 MW. În această perioadă, investițiile au fost puține, preponderent proiecte private regenerabile în perioada 2011–2013, proiectele de amploare (strategice) au stagnat, iar România a ajuns să importe incertitudine și vulnerabilitate, la prețuri mari, în loc să exporte siguranță.

A fost nevoie de un restart. Iar acest restart a venit.

În 2 ani cât în 10. De la preluarea mandatului, România a pus în funcțiune capacități noi de producție energetică, contribuind direct la refacerea și extinderea sistemului energetic național. S-au deschis șantiere, s-au instalat panouri solare, s-au ridicat turbine, s-au pornit centrale. Am schimbat ritmul și am arătat că România poate construi din nou. De exemplu, în anul 2024 am conectat la Sistemul Energetic Național 1251 MW, mai mult decât între 2016 și 2023 la un loc. Iar anul acesta, până la 31 mai 2025, încă 594 MW produc energie și livrează în rețea. În total peste 1800 MW, cât în aproape un deceniu dinainte.

Prin Programul-cheie 1 finanțat din Fondul pentru Modernizare, doar într-un singur apel de proiecte, bilanțul este deja istoric. Am semnat 1010 contracte de finanțare pentru școli, spitale, universități, primării, în valoare totală de peste 2,74 miliarde de lei, echivalentul a peste 551 milioane de euro. Din această sumă, 2,41 miliarde de lei sunt fonduri nerambursabile, ceea ce înseamnă peste 485 de milioane de euro investiți direct în viitorul energetic al României. Capacitatea

totală instalată prin aceste proiecte depășește 390 MW – energie verde, produsă aici, acasă.

La aceste investiții se adaugă proiectele sprijinite prin Planul Național de Redresare și Reziliență. Iată câteva exemple de proiecte emblematice finalizate sau în curs de finalizare, precum parcul fotovoltaic de la Teiuș, cu o putere instalată de 60 MW și o capacitate de stocare în lucru de 116,96 MWh. Avem parcul eolian Romcim, primul finalizat după mulți ani în România, cu o putere instalată de 30 MW, și parcul fotovoltaic de la Sărmășag, cu 50 MW putere instalată. Acestea nu sunt doar cifre. Sunt dovezi că România trece de la promisiuni la realitate.

O zi specială din mandatul meu a fost 15 noiembrie 2024. În acea zi am reușit să punem pe un drum fără întoarcere **cel mai important proiect pentru sectorul energetic românesc** din ultimele decenii. Semnarea contractului pentru **realizarea Unităților 3 și 4 ale Centralei Nucleare de la Cernavodă** reprezintă un moment crucial pentru evoluția sectorului energetic din România. În 2032–2033 vom avea două noi reactoare nucleare la Cernavodă. Contractul a fost **semnat!**

Prin astfel de proiecte, România are potențialul de a deveni lider european în domeniul securității energetice și al stocării energiei pe termen lung.

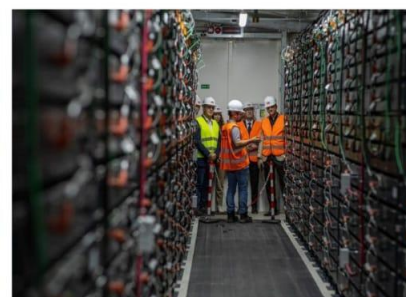

Bucureștiul va beneficia de capacități moderne și performante pentru producerea energiei electrice și termice, contribuind la reducerea costurilor pentru consumatori și a emisiilor de carbon. Modernizarea celor trei CET-uri (CET SUD, CET PROGRESU și CET GROZĂVEȘTI) înseamnă o investiție totală de peste 1 miliard de euro, din care finanțarea

europeană din Fondul de Modernizare, obținută de echipa mea, este de 361 milioane de euro. Vom avea energie mai sigură, un aer mai curat și un cost cu gigacaloria la jumătate după finalizarea acestor proiecte. Capitala va beneficia astfel, peste 4 ani, după finalizarea acestor proiecte, de **cel mai modern sistem de producție** a agentului termic.

Pe 21 noiembrie 2024, Guvernul României a adoptat Strategia Energetică a României 2025–2035, cu perspectiva anului 2050, prima **adoptată după 17 ani de blocaje**. Strategia Energetică 2025–2035 este rezultatul muncii de un an a experților din Ministerul Energiei, cu consultarea companiilor, a instituțiilor publice, a experților care alcătuiesc **Consiliul Onorific**, a tuturor actorilor interesați din industria energiei și a societății civile. Este un document programatic care definește viziunea și obiectivele fundamentale ale procesului de dezvoltare a sectorului energetic național. Viziunea este de dezvoltare a sectorului energetic în condiții de securitate, accesibilitate și sustenabilitate, asigurând atât competitivitatea economică cât și un loc central pentru consumator, și ținând cont de țintele climatice.

“Este o minune ce se întâmplă astăzi”, așa mi-a zis directorul termocentralei Rovinari la finalul lunii octombrie. Și chiar a fost, după aproape 10 ani de zile de la începerea proiectului de re tehnologizare, și destule momente în care am crezut cu toții că nu se mai poate face nimic, **Grupul V Rovinari** a fost pus în funcțiune. Grupul îndeplinește cele mai noi standarde de eficiență și protecție a mediului. Vremea producerii energiei pe bază de cărbune nu a trecut și nu va trece fără să punem altceva echivalent în loc. În momentele grele ale sistemului energetic, cărbunele și

munca oamenilor din termocentrale și din cariere, în condiții extrem de dificile, au făcut diferența.

După sute de adrese, discuții și mult efort, am început să deblocăm proiectele hidroenergetice începute de zeci de ani și finalizate în proporție de 80%, 90% sau chiar 98%.

Am dus România în prima linie europeană: am semnat parteneriate cu SUA, Franța, Republica Moldova, Ucraina, Grecia, Azerbaijan, Emiratele Arabe Unite – pentru gaz, energie nucleară, interconectare, investiții comune.

Și, poate cel mai important, am arătat că se poate. Că România poate. Că în loc să ne plângem că nu avem destul, **ne putem ridica, ne putem organiza, putem construi.**

Am fost pe teren, în toate regiunile. Am ascultat comunitățile. Am colaborat cu autorități locale, companii, sindicate, societatea civilă. Pentru că **nu poți conduce un sistem energetic doar din birou.** Trebuie să înțelegi oamenii, nevoile lor, temerile și așteptările lor.

Am preluat Ministerul Energiei într-un moment greu, dar plin de oportunități. N-a fost ușor. A fost și încă este mult de muncă, multe rezistențe de învins, multe uși de deschis. Dar n-am dat înapoi.

Acest raport nu este despre mine, este despre o echipă și rezultatele ei. Despre mii de oameni care muncesc în acest sector zi și noapte. Este despre cetățeanul care așteaptă o factură corectă, despre antreprenorul care vrea energie la un preț competitiv, despre profesorul care vrea căldură în școală, despre pensionarul care vrea liniște.

Este despre **o Românie care vrea mai mult, merită mai mult și poate mai mult.**

Și este doar începutul.

Închei cu un gând de recunoștință pentru întreaga echipă de la Ministerul Energiei și din companiile din portofoliul nostru. Fără acești oameni minunați, care au muncit și serile, și în weekenduri, nimic nu ar fi fost posibil. Am convingerea că politica faptelor este cel mai bun răspuns pe care îl putem da, cu seriozitate și responsabilitate.

Înainte, împreună.

Sebastian Burduja, Ministrul Energiei

Raport de mandat – Cuprins

Raport de mandat – Cuprins.....	1
TOP 10 REALIZĂRI	6
1. Investiții	8
1.1. Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)	9
1.2. Fondul pentru Modernizare	17
1.3. Finalizarea plăților pentru „ELECTRIC UP 1” și demararea “ELECTRIC UP 2” – finanțarea IMM-urilor și domeniului HORECA pentru instalarea de panouri fotovoltaice și stații de reîncărcare pentru vehicule electrice și electrice hibrid plug-in.....	29
1.4. Programul „Anghel Saligny” – Extinderea și modernizarea sistemului de distribuție a gazelor naturale prin transformarea în sisteme inteligente.....	30
1.5. Au reînceput lucrările la cel mai așteptat proiect energetic în execuție, centrala de la Iernut.....	35
1.6. Finanțarea activităților de cercetare-dezvoltare, aplicații și inginerie tehnologică afereente suportului tehnic național pentru energetică nucleară din Programului Anual de cercetare RATEN	36
1.7. Compania Oil Terminal a semnat un acord cu compania românească Iulius, pentru o investiție de peste 800 de milioane de euro, care va schimba fața Constanței 36	
1.8. Începerea procedurii de selecție pentru un terminal de bitum în Portul Constanța de către Oil Terminal.....	37
1.9. Sprijin instituțional pentru repornirea activității la Azomureș	38
1.10. CET Titan – Primul CET nou din București din ultimii 15 ani.....	39
1.11. CET-urile din anii 1960–1970: CET SUD, CET PROGRESU și CET GROZĂVEȘTI.....	40
1.12. Fabrica de baterii de lângă București, Prime Batteries	41
2. Legislație.....	43
2.1. Strategia Energetică a României 2025–2035, cu perspectiva anului 2050	43
2.2. Implementarea mecanismului Contracte pentru Diferență (CfD)	45
2.3. Legea privind exploatarea eoliene offshore.....	48

2.4. Strategia Națională pentru Hidrogen și Planul de acțiune pentru implementarea acestuia	52
2.5. Comunități de energie	57
2.6. Darea în Plată a Complexului Energetic Hunedoara	59
2.7. Victorie la tribunalul arbitral internațional de la Washington. Miza 450 de milioane de dolari. Acțiunea Alpiq împotriva României a fost respinsă definitiv	60
2.8. Memorandum de Înțelegere în domeniul energiei între România și Portugalia ...	60
2.9. Planul Național Integrat în Domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice – PNIESC	61
2.10. Intrarea în vigoare a hotărârii Guvernului privind aprobarea unor măsuri necesare derulării activității societăților prestatoare de servicii de proiectare și performanță energetică și a modelului contractului cadru de servicii de proiectare și performanță energetică.....	62
2.11. Parlamentul României a adoptat legea pentru amânarea montării de repartitoare. Ministerul Energiei oferă, pentru prima dată, sprijin românilor care nu își permit costurile	63
2.12. Guvernul României a adoptat memorandumul pentru fuziunea ELCEN – Termoenergetica	64
2.13. Am eliminat “taxa pe soare” – abrogarea prevederilor art. 21 alin. (3) din Ordonanța nr. 163/2022	65
2.14. Ministerul Energiei înființează primul Centru de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică sectorial în domeniul energiei din România.....	66
2.15. Ordonanță de Urgență pentru reglementarea capacităților de stocare a energiei și declararea proiectelor energetice de importanță națională	67
2.16. Reorganizarea Ministerului Energiei pentru a răspunde noilor provocări energetice și de securitate națională și a eficientiza activitatea ministerului.....	68
2.17. Ordonanță de urgență pentru ca statul să poată achiziționa acțiuni la companiile strategice în care deja deține participații	70
3. Proiecte strategice	72
3.1. Construirea Unităților 3 și 4 de la Centrala Nucleară Cernavodă.....	72
3.2. Proiectul de Retehnologizare a Unității 1 a Centralei Nucleare Cernavodă	75

3.3. Reactoare Modulare de Mici Dimensiuni (SMR).....	78
3.4. Prima instalație de detritiere din Europa, la CNE Cernavodă	81
3.5. Producerea de izotopi medicali la CNE Cernavodă.....	82
3.6. Proiectul de investiții Neptun Deep – exploatare gaze naturale în Marea Neagră 82	
3.7. Centrala hidroelectrică cu acumulare prin pompaj Tarnița-Lăpuștești	85
3.8. Listarea Hidroelectrică pe Bursa de Valori București	86
3.9. Grup de lucru pentru investițiile în domeniul energetic între Ministerul Energiei, Ministerul Mediului și Hidroelectrică.....	87
3.10. Interconector de înaltă tensiune în curent continuu (HVDC) 5000 MW, pe coridorul magistralei de gaz BRUA și a viitoarei magistrale Tuzla-Podișor	88
3.11. Soluții pentru continuitatea și dezvoltarea activității Complexului Energetic Oltenia.....	90
3.12. Începerea negocierilor pentru prelungirea termenelor de închidere a grupurilor energetice și a minelor de cărbune aferente.....	91
3.13. Grupul 5 Rovinari	93
3.14. Relația cu Statele Unite ale Americii	93
3.15. Relația cu Republica Moldova	97
3.16. Relația cu Republica Coreea	99
3.17. Relația cu Japonia.....	100
3.18. Relația cu Kazahstan	102
3.19. Coridorul de energie verde care va lega Marea Caspică de Marea Neagră.....	105
3.20. Cooperarea cu Bulgaria și Grecia	107
3.21. Relația cu Emiratele Arabe Unite	109
3.22. Relația cu Republica Turcă	111
3.23. România va produce izotopi medicali la Centrala de la Cernavodă, speranță pentru tratamentul cancerului și repornește producția de apă grea	112
3.24. Sprijin financiar în valoare de 70.502.000 lei pentru o nouă companie, Complexul Energetic Valea Jiului.....	113

3.25. Sprijin financiar în valoare de 705.749 milioane lei pentru Complexul Energetic Valea Jiului	115
3.26. Proiecte de energie regenerabilă pentru Valea Jiului	116
3.27. Consiliul Onorific pentru Energie	118
3.28. Retehnologizare Vidraru.....	119
3.29. P-TECC la București	120
3.30. Memorandum de Înțelegere privind proiectul de construire a interconectorului de gaze între România și Serbia	120
3.31. Reuniunea din Luxemburg a miniștrilor energiei din UE.....	121
3.32. Includerea sectorului energetic în Programul ReArm Romania	122
4. Deblocarea și accelerarea schemelor de compensare, plafonare și ajutor de stat	
124	
4.1. Schema de ajutor de stat acordat întreprinderilor din sectoarele expuse unui risc real de relocare a emisiilor de dioxid de carbon din cauza costurilor indirecte semnificative pe care le suportă efectiv ca urmare a transferării costurilor emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice– energointensivi (OUG nr. 138/2022)	124
4.2. Schema de ajutor de stat privind exceptarea unor categorii de consumatori finali de la aplicarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie (HG 495/2014, OUG 20/2025) ..	125
4.3. Schema de ajutor de stat având ca obiectiv sprijinirea investițiilor în producția de biocombustibili avansați cu finanțare din Fondul pentru Modernizare– Program cheie nr. 8 Combustibili alternativi – Sprijin pentru producția de biocombustibili/biocarburanți.....	128
4.4. Schema de plafonare – compensare pentru consumul de energie electrică și gaze naturale ale consumatorilor noncasnici	129
4.5. Un nou cadru de reglementare	130
4.6. Mecanismul de sprijin pentru consumatorii afectați de sărăcie energetică	132
5. Prevenire și Gestionare Riscuri în Sectorul Energetic	134
5.1. Asigurarea stocurilor de energie pentru sezonul rece.....	135

5.2.	Schema de plafonare – compensare a asigurat printre cele mai mici prețuri la gaze naturale și la energie electrică din Uniunea European pentru români.....	136
5.3.	Întâlnire cu reprezentanții companiilor de furnizare a energiei electrice și gazelor și ai instituțiilor bancare implicate în schema de furnizare a energiei.....	137
5.4.	Comandamentul de iarnă	138
5.5.	Comandamentul de vară.....	139
5.6.	Gestionarea Situațiilor de Urgență.....	140
5.7.	Aplicație guvernamentală pentru raportare întreruperi distribuție electrică.....	141
5.8.	Reglementare terțiară privitoare la securitatea cibernetică a contoarelor inteligente și dispozitivelor IoT din sectorul energetic.....	141
5.9.	Publicarea Raportului de evaluare a nivelului de sărăcie energetică în România	143
6.	Eficientizarea Ministerului Energiei.....	145
6.1.	Reorganizarea Ministerului Energiei.....	145
6.2.	Platforma de transparență a companiilor din portofoliul Ministerului Energiei	147
6.3.	Întărirea Direcției Generale Ajutor de Stat și Fonduri Europene.....	147
6.4.	Atragerea tinerilor în funcții publice.....	148
7.	Implicare în comunitate.....	149
7.1.	Fabrica de Unicorni.....	149
7.2.	Energie pentru viață.....	150
7.3.	Gala Energiei Românești.....	151
7.4.	Crosul Energiei.....	151
7.5.	Săptămâna verde – Împreună pentru un viitor mai verde	152
7.6.	Voluntar cu energie	153

TOP 10 REALIZĂRI

1. Adoptarea Strategiei Naționale Energetice a României 2025–2035–2050 de Guvernul României, după 17 ani și multiple încercări eșuate.
2. Atragerea sumei record de 14 miliarde EUR, fonduri nerambursabile, pentru sistemul energetic românesc (producție, stocare, rețele, industrie etc.). Finanțările sunt din PNRR și din Fondul pentru Modernizare (România este campioană la atragerea de fonduri, între toate statele europene care au acest instrument).
3. Semnarea contractului de 3,2 miliarde EUR pentru unitățile 3 și 4 de la Cernavodă și, săptămâna aceasta, semnarea contractului final pentru rețehnologizarea unității 1 de la Cernavodă. Lucrările se vor finaliza în 2029, pentru încă 30 de ani de exploatare a reactorului.
4. În 2 ani cât în 10. În anul 2024 am conectat la Sistemul Energetic Național 1251 MW, iar anul acesta, până la 31 mai 2025, încă 594 MW produc energie și livrează în rețea. În total peste 1800 MW, cât în aproape un deceniu dinainte.
5. Am ținut sub control facturile românilor și companiilor românești prin îmbunătățirea schemei de compensare-plafonare. Constant în acest mandat, pe datele Eurostat, România a avut al patrulea cel mai MIC preț la gaz și al cincilea cel mai MIC preț la energie electrică pentru consumatorii casnici. Menținem angajamentul de a-i proteja pe români și de a avea o energie la prețuri corecte și competitive.
6. Listarea Hidroelectrică, cea mai de succes din întreaga lume în 2023. Capitalizarea companiei depășește 10 miliarde EUR.
7. Demararea proiectului Neptun Deep pentru exploatarea gazelor de mare adâncime din Marea Neagră. Investiția va aduce peste 20 de miliarde EUR la bugetul de stat și va dubla producția de gaz românesc începând cu 2027.
8. Adoptarea legii eolian offshore, România devenind prima țară de la Marea Neagră cu legislație în domeniu. Până în 2032 vom putea dezvolta 3–7 GW centrale eoliene în zona românească a Mării Negre, iar potențialul total este imens (76 GW, conform datelor Băncii Mondiale).

9. Finalizarea Grupului V Rovinari – 330 MW producție de energie în bandă, pe bază de cărbune, după 10 ani și o investiție de peste 140 milioane EUR.

10. Semnarea contractelor pentru modernizarea CET-urilor din București, inclusiv CET Sud, cel mai mare din UE. 361 milioane EUR finanțare nerambursabilă, obținută din Fondul pentru Modernizare.

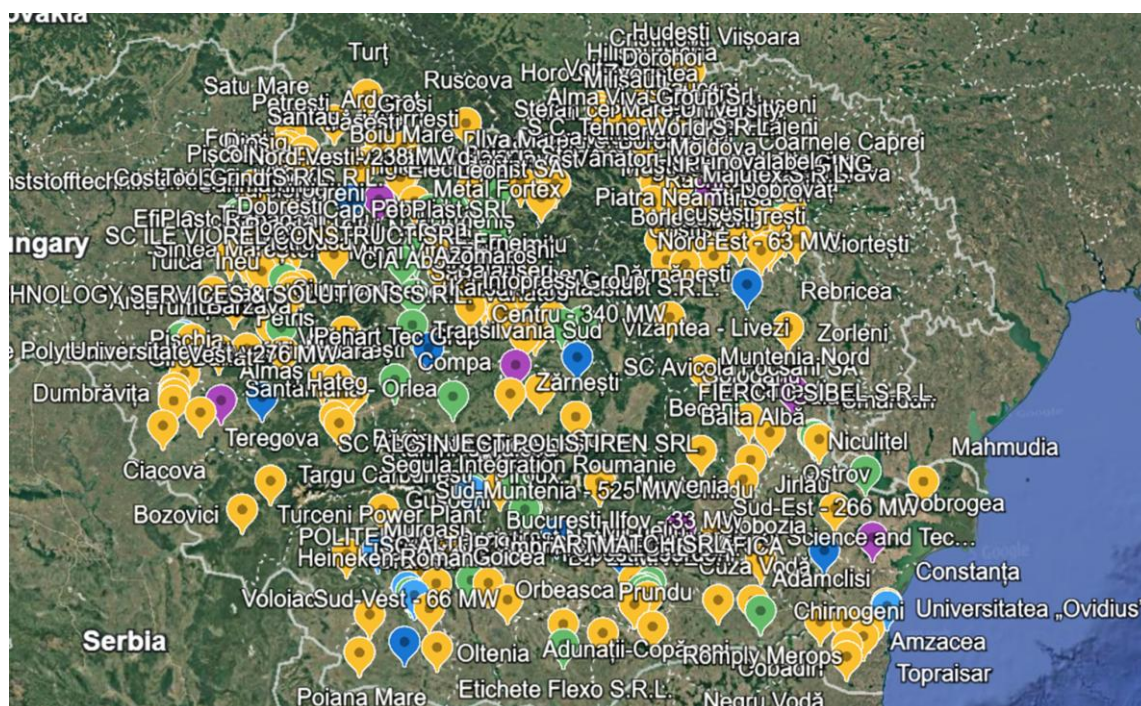
Iar aici veți regăsi TOP 100 obiective îndeplinite: <https://new.sebastianburduja.ro/top-100-obiective-indeplinite-la-ministerul-energiei-iunie-2023-decembrie-2024/>

1. Investiții

Din prima zi la Ministerul Energiei, am avut ca priorități deblocarea fondurilor și accelerarea investițiilor. Asta am făcut și asta vom face în continuare. Numai așa putem asigura facturi mai mici pentru români și o economie mai puternică.

Pe parcursul acestei perioade, m-am implicat direct în lansarea și gestionarea unor fonduri nerambursabile de aproape 14 miliarde de euro, pe care le-am dedicat investițiilor esențiale în sectorul energetic. Am valorificat oportunitățile oferite de PNRR, Fondul pentru Modernizare, Schemele Naționale și Planul Național de Investiții, asumându-mi un angajament ferm pentru dezvoltarea sustenabilă și modernizarea infrastructurii energetice.

Așa arată România cu investițiile contractate până acum. Peste 11 miliarde de euro (5,3 miliarde euro fonduri nerambursabile + 6 miliarde euro contribuția beneficiarilor) sunt deja la treabă și se vor realiza începând din acest an. Restul reprezintă apeluri deschise sau la care lucrăm intens pentru a le deschide.

1.1. Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)

Planul Național de Redresare și Reziliență reprezintă o șansă pentru România, oportunitate care ne pune la dispoziție 2 miliarde de euro pentru investiții. Prioritizăm toate măsurile necesare pentru a debloca toate jaloanele din domeniul energiei și a accelera absorbția, astfel încât România să beneficieze de tranșele de finanțare aferente.

Comisia Europeană a aprobat modificarea Planului Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR), fiind emisă, în luna decembrie 2023, o nouă decizie de implementare de către Consiliul Uniunii Europene.

În ceea ce privește finanțarea din PNRR, în cadrul Componentei 16 - Investiția 2 - Noi capacități pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile, **se află în implementare un număr de 262 de proiecte** cu o capacitate totală instalată de peste **1650MW**, însumând un total al ajutorului de stat de peste **395 milioane euro**.

Dintre acestea, 208 proiecte, cu o putere totală instalată de peste **740 MW și având o valoare de 201 milioane de euro**, sunt finalizate, iar încă **22**, cu o putere totală instalată de peste **270 MW**, se află în stadiu avansat de implementare tehnică.

Deja au fost decontate sau se afla în plin proces de verificare, cereri de transfer în valoare de peste 80 milioane euro.

În cadrul Componentei 6 - Investiția 2 - Capacități de producție a hidrogenului verde pentru stocarea electricității și decarbonarea industriei, sunt în implementare 6 proiecte cu o capacitate totală de **52,6 MW H2Out**, pentru care valoarea ajutorului de stat se ridică la peste **97.6 milioane euro** și care se află în diverse stadii de implementare.

În cadrul Componentei 6 - Investiția 3 - Dezvoltarea de capacități de producție pe gaz, flexibile și de înaltă eficiență, pentru cogenerarea de energie electrică și termică (CHP) în sectorul încălzirii centralizate, în vederea atingerii unei

decarbonări profunde, sunt în implementare 2 proiecte, pentru care valoarea ajutorului de stat se ridică la peste 144 **milioane euro** și care se află în diverse stadii de implementare, fiind rambursate deja cereri de transfer în valoare de peste 30 milioane euro.

Finanțarea acordată în cadrul Investiției 4 Lanț industrial de producție și/sau asamblare și/sau reciclare a bateriilor, a celulelor și panourilor fotovoltaice (inclusiv echipamente auxiliare) și noi capacități de stocare a energiei electrice vizează sporirea flexibilității rețelei de energie electrică și contribuția la integrarea capacităților suplimentare de producere a energiei din sursele regenerabile prin intermediul a trei sub-măsură:

4.1 – Sprijinirea investițiilor în întregul lanț valoric al bateriilor (producție și/sau asamblare și reciclare), în cadrul căreia au fost semnate 5 contracte de finanțare, cu o valoare a ajutorului de stat de peste **132 milioane euro, pentru proiecte cu o capacitate însumată de peste 3,5 GW.**

4.2 – Sprijinirea investițiilor în întregul lanț valoric al celulelor și panourilor fotovoltaice (producție și/sau asamblare și reciclare), în cadrul căreia au fost semnate 2 contracte de finanțare, cu o valoare a ajutorului de stat de peste **36 milioane euro și o capacitate însumată de 1.640 MW.**

4.3 – Sprijinirea investițiilor în dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice (baterii), în cadrul căreia au fost semnate 11 contracte de finanțare, cu o valoare a ajutorului de stat de peste **78 milioane euro și o capacitate operațională însumată nou instalată a energiei electrice de peste 1.540 MWh.**

Pentru anul 2025, **aproximativ 86%** din bugetul Ministerului Energiei este direcționat către investiții din Fondul pentru modernizare și PNRR, reflectând angajamentul ferm pentru o tranziție energetică durabilă, eficientă și competitivă.

Închiderea Jalonului 133 din PNRR – investiții de 3,5 miliarde lei pentru capacități noi de producere a energiei electrice în cogenerare

Am semnat acordul de finanțare pentru proiectul „Capacități noi de producere energie electrică și termică pe gaze naturale în cogenerare de înaltă eficiență de 295 MW pentru Societatea Electrocentrale Craiova S.A.”. Această finanțare face parte din PNRR – măsura de investiții I.3, jalonul 133, jalon aferent cererii de plată nr. 2. Valoarea proiectului este de 1,3 miliarde lei fără TVA, iar valoarea finanțării nerambursabile acordate din PNRR este de 794,87 milioane lei fără TVA. Obiectivul proiectului constă în realizarea unei capacități noi de producere energie electrică și termică pe gaze naturale în cogenerare, de înaltă eficiență, de 295 MW, care va înlocui actualele capacități energetice existente, care funcționează pe cărbune. De asemenea, va avea un impact important în atingerea țintelor Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) 2021-2030 privind energia și clima. Punerea în funcțiune a noilor capacități este programată pentru 2026.

Totodată, investiția va contribui la atenuarea provocărilor cu care se confruntă Societatea Electrocentrale Craiova S.A. prin asigurarea energiei termice și electrice în concordanță cu solicitările comunității. Investiția va asigura furnizarea de energie electrică și termică consumatorilor. Prin realizarea investiției se vor îndeplini cerințele impuse prin Directiva privind eficiența energetică referitoare la randamentul global, economia de energie primară și reducerea emisiilor în atmosferă a gazelor cu efect de seră și a celor poluante, inclusiv încadrarea sub limita de emisie specifică raportată la energia utilă produsă, de 250 gCO₂/kWh.

Astfel, **s-a închis jalonul PNRR 133 în timp record** și la termenul asumat. Numărul de contracte încheiate ajunge la 4, cu proiectele de cogenerare de înaltă eficiență din **Craiova, Constanța, Arad și Râmnicu Vâlcea**, a căror valoare însumată a capacității instalate în cogenerare (electrici+termici) este de 842 MW (486.2 MW electrici și 355.8 MW termici), **mult superioară țintei** asumate de 300 MWe. S-a demarat procesul de implementare al tuturor celor patru contracte semnate, care se află în diverse stadii de implementare. **Investiția totală este de 3,5 miliarde lei.**

Prin raportul Autorității de Audit se confirmă faptul că Jalonul 133 din Cererea de plată nr. 2 este îndeplinit în mod satisfăcător, în conformitate cu cerințele din Anexa la Decizia de implementare a Consiliului (CID) și din Acordul de tip operațional.

Deblocarea Jalonului 129 din PNRR – Energie pe bază de hidrogen

Pe 6 iulie 2023, am semnat acordurile de încetare cu cei șapte beneficiari care au câștigat apelul pentru construirea unei capacități de electrolizoare noi de cel puțin 60 MW. Am fost nevoiți să ajungem la această soluție din cauza deficiențelor constatate de Comisia Europeană și Autoritatea de Audit. În aceeași zi, pe 6 iulie, am relansat apelul, punând în dezbatere publică un nou ghid pentru investiția privind construirea de capacități pentru producția de hidrogen verde în instalații de electroliză. Reluarea apelului a avut cauze de natură administrativă. Termenul limită de depunere aplicații a fost 4 septembrie 2023.

În urma relansării apelului, din totalul proiectelor depuse și evaluate, 4 dintre acestea au fost contractate. Valoarea ajutorului de stat solicitat este de 343.187.084,90 lei.

În vederea îndeplinirii Jalonului 129, în mai 2024, prin Ordinul ministrului energiei a fost reinstituită schema de ajutor de stat având ca obiectiv sprijinirea investițiilor în construirea de capacități pentru producția de hidrogen verde în instalații de electroliză, aprobată de Comisia Europeană în iulie 2024.

Capacitatea de producție contractată până în prezent este de 51.60 MWh₂ generat, rezultând o cantitate de hidrogen verde generată anual de 9.752 tone/an, în baza celor 6 proiecte care îndeplinesc toate prevederile Ghidului specific, cu o valoare a ajutorului de stat solicitat de 97.669.665 euro, echivalentul a 480.485.919 lei.

Închiderea Jalonului 115 – Scoaterea din operare a capacității de producție a energiei electrice pe bază de lignit

Pe 24 august Jalonul 115 a fost finalizat. Cele 5 grupuri energetice de la Mintia (1050 MW), Grupul energetic 8 Ișalnița (315 MW) și grupul energetic 3 Turceni (330MW) au fost retrase din exploatare din decembrie 2021, iar grupul energetic 3 Rovinari (330MW) a fost retras din exploatare începând cu 1 iunie 2023. De asemenea, grupul 7 Turceni (330MW) a fost retras din exploatare, cu trecere în conservare începând cu 1 iunie 2023. Toate documentele doveditoare au fost înaintate Comisiei Europene.

În data de 14 noiembrie 2023, am transmis COM, prin intermediul Coordonatorului Național, Cover Note-ul actualizat, împreună cu adresele CE Oltenia și Transelectrica, prin care se confirmă că, până în prezent, grupul Turceni 7 nu a fost scos din conservare.

Jalon 140 – Lansarea unei proceduri de ofertare pentru investiții în eficiența energetică în industrie

Jalonul 140 este finalizat, însă cele două apeluri lansate nu au asigurat îndeplinirea țintei asociate 141, care presupune finalizarea a cel puțin 50 de proiecte de eficiență energetică în industrie.

În marja modificării PNRR, am solicitat și am obținut aprobarea COM pentru **modificarea indicatorului cantitativ al țintei 141**, de la **50 de proiecte de eficiență energetică în industrie**, la **30**, cu mărirea alocării financiare maxime per proiect, de la **1.2 milioane EUR la 2 milioane EUR**. Bugetul total al investiției nu a fost modificat.

Au fost semnate 2 contracte de finanțare în cadrul apelului cu nr. 1. Valoarea contractelor este de 12.821.883,14 lei, valoarea ajutorului de stat solicitat pentru cele 2 contracte este de 6.255.282,49 lei.

În data de 08.01.2024, a fost lansat apelul cu numărul 3 pentru investiția 5 – Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial – Condiții specifice de accesare a finanțării din fonduri europene aferente PNRR, pentru sprijinirea investițiilor în modernizarea, monitorizarea datelor de consum și îmbunătățirea eficienței energetice la nivelul operatorilor economici din industrie.

În urma finalizării evaluării a celor 52 de proiecte depuse în cadrul Apelului 3, până la începutul lunii septembrie au fost semnate și încărcate în platforma PNRR 48 de contracte. Valoarea totală a contractelor de finanțare este de aproximativ 650 milioane lei.

Jalon 127 – Intrarea în vigoare a cadrului legislativ care introduce măsuri de facilitare a investițiilor în eficiența energetică în industrie

HOTĂRÂREA pentru aprobarea unor măsuri necesare derulării activității societăților prestatoare de servicii de proiectare și performanță energetică și a modelului contractului cadru de servicii de proiectare și performanță energetică – a fost aprobată în ședința de guvern din data de 28.12.2023. Hotărârea de guvern nr. 1329/2023 a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 1192 din data de 29.12.2023;

ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 119/2023 privind reglementarea standardelor pentru instrumentele financiare ecologice dedicate sprijinirii măsurilor de îmbunătățire a

eficienței energetice în industrie, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul energiei – OUG 119/2023 a fost publicat în Monitorul Oficial al României numărul 1142 din data de 18.12.2023.

Jalon 128 – Intrarea în vigoare a cadrului legislativ care introduce măsuri de decarbonare a sectorului de încălzire – răcire

Pentru îndeplinirea acestui jalon, am demarat procedura înființării unui grup de lucru interministerial. Până în prezent, au fost primite nominalizări din partea ANRE și MDLPA.

Jalon 130 – Semnarea contractului pentru construirea unei rețele de distribuție pregătite pentru hidrogen în regiunea Oltenia

În cadrul ajustării PNRR cu 2,1 miliarde euro din componenta de grant, fondurile aferente acestei investiții au fost eliminate, iar jaloanele asociate investiției (130 și 132) au fost eliminate.

Măsura de investiții I2 (C16) fosta I1(C6)(jalon 124 – 125). Noi capacități de producție de energie electrică din surse regenerabile

Până în prezent, am semnat **306 contracte** în cadrul **Investiției I.2 Noi capacități de producție electrică din surse regenerabile, Componenta C.16 Energie din PNRR, dintre care 262 de contracte se află în implementare (44 de contracte sunt reziliate/în curs de reziliere/cu achiziții neconforme)**. Valoarea celor 262 de contracte, decontată din PNRR, este de peste 399 milioane euro, pentru o capacitate totală instalată de aproximativ 1670 MW în invertoare. La nivelul Serviciului Verificare Financiară au fost efectuate următoarele plăți în cadrul PNRR:

- în cadrul C16.I2 *Noi capacități pentru producția de electricitate din surse regenerabile* – suma de 152.866.448,40 lei

Totodată, în cadrul **Investiției I.2 Capacitățile de producție a hidrogenului verde care să fie utilizat pentru stocarea energiei electrice și/sau pentru decarbonarea industriei**, au fost semnate până la acest moment 6 contracte de finanțare în valoare de 97.669.665,51 de euro, pentru o capacitate instalată de generare hidrogen de 51.60 MW.

Măsura de investiții I3. Dezvoltarea unei producții combinate de energie termică și energie electrică pe gaz flexibile și de înaltă eficiență în sectorul încălzirii centralizate

Sunt deja semnate 4 contracte în valoare totală nerambursabilă de 1.909.011.975 lei, respectiv 388,050,000.00 euro, pentru o capacitate totală instalată de 842 MW (486.2 MW electrici și 355.8 MW termici), care acoperă tot bugetul alocat acestei investiții. Proiectele se află, în prezent, în diferite faze de implementare.

La nivelul Serviciului Verificare Financiară au fost efectuate următoarele plăți în cadrul PNRR:

- în cadrul C6.I3 *Dezvoltarea de capacități de producție pe gaz, flexibile și de înaltă eficiență, pentru cogenerarea de energie electrică și termică (CHP) în termoficare urbană, în vederea realizării unei decarbonări profunde* - total sumă 129.343.152,84 lei compusă din suma de 389.056,25 lei și suma de 128.954.096,59lei (plată către beneficiari UAT);

Măsura de investiții I4. Lanțul de producție baterii celule fotovoltaice și stocare

Apelurile inițiale aferente Investiției 4, lansate în luna ianuarie 2023, au fost evaluate preliminar de către serviciile Comisiei Europene ca neconforme din perspectiva obligațiilor asumate de România în cadrul PNRR.

Ministerul Energiei a decis reluarea apelurilor, aliniate deplin cu descrierea jaloanelor 135 și 136 și, în consecință, a solicitat, în contextul modificării PNRR, amânarea termenelor pentru cele 2 jaloane și 3 ținte asociate:

jalon 135 - Semnarea contractelor pentru investițiile în lanțul de producție a bateriilor, celule și panouri fotovoltaice, decalare termen de la Q3 2022 la Q2 2024.

Etapa de depunere a proiectelor pentru apelul I 4.1 (producție a bateriilor) etapa III s-a încheiat la data de 04.10.2024, fiind depuse 6 proiecte care au intrat în etapa de evaluare, cu o valoare solicitată a ajutorului de stat de aproximativ 737.918.423,75 lei (148.316.367,62 euro) și o capacitate de 3,7814 GW.

A fost finalizată etapa de evaluare în data de 14.11.2024, fiind publicate listele proiectelor aprobate și lista proiectelor respinse. Au fost aprobate în etapa de evaluare 5 proiecte,

valoarea ajutorului de stat fiind de 658.475.371,49 lei (132.348.877,77 euro) și o capacitate de 3,5814 GW.

Au fost semnate 5 contracte cu o valoare solicitată de 132.348.877,77 euro (658.475.371,49 lei) și o capacitate operațională nou instalată de stocare a energiei electrice de 3,5814 GW.

În cadrul apelului aferent investiției I 4.2 (producție panouri fotovoltaice), din cele 5 proiecte depuse, 2 proiecte au fost respinse în urma etapei de evaluare/contestații, 3 proiecte fiind aprobate în data de 04.09.2024 pentru etapa de contractare, cu o capacitate de 1779 MW și o valoare solicitată de 47.464.647,69 euro (236.150.861,65 lei).

Din cele 3 proiecte aprobate, în etapa de contractare au fost semnate 2 contracte cu o valoare solicitată de 36.813.770 euro și o capacitate de 1640 MW.

jalon 136 - Semnarea contractelor în cadrul schemei de sprijin pentru stocarea cu baterii, decalare termen de la Q3 2022 la Q2 2024.

În cadrul apelului, în data de 17.09.2024 a fost finalizată etapa de evaluare și de soluționare a contestațiilor, 38 de proiecte fiind aprobate pentru următoarea etapă de contractare în limita bugetului disponibil. La data de 17.09.2024, 13 proiecte se califică pentru a primi finanțare în limita bugetului apelului.

În urma finalizării etapei de contractare, au fost semnate 11 contracte cu o valoare solicitată de 78.386.728,11 euro și o capacitate operațională nou instalată de stocare a energiei electrice de 1.546,16 MWh.

țintă 137 (asociată jalonului 135) - S-au dat în folosință instalații de producție și/sau de asamblare și/sau de reciclare a bateriilor, decalare termen de la Q4 2025 la Q2 2026;

țintă 138 (asociată jalonului 135) - S-a dat în folosință capacitatea de producție a celulelor și panourilor fotovoltaice, decalare termen de la Q4 2025 la Q2 2026;

țintă 139 (asociată jalonului 136) - Capacitatea de stocare a energiei electrice este instalată, decalare termen de la Q4 2025 la Q2 2026.

Măsura de investiții 15 (jalon 140-141). Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial

A fost acceptată modificarea indicatorului de la 50 de proiecte la 30, cu mărirea alocării financiare maxime per proiect, de la 1,2 milioane EUR la 2 milioane EUR. Bugetul total al investiției nu a fost modificat.

Au fost semnate 2 contracte de finanțare în cadrul apelului cu nr. 1. Valoarea contractelor este de 12.821.883,14 lei, valoarea ajutorului de stat solicitat pentru cele 2 contracte este de 6.161.406,08 lei.

În data de 08.01.2024, a fost lansat apelul cu numărul 3 pentru investiția 5 - Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial - Condiții specifice de accesare a finanțării din fonduri europene aferente PNRR, pentru sprijinirea investițiilor în modernizarea, monitorizarea datelor de consum și îmbunătățirea eficienței energetice la nivelul operatorilor economici din industrie. În urma apelului 3, au fost semnate 46 de contracte cu o valoare totală de 637,285,374.66 lei

În urma apelurilor lansate pentru această măsură de investiții, au fost semnate în total 48 de contracte de finanțare. Valoarea totală nerambursabilă a acestor proiecte este de aproximativ 643.000.000 lei.

1.2. Fondul pentru Modernizare

Cu o alocare de peste 15 miliarde euro, Fondul pentru Modernizare vizează tranziția către un sistem energetic cu emisii reduse de carbon, prin stimularea investițiilor în surse regenerabile de energie, rețelele de transport și distribuție a energiei termice în zonele rezidențiale și comerciale, interconectări de rețele pentru transportul de electricitate și gaze naturale, capacități de stocare a energie, modalități de îmbunătățire a eficienței energetice în diferite sectoare economice și asigurarea unei tranziții echitabile în regiunile dependente de cărbune. Fondul pentru Modernizare este una dintre cele mai mari șanse de dezvoltare pe care România o are în istoria recentă, iar prin intermediul Ministerului Energiei gestionăm o investiție strategică pentru viitorul României și România Viitorului.

Până la acest moment, au fost semnate **peste 963 de contracte de finanțare pentru proiecte de autoconsum din surse regenerabile în sectorul public**, prin care a fost acordată o finanțare din Fondul pentru modernizare de peste 425 milioane EUR, proiecte prin care va fi pusă în funcțiune o **capacitate instalată totală de peste 342 MW**, care va

reduce semnificativ cheltuielile acestor entități, având un impact major asupra bugetelor acestora și implicit asupra bugetului general consolidat. Beneficiarii acestor proiecte sunt deja în plin proces de implementare, fiind decontate de Ministerul Energiei cereri de prefinanțare/rambursare în cuantum de peste 1,2 milioane euro.

De asemenea, în cadrul apelului de proiecte pentru sprijinirea investițiilor în dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice (baterii), care va aduce o îmbunătățire a funcționării eficiente a Sistemului Energetic Național (SEN), cu o alocare bugetară de 150 milioane euro, au fost depuse un număr de 134 de proiecte, cu o valoare solicitată de 714 milioane EUR și o capacitate de 2361 MW.

Operatorii de distribuție a energiei electrice au primit finanțare nerambursabilă pentru investiții în infrastructura energetică, în cadrul apelului de proiecte pentru extinderea și modernizarea rețelelor de distribuție a energiei electrice, pentru aproximativ 4000 km de rețea. Apelul are ca scop reducerea pierderilor în rețea și realizarea, în condiții de siguranță și continuitate, a serviciilor de distribuție. **Au fost semnate 65 de contracte de finanțare, pentru care valoarea totală a finanțării din Fondul pentru modernizare depășește 1,1 miliarde euro.**

Ministerul Energiei s-a aplecat și asupra problemelor din sectorul încălzirii centralizate, prin lansarea unui apel de proiecte pentru investiții privind capacități de producție pe gaze, flexibile și de înaltă eficiență, pentru cogenerarea de energie electrică și termică (CHP) în sectorul încălzirii centralizate, în vederea realizării unei decarbonări profunde. **În urma derulării acestui apel, au fost semnate 3 contracte de finanțare, pentru care valoarea totală a finanțării din Fondul pentru modernizare depășește 360 milioane euro, pentru proiecte ce vor aduce un aport semnificativ în sistemul încălzirii centralizate din Municipiul București.**

Totodată, a fost lansat un apel de proiecte adresat unităților administrativ-teritoriale și operatorilor de transport și/sau distribuție de energie termică, care propun investiții în transportul și/sau distribuția energiei termice de la nivelul sistemelor centralizate de termoficare, în vederea creșterii confortului termic al consumatorilor, simultan cu scăderea costurilor aferente producerii și consumului de energie. Bugetul total alocat acestui apel este de **590 milioane euro**, iar până la acest moment au fost semnate **12**

contracte de finanțare, pentru care valoarea totală a finanțării din Fondul pentru modernizare depășește 389 milioane euro.

Tot în cadrul Fondului pentru Modernizare, Program Cheie 1- Surse regenerabile de energie și stocarea energiei, în cadrul apelului pentru sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produsă din surse regenerabile pentru autoconsum pentru entități publice, au fost semnate 963 contracte de finanțare în valoare nerambursabilă de aproximativ 425 mil. euro, iar în cadrul **Programului Cheie 3 - Sprijin pentru extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice**, au fost semnate în total 65 de contracte în valoare totală nerambursabilă de aproximativ **5.459.766.208,72 lei, echivalentul a 1.102.998.910,73 euro**. În cadrul **Programului - Cheie 5 - Cogenerare de înaltă eficiență și modernizarea rețelelor de termoficare - Sprijin pentru modernizarea și realizarea de centrale în cogenerare de înaltă eficiență și pentru modernizarea rețelelor de termoficare**, apelul Sprijinirea investițiilor pentru modernizarea/reabilitarea rețelei inteligente de termoficare, au fost semnate **6 contracte de finanțare** cu **Municipiile Suceava, Constanța, Cluj Napoca, Arad, Timișoara** precum și cu **TERMO URBAN CRAIOVA SRL**, în valoare totală nerambursabilă de **1.421.185.465 lei, aproximativ 285.648.195 euro**.

Program - cheie 1: Surse regenerabile de energie și stocarea energiei. Sprijin pentru realizarea de noi centrale electrice și sisteme de încălzire-răcire bazate pe surse regenerabile de energie și pentru realizarea de capacități de stocare a energiei electrice

În data de 6 decembrie 2023 a fost lansat apelul pentru sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produsă din surse regenerabile pentru autoconsum pentru entități publice. În cadrul apelului au fost depuse peste 1408 aplicații de finanțare, care au trecut prin procesul de evaluare. Dintre acestea 1396 de proiecte au o valoare a finanțării solicitate de aproximativ 705 mil. euro.

Prin acest program, am finanțat până acum 963 de contracte cu primării, universități și instituții publice, cu o valoare totală de 486.341.060 euro, din care 425.637.436 euro reprezintă fonduri europene nerambursabile. Prin aceste contracte, comunitățile locale și

entitățile publice pot dezvolta parcuri fotovoltaice sau eoliene sau microhidrocentrale pentru autoconsum. În cele mai multe cazuri, investițiile acestea acoperă până la 70% din consumul propriu, de la iluminat public și până la utilitățile școlilor. Așa cum am promis: accelerăm investițiile pentru o Românie plină de energie.

În luna aprilie 2024, au fost lansate 2 apeluri de proiecte pentru Sprijinirea investițiilor în noi capacități de producție de energie electrică produsă din surse regenerabile – solar, eolian și hidro pentru producție și autoconsum pentru societăți și regii autonome. În cadrul apelului de proiecte aferent sprijinirii investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produsă din surse regenerabile au fost depuse 822 de cereri de finanțare, dintre care 20 au fost retrase înaintea etapei de evaluare, cele 802 de proiecte rămase având o valoare a finanțării solicitate de aproximativ 1.294.007.475 euro.

În cadrul apelului de proiecte aferent sprijinirii investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produsă din surse regenerabile pentru autoconsum pentru societăți și regii autonome au fost depuse 334 de cereri de finanțare, dintre care 5 au fost retrase, cele 329 de proiecte rămase având o valoare a finanțării solicitate de aproximativ 104.301.907 euro. În prezent, se pregătește relansarea până la epuizarea sumei rămasă neutilizată.

În cadrul apelului de proiecte aferent sprijinirii investițiilor în dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice (baterii) cu finanțare din Fondul pentru modernizare, lansat în data de 19 noiembrie 2024, în baza documentelor programatice aprobate, au fost depuse un număr de 134 de proiecte, cu o valoare solicitată de 714 milioane EUR și o capacitate de 2361 MW.

În data de 26 noiembrie 2024, am semnat 113 contracte de finanțare aferente apelului finanțat prin Fondul pentru modernizare, Programul-cheie 1: Surse regenerabile de energie și stocarea energiei – Sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produsă din surse regenerabile pentru autoconsum pentru entități publice. Valoarea totală se ridică la 316,5 milioane de lei, cu o putere totală instalată de 41,68 MW. Astfel, susținem comunitățile locale să reducă din costurile cu utilitățile, să-și asigure consumul de energie pentru școli, creșe, spitale sau iluminat public.

În luna martie 2025 s-a finalizat evaluarea proiectelor depuse în cadrul apelului de proiecte privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile pentru autoconsum pentru entități publice.

În data de 22 Mai 2025, a fost lansat cel de-al doilea apel bazat pe procedură de ofertare concurențială pentru **Sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile pentru autoconsum**, pentru solicitanții din sectorul privat. Termenul limită pentru depunerea cererilor de finanțare pentru capacitățile de producere a energiei destinate consumului propriu al solicitantului este data de 22 august 2025 iar bugetul alocat depășește suma de 310 milioane euro. defalcăt astfel: peste 151 mil. euro pentru energie solară (sub 5 MW, inclusiv), peste 117 mil. euro pentru energie solară (peste 5 MW), 16,7 mil. euro pentru energie eoliană și 25 mil. euro pentru energia hidro.

Față de primul apel derulat în anul 2024 au fost aduse modificări documentelor programatice (Schema de ajutor de stat și Ghidul solicitantului) ce au avut ca obiectiv flexibilizarea condițiilor de eligibilitate și alinierea la noile reglementări introduse prin *O.U.G. nr. 5/2025 privind unele măsuri din domeniul social și modificarea și completarea unor acte normative*.

Program - cheie 3: modernizarea și extinderea rețelelor de transport și distribuție de energie electrică și gaze naturale, inclusiv pentru tranziția la rețele capabile să preia hidrogen verde și pentru construirea și modernizarea depozitelor de înmagazinare a gazelor naturale și pentru creșterea nivelului de interconectivitate al rețelei electrice de transport

Consolidarea sistemului energetic național prin rețeaua de distribuție este o prioritate. Putem face aceasta prin investiții continue, prin accelerarea Fondului pentru Modernizare și absorbția fondurilor europene.

Într-un an de mandat, numărul de proiecte contractate a crescut de la 4 la 65, iar valoarea acestora de la 287.278.257,66 lei, echivalentul a 58.402.947,34 euro, la 5.459.766.208,72 lei, echivalentul a 1.102.998.910,73 euro. Am realizat semnarea contractelor de finanțare pentru modernizarea rețelei de distribuție electrică în majoritatea județelor din țară.

Fondul pentru Modernizare susține un procent de 80% din valoarea totală a cheltuielilor eligibile. În cadrul acestor proiecte, Ministerul Energiei a decontat cereri de prefinanțare/rambursare în valoare de peste 20 de milioane euro

Program - cheie 4: Hidrogen verde - Sprijin pentru producția de hidrogen verde și utilizarea acestuia în aplicații industriale pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

A fost elaborată noua schemă de ajutor de stat având ca obiectiv sprijinirea investițiilor în construirea de capacități pentru producția de hidrogen verde în instalații de electroliză și instalații de stocare pentru consumatorii industriali.

Schema de ajutor de stat a fost actualizată, având ca bază legală Cadrul temporar de criză și de tranziție Ucraina 2023/C 101/03 și ulterior notificată Comisiei Europene în luna februarie 2025.

Program - cheie 5: Cogenerare de înaltă eficiență și modernizarea rețelelor de termoficare - Sprijin pentru modernizarea și realizarea de centrale în cogenerare de înaltă eficiență și pentru modernizarea rețelelor de termoficare

1. Apelurile de proiecte pentru sprijinirea investițiilor pentru modernizarea/reabilitarea rețelei inteligente de termoficare au fost deschise în data de 01.02.2024.

În luna iunie a fost închis apelul competitiv de **proiecte de tip A**, în cadrul căruia au fost depuse 9 proiecte, cu o valoare totală a finanțării nerambursabile solicitate de aproximativ 270.993.866 euro. Proiectele depuse au fost evaluate, astfel a fost aprobate spre finanțare 6 proiecte iar 3 au fost respinse în evaluare. Proiectele aprobate au fost contractate, valoarea solicitată nerambursabilă fiind de 521.718.049 lei (104.861.626 euro). Apelul de **proiecte de tip B** este încă deschis până la data de 01.01.2027. Până în acest moment au fost depuse 9 proiecte, din care 1 proiect a fost retras, cele 8 rămase având o valoare totală a finanțării nerambursabile solicitate de aproximativ 385.402.500 euro. Trei proiecte au fost respinse în etapa de evaluare, cele 6 proiecte aprobate au fost ulterior contractate, valoare totală nerambursabilă fiind de **aproximativ 285.648.195 euro**.

2. Propunerea de investiții având ca obiect Schema multianuală pentru CHP notificată, având ca obiectiv sprijinirea dezvoltării de capacități de producție pe gaz, flexibile, pentru producerea de energie electrică și termică în cogenerare de înaltă eficiență (CHP) în

sectorul încălzirii centralizate, a fost confirmată de către BEI în marja celei de-a doua reuniuni anuale aferente anului 2024 a Comitetului pentru investiții. Apelul de proiecte pentru producerea de energie electrică și termică în cogenerare de înaltă eficiență (CHP) în sectorul încălzirii centralizate a fost închis în data de 31 iulie 2024. Până la data închiderii apelului au fost depuse 17 proiecte, din care 1 a fost retras, cele 16 proiecte rămase având o valoare a finanțării solicitate de aproximativ 780.185.504 euro. În limita bugetului aferent apelului de proiecte, au fost aprobate în evaluare 3 proiecte, contractele de finanțare aferente acestora fiind semnate în data de 27.11.2024 valoare totală nerambursabilă fiind de **aproximativ 2.190.838.728 lei (440.794.883 euro)**

3. Schemă de ajutor de stat pentru dezvoltarea de capacități de producție pe gaz, biomasa, biogaz pentru producerea de energie electrică și termică în cogenerare de înaltă eficiență (CHP) – pentru autoconsum. Schema de ajutor de stat și ghidul solicitantului se află în lucru și se întreprind procedurile necesare pentru demararea consultărilor publice.

4. Sprijinirea investițiilor în capacități de producere energie geotermală: Schema de ajutor de stat exceptată de la notificare în baza GBER având ca obiectiv sprijinirea investițiilor în capacități de producere energie geotermală este în lucru, împreună cu ghidul solicitantului și se întreprind procedurile necesare pentru demararea consultărilor publice.

Program - cheie 8: Sprijinirea producției de Biocombustibili

În luna iunie 2023 am publicat Chestionarul și Anunțul privind solicitarea de transmitere a expresiilor de interes pentru proiecte de investiții în producția de biocombustibili avansați, în vederea finanțării din Fondul pentru Modernizare, fiind primite mai multe propuneri din partea societăților interesate.

Programul-cheie nr. 8 – „Combustibili alternativi: Sprijin pentru producția de biocombustibili/biocarburanți” – a fost supus unui amplu proces de consultare și negociere, atât cu Consiliul Concurenței, cât și cu reprezentanții Comisiei Europene, în scopul obținerii avizului favorabil pentru schema de ajutor de stat destinată susținerii investițiilor în acest domeniu. Totodată, au avut loc discuții detaliate cu reprezentanții

Băncii Europene de Investiții (BEI), care au solicitat mai multe runde de clarificări privind documentele programatice aferente Programului de finanțare, inclusiv Appendix nr. 5.

După obținerea avizului favorabil al Consiliului Concurenței nr. 13402 din 23.09.2024 privind Schema de ajutor de Stat având ca obiectiv sprijinirea investițiilor în producția de biocombustibili avansați; și a Deciziei Comisiei Europene nr. C(2024) 7051 final – State Aid SA.115993 (2024/N) din 4.10.2024 –. privind Schema de ajutor de Stat având ca obiectiv sprijinirea investițiilor în producția de biocombustibili avansați;

Schema de ajutor de stat a fost aprobată prin OME nr. 1637/13.11.2024 și publicată în Monitorul Oficial.

După transmiterea mai multor clarificări, Ministerul Energiei este informat, printr-o adresă a Băncii Europene de Investiții din data de 14 martie 2025, despre amânarea finalizării evaluării de due diligence în cazul propunerii de investiții în baza Schemei de ajutor de stat având ca obiectiv sprijinirea investițiilor în producția de biocombustibili avansați, până la cea de-a doua reuniune bianuală a Comitetului pentru Investiții care se va organiza în data de 21.10.2025.

În urma acestei amânări s-a considerat oportună modificarea și completarea Ordinului ministrului energiei nr. 1637/2024 care aprobă Schema de ajutor de Stat având ca obiectiv sprijinirea investițiilor în producția de biocombustibili avansați, prin includerea clauzei suspensive, conform căreia lansarea apelului de proiecte să fie realizată cu condiția suspensivă de semnare a contractelor de finanțare doar după transmiterea deciziei finale de finanțare din partea BEI. Această abordare ar asigura finalizarea programului în termenul de valabilitate a Schemei de ajutor de Stat, respectiv 31 decembrie 2025.

În aceste condiții singura alternativă viabilă pentru încadrarea în termenul de valabilitate a cadrului juridic în baza căruia a fost adoptată Schema de ajutor de Stat, respectiv Comunicarea Comisiei – Cadrul temporar de criză și tranziție pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei (2023/C 101/03) cu modificările și completările ulterioare – TCTF, care impune obligativitatea semnării contractelor de finanțare până la data de 31 decembrie 2025, este lansarea apelului de proiecte și parcurgerea etapelor necesare pentru implementarea programului de finanțare sub condiția suspensivă de semnare a contractelor de finanțare numai după transmiterea deciziei de finanțare din partea BEI a Schemei de ajutor de Stat având ca obiectiv sprijinirea investițiilor în producția de biocombustibili avansați.

Proiecte Individuale de construcție a 8 parcuri fotovoltaice

Pe 17 iulie 2023 am semnat contractele de finanțare pentru 8 parcuri fotovoltaice, investiții strategice susținute în proporție de 70% din Fondul pentru Modernizare cu o valoare nerambursabilă de 460,561,946 euro. Sute de milioane de euro pentru tranziția verde a României. Contractele au fost încheiate cu SPV Complexul Energetic Oltenia – OMV Petrom și cu SPV Complexul Energetic Oltenia – Tinmar Energy, pentru construirea de parcuri fotovoltaice la Ișalnița, Tismana, Roșia, Rovinari, Turceni, precum și pe haldele Pinoasa și Bohorelu.

Au fost declanșate procedurile de achiziție pentru contractarea serviciilor de inginerie, construcție și punere în funcțiune a noilor capacități.

Pentru România acest lucru este important întrucât va obține acces rapid la mai multă energie verde pentru toți românii, urmând a fi puse în funcțiune capacități de 735 MW putere instalată. Pentru Complexul Energetic Oltenia este important întrucât compania se modernizează și face trecerea de la cărbune la energie verde, beneficiind de noi surse de venit și de pregătirea angajaților pentru un nou viitor.

Proiecte Individuale de construcție a centralelor cu ciclu combinat

În data de 17 iulie am semnat contractul cu Societatea CENTRALĂ ÎN CICLU COMBINAT PE GAZ (CCCG) TURCENI S.A. (SPV CE Oltenia – TINMAR ENERGY) pentru construirea unei centrale electrice cu ciclu combinat pe bază de gaz natural, de aproximativ 475 MW, la Turceni pentru o finanțare de 167,504,815 euro, iar în data de 23.02.2024 a fost semnat contractul aferent proiectului Construirea unei centrale electrice cu ciclu combinat pe bază de gaz natural (SPV CE Oltenia- ALRO Slatina), de aproximativ 850 MW, la Ișalnița, cu o finanțare de 253,125,302 euro.

Etapa 4 - Energia Geotermală

La Ministerul Energiei pregătim noi finanțări prin Fondul pentru Modernizare pentru investiții în capacități de producere a energiei din resursă regenerabilă

După finalizarea celor două apeluri pentru sprijinirea investițiilor în noi capacități de producție de energie electrică produsă din surse regenerabile solar, eolian și hidro, finanțate prin Fondul pentru Modernizare și Planul Național de Redresare și Reziliență,

continuăm demersul strategic, prin includerea, în calendarul finanțărilor, a unei resurse cu un potențial considerabil – energia geotermală.

Astfel, pentru a răspunde într-o manieră optimă și calibrată la nevoile, capacitățile și resursele disponibile, în data de 28 octombrie 2023, am lansat o consultare de piață, solicitând părților interesate transmiterea unor expresii de interes pentru investiții în construirea de capacități de producere a energiei folosind resursa regenerabilă geotermală, necesare pentru echilibrarea rețelei, creșterea eficienței energetice la nivelul României și reducerea dependenței de combustibilii clasici.

La începutul lunii februarie 2024, în urma unei vizite de lucru la Washington, ELCEN a semnat un acord pentru realizarea studiului de fezabilitate privind exploatarea energiei geotermale în București.

Contribuind la atingerea obiectivului european de zero emisii de dioxid de carbon, măsura de investiții va fi finanțată integral din Fondul pentru Modernizare.

În acest sens, intenționăm să cartografiem, într-o primă etapă, potențialul investițional, solicitând, astfel, celor interesați transmiterea unor expresii de interes.

Întrucât energia geotermală este o sursă de energie regenerabilă locală și ecologică, eficientă din punct de vedere economic, oferind un potențial considerabil de a produce energie electrică și termică, distribuită apoi în rețele, toate proiectele finanțate prin Fondul pentru Modernizare care utilizează apă geotermală, vor include obligatoriu un foraj de extracție și un foraj pentru reinjectarea apei.

Ministerul Energiei a lansat pe 6 decembrie un apel nou de proiecte pentru autoritățile publice locale, din Fondul pentru Modernizare, pentru sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile pentru autoconsum aferent apelului de proiecte pentru solicitanții din sectorul public

La Ministerul Energiei am lansat pe 6 decembrie un apel nou de proiecte pentru autoritățile publice locale, din Fondul pentru Modernizare, pentru sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice, produsă din surse regenerabile pentru autoconsum. Prin acest apel de proiecte, dăm șansa instituțiilor locale să își acopere o parte din consumul clădirilor publice din surse de energie regenerabilă pentru școli, grădinițe, spitale și alte locuri publice importante pentru cetățeni.

Acest apel de proiecte este finanțat prin Fondul pentru Modernizare, în cadrul Programului – Cheie 1 – Surse regenerabile de energie și stocarea energiei. Bugetul alocat acestui apel de proiecte este de 500.000.000 euro, iar valoarea grantului care poate fi acordat este de maximum 10 milioane euro pe beneficiar. În cadrul apelului au fost depuse peste 1408 aplicații de finanțare, care se află, în prezent, în etapa de evaluare și contractare. Dintre acestea 1396 de proiecte au o valoare a finanțării solicitate de aproximativ 705.489.332 euro.

Fondul pentru Modernizare reprezintă cea mai mare șansă pentru energia României de mâine: o energie mai sigură, mai competitivă și mai verde. În acest proces, Ministerul Energiei consideră autoritățile publice locale drept parteneri de încredere în acest proces. De multe ori, la nivel local și proiectele se mișcă mai repede și mai bine, iar comunitățile au devenit vectori de dezvoltare. Prin acest apel de proiecte, dăm șansa instituțiilor locale să își acopere o parte din consumul clădirilor publice din surse de energie regenerabilă pentru școli, grădinițe, spitale și alte locuri publice importante pentru cetățeni. Regula primul venit – primul servit vine în sprijinul autorităților care au pregătit din timp proiecte, dar avem și un buget generos de 500 de milioane de euro.

Cu aceste fonduri putem să acoperim cât mai multe nevoi din teritoriu. Evaluarea proiectelor este derulată la nivelul experților Ministerului Energiei, care au acumulat o experiență semnificativă prin prisma gestionării unor proiecte similare, cu beneficiari privați. Continuăm în paralel efortul de creștere a capacității administrative a ministerului, pentru a asigura un proces de evaluare, contractare și monitorizare transparent, obiectiv și eficient.

În luna martie 2025 s-a finalizat evaluarea proiectelor depuse în cadrul apelului de proiecte privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile pentru autoconsum pentru entități publice.

Pana la finalul lunii martie au fost semnate 650 de contracte cu o valoare totală nerambursabilă de aproximativ 295.000.000 euro.

Sprijinul financiar sub formă de grant este acordat pentru investiții destinate producției de energie electrică din surse regenerabile de energie eoliană, solară sau hidro, contribuind la atingerea obiectivelor asumate de România în cadrul PNIEC, la obiectivele

Pactului verde european ca strategie de creștere sustenabilă a Europei și de combatere a schimbărilor climatice în concordanță cu angajamentele Uniunii de punere în aplicare a Acordului de la Paris și obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU, Programul – cheie 1: Surse regenerabile de energie și stocarea energiei și în cadrul PNIESC.

Ministerul Energiei a lansat pe 25 aprilie 2024 două apeluri noi de proiecte pentru societăți și regii autonome, finanțate din Fondul pentru Modernizare, pentru sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile pentru producție și autoconsum

În cadrul apelului pentru autoconsum, bugetul schemei de ajutor de stat este echivalentul în lei a sumei de 415.000.000 euro și reprezintă sume nerambursabile din Fondul pentru modernizare.

În cadrul celui de-al doilea apel dedicat producției energiei electrice din surse regenerabile, bugetul schemei de ajutor de este echivalentul în lei a sumei de 400.00.000 euro și reprezintă sume nerambursabile din Fondul pentru modernizare.

Potențiali beneficiari: întreprinderi, inclusiv întreprinderi nou înființate, precum și regiile autonome, legal constituite și înregistrate la ONRC în România.

Finanțarea din Fondul pentru Modernizare depășește 815 milioane euro.

Procedurile de ofertare concurențială a fost în derulare până la 23 iulie 2024 și au fost depuse:

- Sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produsă din surse regenerabile aferent apelului de proiecte pentru societăți și regii autonome: 803 proiecte depuse, cu o valoare eligibilă de aproape 5 miliarde euro, din care 1,3 miliarde euro finanțare nerambursabilă solicitată și 3,7 miliarde euro contribuție proprie; până în prezent au fost aprobate 12 proiecte (4 – energie eoliană și 8 – energie solară);
- Surse regenerabile de energie și stocarea energiei- Sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produsă din surse regenerabile pentru autoconsum: 329 proiecte depuse, cu o valoare eligibilă de peste 180 milioane euro, din care peste 104 milioane euro finanțare nerambursabilă solicitată și 76 milioane

euro contribuție proprie; până în prezent au fost aprobate 9 proiecte. Ținând cont că bugetul nu a fost epuizat, apelul se află în pregătire de relansare

1.3. Finalizarea plăților pentru „ELECTRIC UP 1” și demararea “ELECTRIC UP 2” – finanțarea IMM-urilor și domeniului HORECA pentru instalarea de panouri fotovoltaice și stații de reîncărcare pentru vehicule electrice și electrice hibrid plug-in

Odată cu preluarea mandatului, am demarat activități de reorganizare instituțională pentru optimizarea implementării programului ELECTRIC UP. **Am finalizat** Ciclul I al Programului de finanțare **ELECTRIC UP** pentru instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică cu o putere instalată cuprinsă între 27 kWp – 100 kWp necesară consumului propriu și livrarea surplusului în Sistemul Energetic Național, precum și a stațiilor de reîncărcare de 22 kW pentru vehicule electrice și electrice hibrid plug-in, **prin decontarea unui număr de 1.528 de dosare, în valoare totală de 479.804.362,48 lei.**

Am demarat etapa de monitorizare a proiectelor implementate în cadrul Ciclului I. Astfel, în perioada de monitorizare, Beneficiarii vor întocmi și vor transmite anual, în format electronic, un raport referitor la funcționalitatea sistemului de panouri fotovoltaice și a stațiilor de reîncărcare electrice, derularea activităților și un audit energetic.

Am demarat Ciclul II al programului prin aprobarea Ordonanței de urgență nr 39 din 23.04.2024 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr. 159/2020 privind finanțarea întreprinderilor mici și mijlocii și domeniului HORECA pentru instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică cu o putere instalată cuprinsă între 27 kWp și 100 kWp necesară consumului propriu și livrarea surplusului în Sistemul energetic național, precum și a stațiilor de reîncărcare de minimum 22 kW pentru vehicule electrice și electrice hibrid plug-in, prin Programul de finanțare ELECTRIC UP.

Pentru asigurarea transparenței decizionale, pe site-ul Ministerului Energiei, la secțiunea dedicată programului Electric-Up au fost publicate, proiectele Schemei de ajutor de minimis și Ghidului de finanțare.

Bugetul pentru a doua ediție a programului Electric Up este 450 milioane lei, prin care asigurăm finanțarea întreprinderilor mici și mijlocii și a persoanelor juridice române care activează în domeniul HORECA.

- Creștem valoarea finanțării de la 100 mii euro, la 150 mii euro;
- Mărim puterea instalată pe care o finanțăm, până la 150 kW;
- Continuăm să finanțăm stațiile de încărcare mașini electrice și introducem ca noutate finanțarea sistemelor alternative de încălzire/ răcire;
- Introducem obligativitatea stocării.

La data de 15 noiembrie 2024, am început sesiunea de depunere a proiectelor pentru Electric Up – ciclul 2, cel mai important program susținut din bugetul ministerului energiei pentru tranziția energetică.

Pentru a asigura șanse egale tuturor celor care au întâmpinat dificultăți tehnice în gestionarea conturilor din platformă, din motive independente de Ministerul Energiei, am decis prin ordin de ministru ca sesiunea de înscriere să fie extinsă până la data de 16 decembrie 2024. Astfel, înscrierile și depunerile proiectelor vor fi posibile pe toată durata acestei perioade.

Îmi doresc să primim proiecte bune, astfel încât cele 450 de milioane de lei puse la dispoziția mediului de afaceri să contribuie la creșterea rezilienței operatorilor economici și să se transforme în locuri de muncă mai sigure, mai bine plătite și în afaceri mai competitive.

După finalizarea perioadei de depunere a proiectelor, au fost depuse 2.859 de dosare de finanțare.

La acest moment este în derulare etapa de evaluare a dosare de finanțare depuse, iar evaluatorii desemnați transmit clarificări solicitanților, după caz.

1.4. Programul „Anghel Saligny” – Extinderea și modernizarea sistemului de distribuție a gazelor naturale prin transformarea în sisteme inteligente

Programul Național de Investiții „Anghel Saligny”, aferent dezvoltării/modernizării sistemelor de distribuție gaze naturale este un program multianual, finanțat de la bugetul de stat, coordonat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în colaborare cu Ministerul Energiei și are ca obiectiv general îmbunătățirea atât a condițiilor de viață, cât și atragerea de noi investitori în zone cu potențial.

Prin Programul Național de Investiții „Anghel Saligny” se pot finanța următoarele:

- a)** înființarea de noi sisteme de distribuție a gazelor naturale;
- b)** extinderea sistemului de distribuție a gazelor naturale în localitățile din cadrul unei unități administrativ-teritoriale;
- c)** modernizarea sistemelor de distribuție a gazelor naturale prin transformarea în sisteme inteligente de distribuție a gazelor naturale.

Activitatea din cadrul Programului Național de Investiții „Anghel Saligny” pentru modernizarea, extinderea și dezvoltarea de noi rețele de gaze naturale, prin care Ministerul Energiei colaborează cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației prin intermediul protocolului interinstituțional pentru implementarea Programului Național de Investiții „Anghel Saligny”, pentru categoria de investiții prevăzută la art. 4 alin.(1), lit. e) din O.U.G.nr. 95/2021, cuprinde două etape de analiză, în momentul de față etapa I fiind încheiată, iar etapa a II a fiind în curs de desfășurare.

Etapa I

Demarată în perioada mai-iunie 2023 în cadrul Serviciului Unic Gaze Naturale și Autorizări, a presupus analizarea cererilor de finanțare privind extinderea sistemelor de distribuție a gazelor naturale în localitățile din cadrul unei unități administrativ-teritoriale și modernizarea sistemelor de distribuție a gazelor naturale prin transformarea în sisteme inteligente, urmată de aprobarea, prin ordin comun a celor două ministere, a listelor de obiective de investiții incluse în Program, precum și a sumelor alocate acestora. Ordinele comune au fost semnate pentru toate cele 41 de județe ale țării, Alba, Arad, Argeș, Bacău, Bihor, Bistrița-Năsăud, Brașov, Buzău, Botoșani, Brăila, Caraș-Severin, Călărași, Constanța, Cluj, Covasna, Dâmbovița, Dolj, Galați, Giurgiu, Gorj, Harghita, Hunedoara, Ialomița, Iași, Ilfov, Mehedinți, Neamț, Olt, Prahova, Satu-Mare, Sălaj, Sibiu, Suceava, Teleorman, Tulcea, Timiș, Vrancea, Vaslui, Vâlcea, Mureș și Maramureș, încheindu-se astfel prima etapă a Programului Național de Investiții „Anghel Saligny”.

Etapa a II-a

În momentul de față este în curs de desfășurare etapa a II a a PNI „Anghel Saligny”, în cadrul căreia, în vederea încheierii contractelor de finanțare, Ministerul Energiei are obligația verificării existenței contractului de concesiune, autorizației de înființare eliberată de A.N.R.E., avizului tehnic de racordare emis de S.N.T.G.N. Transgaz (soluție) și avizului tehnic de principiu eliberat de concesionar, după caz.

Începând cu luna iunie 2023 și până în prezent, au fost analizate un număr de 180 de proiecte aferente următoarelor unități administrativ-teritoriale. Începând cu luna iunie a anului 2023 și până în prezent, au fost semnate de către Ministerul Energiei un număr de 108 proiecte, pentru următoarele UAT-uri:

În anul 2023 au fost semnate un număr de 12 proiecte pentru următoarele UAT-uri:

1. UAT Sadu, jud. Sibiu	7. UAT Pleșoiu, jud. Olt
2. UAT Borcea, jud. Călărași	8. UAT Cungrea, jud. Olt
3. UAT Frumuseni, jud. Arad	9. UAT Comana, jud. Giurgiu
4. UAT Scornicești, jud. Olt	10. UAT Bobicești, jud. Olt
5. UAT Faraoani, jud. Bacău	11. UAT Șerbănești, jud. Olt
6. UAT Bolintin-Vale, jud. Giurgiu	12. UAT Dărmănești, jud. Bacău

În prima jumătate a anului 2024 au fost semnate **40 proiecte** pentru următoarele UAT-uri:

1 UAT Teliucu Inferior, Jud. Hunedoara	21 UAT Lisa, Jud. Brașov
2 UAT Totești, Jud. Hunedoara	22 UAT Iancu Jianu, Jud. Olt
3 UAT Ion Creangă, Jud. Neamț	23 UAT Gușoeni, Jud. Vâlcea
4 UAT Fântânele, Jud. Arad	24 UAT Drăguțești, Jud. Gorj
5 UAT Dragalina, Jud. Călărași	25 UAT Gornet, jud. Prahova
6 UAT Timișești, Jud. Neamț	26 UAT Bunești, jud. Vâlcea
7 UAT Onești, Jud. Bacău	27 UAT Țuțora, Jud. Iași
8 UAT Ruginoasa, Jud. Neamț	28 UAT Aghireșu, Jud. Cluj
9 UAT Râfov, Jud. Prahova	29 UAT Făurei, Jud. Neamț
10 UAT Daia Română, Jud. Alba	30 UAT Mihai Eminescu, Jud Botosani
11 UAT Șieu-Măgheruș, Jud. Bistrița	31 UAT Coțofenii din Față, Jud. Dolj
Năsăud	32 UAT Medgidia, Jud. Constanța
12 UAT Mărgineni, Jud. Neamț	33 UAT Gropeni, Jud. Brăila
13 UAT Poiana, Jud. Dâmbovița	34 UAT Țintești, Jud. Buzău

14	UAT Călan, Jud. Hunedoara	35	UAT Târgu Lăpuș, Jud. Maramureș
15	UAT Dulcești, Jud. Neamț	36	UAT Zănești, Jud. Neamț
16	UAT Dragodana, Jud. Dâmbovița	37	UAT Lopadea Nouă, Jud Alba
17	UAT Ștefan Vodă, Jud. Călărași	38	UAT Valea Iașului , jud Argeș
18	UAT Icușești, Jud. Neamț	39	UAT Buciumeni, jud. Dâmbovița
19	UAT Bira, Jud Neamt	40	UAT Sagna, jud. Neamț
20	UAT Câțcău, Jud. Cluj		

În perioada iunie-septembrie 2024, au fost semnate încă 27 de proiecte pentru următoarele UAT-uri:

1	UAT Lopadea Nouă, Jud Alba	15	UAT Ștefănești, jud. Vâlcea
2	UAT Valea Iașului , jud Argeș	16	UAT Bunești, jud. Brașov
3	UAT Buciumeni, jud. Dâmbovița	17	UAT Petrești, jud. Dâmbovița
4	UAT Sagna, jud. Neamț- resemnată	18	UAT Țifești, jud. Vrancea
5	UAT Păulești, jud. Satu Mare	19	UAT Ogrezeni jud. Giurgiu
6	UAT Ștefan cel Mare, Jud. Vaslui	20	UAT Cătunele, jud. Gorj
7	UAT Garoafa, jud. Vrancea	21	UAT Pogonești, jud. Vaslui
8	UAT Tichilești, jud. Brăila	22	UAT Răucești, jud. Neamț
9	UAT Leorda, jud. Botoșani	23	UAT Negrești-Oaș -din septembrie
10	UAT Surani, jud. Prahova	24	UAT Schitu Golești, jud. Argeș
11	UAT Scutelnici, jud. Buzău	25	UAT Curcani, jud. Călărași
12	UAT Cireșu, jud. Brăila	26	UAT Braniștea, jud. Dâmbovița
13	UAT Vulturești, jud. Vaslui	27	UAT Jirlău, jud. Brăila
14	UAT Vălenii de Munte, jud. Prahova		

În perioada septembrie-noiembrie 2024, au fost semnate încă 33 de proiecte pentru următoarele UAT-uri:

1	UAT Potcoava, jud. Olt	17	UAT Dracea, jud. Teleorman
2	UAT Pianu, jud. Alba	18	UAT Pecica, jud. Arad
3	UAT Săpoca, jud. Buzău	19	UAT Crișeni, jud. Sălaj
4	UAT Șomcuta Mare, jud. Maramureș	20	UAT Zăbrani, jud. Arad
5	UAT Strejești, jud. Olt	21	UAT Gura Râului, jud. Sibiu
6	UAT Pogonești, jud. Vaslui	22	UAT Leordeni, jud. Argeș
7	UAT Dragomirești, jud. Dâmbovița	23	UAT Salcia, jud. Teleorman
8	UAT Petrila, jud. Hunedoara	24	UAT Lumina, jud. Constanța
9	UAT Stoina, jud. Gorj	25	UAT Potcoava, jud. Olt

10	UAT Merei, jud. Buzău	26	UAT Bistrita, jud. Bistrița-Năsăud
11	UAT Lungesti, jud. Vâlcea	27	UAT Robănești, jud. Dolj
12	UAT Horlești, jud. Vâlcea	28	UAT Variaș, jud. Timiș
13	UAT Flămânzi, jud. Botoșani	29	UAT Șimnicu de Sus, jud. Dolj
14	UAT Șintea Mare, jud. Arad	30	UAT Roata de Jos, jud. Giurgiu
15	UAT Vânători, jud. Vrancea	31	UAT Ciofrângeni, jud. Argeș
16	UAT Pișcolt, jud. Satu Mare	32	UAT Bustuchin, jud. Gorj
		33	UAT Drăgănești, jud. Neamț

Din iunie 2023 și până în prezent au fost analizate un număr de 234 proiecte.

În perioada noiembrie-decembrie 2024 față de cele mai sus menționate au fost semnate un număr de 19 proiecte pentru următoarele UAT-uri:

1. UAT Bălteni, jud. Vaslui
2. UAT Viștea, jud. Brașov
3. UAT Cicârlău, jud. Maramureș
4. UAT Simnicu de Sus, jud. Dolj
5. UAT Poplaca, jud. Sibiu
6. UAT Ciofrângeni, jud. Argeș
7. UAT Săucești, jud. Bacău
8. UAT Smeeni, jud. Buzău
9. UAT Călărași, jud. Călărași
10. UAT Țițești, jud. Argeș
11. UAT Mașloc, jud. Timiș
12. UAT Săbăreni, jud. Giurgiu
13. UAT Piatra Olt, jud. Olt
14. UAT Romos, jud. Hunedoara
15. UAT Ivești, jud. Vaslui
16. UAT Roșiești, jud. Vaslui
17. UAT Lerești, jud. Argeș
18. UAT Albești, jud. Vaslui
19. UAT Tutova, jud. Vaslui

În perioada ianuarie 2025 și până în prezent au fost semnate un număr de 26 proiecte pentru următoarele UAT-uri:

1. UAT Cazasu, jud. Brăila
2. UAT Aușeu, jud. Bihor

3. UAT Lița, jud. Teleorman
4. UAT Vicovu de Sus, jud. Suceava
5. UAT Romos, jud. Hunedoara
6. UAT Ineu, jud. Arad
7. UAT Holboca, jud. Iași
8. UAT Albești-Paleologu, jud. Prahova
9. UAT Bascov, jud. Argeș
10. UAT Coaș, jud. Maramureș
11. UAT Bodoc, jud. Covasna
12. UAT Cristian, jud. Sibiu
13. UAT Tomești, jud. Iași
14. UAT Terebești jud Satu Mare
15. UAT Frătești jud Giurgiu
16. UAT Voila jud Brașov
17. UAT Cergău jud Alba
18. UAT Deveselu jud Olt
19. UAT Mătășari jud Gorj
20. UAT Valea Lungă, jud. Dâmbovița
21. UAT Vadu Crișului, jud. Bihor
22. UAT Sascut, jud. Bacău
23. UAT Șoimuș, jud. Hunedoara
24. UAT Văculești, jud. Botoșani
25. UAT Gălăuțaș, jud Harghita
26. UAT Hidișelu de Sus, jud Bihor

1.5. Au reînceput lucrările la cel mai așteptat proiect energetic în execuție, centrala de la Iernut

Proiectul a fost început în 2016 și s-a blocat în 2019, la stadiul de 80%. La începutul mandatului meu la Ministerul Energiei am reușit să semnăm ordinul de reîncepere a lucrărilor, după colosale eforturi diplomatice, politice și juridice, despre care cândva merită scrisă o carte.

Pe 1 august 2023, SNGN ROMGAZ SA a emis **Ordinul de începere a lucrărilor în vederea finalizării Centralei** cu o putere instalată de 430 MW de la Iernut, un proiect strategic atât pentru ROMGAZ, cât și pentru România.

De-a lungul timpului, am mers în vizită pentru a vedea stadiul lucrărilor de la Iernut. Termocentrala Iernut beneficiază de o poziționare strategică, fiind amplasată în centrul sistemului energetic național. Prin acest proiect se are în vedere acoperirea consumului național de electricitate prin acționarea pe piețele de energie electrică angro și de echilibrare, asigurarea de servicii tehnologice pentru sistemul energetic național și eliminarea posibilelor blocaje în rețeaua din nord-vestul României.

Centrala cuprinde patru turbine cu gaz plus patru cazane recuperatoare pentru producere abur cu trei niveluri de presiune și două turbine cu abur. Finanțarea este asigurată din Planul Național de Investiții.

Astăzi, stadiul de execuție a termocentralei de la Iernut este de 98%, ceea ce reprezintă un progres bun, dar încă insuficient. Doar 2% ne mai desparte de punerea în funcțiune. Atât de puțin și totuși atât de provocator. La data de 8 martie 2025, am efectuat o nouă vizită de lucru la Iernut, la care au participat echipele de conducere din partea Duro Felguera și General Electric, cele mai importante companii implicate în proiect, încă de la început.

Conform actualului contract, lucrările trebuie terminate până la finalul anului curent.

1.6. Finanțarea activităților de cercetare-dezvoltare, aplicații și inginerie tehnologică aferente suportului tehnic național pentru energetică nucleară din Programului Anual de cercetare RATEN

În iunie-august am efectuat plăți în valoare de 27 milioane lei (5,5 milioane euro). La acest moment, echipa Ministerului Energiei caută cele mai bune soluții pentru deblocarea proiectului ALFRED, dezvoltarea și demonstrarea reactorilor răciți cu plumb.

1.7. Compania Oil Terminal a semnat un acord cu compania românească Iulius, pentru o investiție de peste 800 de milioane de euro, care va schimba fața Constanței

În data de 14 septembrie compania Oil Terminal, din portofoliul Ministerului Energiei, a semnat un acord cu compania românească Iulius, pentru o investiție de peste 800 de

milioane de euro, care va schimba fața Constanței. Pentru constănțeni și milioane de turiști din următorii ani este o veste excelentă.

Proiectul va fi dezvoltat după conceptul de oraș în oraș iar aici oamenii vor avea acces la toate facilitățile de care au nevoie pentru un stil de viață urban sustenabil. Demersul va integra o grădină botanică și parc cu funcțiuni de relaxare, sport și entertainment în aer liber, dar și o componentă de birouri, astfel încât să se creeze oportunități investiționale și să susțină retenția tinerelor talente locale și dezvoltarea centrului universitar. Va fi și o destinație pentru shopping și recreere, cu noi concepte de retail și entertainment, fresh market cu producători și antreprenori locali, restaurante, bistrouri și cafenele tematice, dar și funcțiuni culturale și de divertisment, care să asigure posibilități de petrecere a timpului liber într-o manieră calitativă tot timpul anului.

Acest parteneriat între o companie cu capital majoritar de stat și un antreprenor român serios, cu rezultate demonstrate, reprezintă cea mai mare șansă de dezvoltare pentru Constanța și Dobrogea. Obiectivul este transformarea comunității printr-un spațiu modern, atrăgător pentru oportunități economice și turism, indiferent de sezon.

Până în prezent, părțile au început colaborarea în vederea întocmirii documentelor necesare obținerii autorizațiilor de demolare, a Certificatului de urbanism și a autorizațiilor de mediu necesare dezvoltării proiectului.

Am încurajat toate companiile din portofoliul ministerului energiei să încheie astfel de parteneriate, într-un mod competitiv și transparent, și să contribuie astfel la bunăstarea românilor prin crearea de locuri de muncă și prin creșterea calității vieții.

1.8. Începerea procedurii de selecție pentru un terminal de bitum în Portul Constanța de către Oil Terminal

OIL TERMINAL a început în octombrie procedura de selecție pentru un terminal de bitum în Portul Constanța. Este o investiție strategică pentru România, dar și pentru viitorul efort de reconstrucție a Ucrainei. Printr-un comunicat remis Bursei de Valori București, compania OIL TERMINAL, aflată sub autoritatea tutelară a Ministerului Energiei, informează acționarii și investitorii că, până la data limita de 20.10.2023 au fost depuse intenții pentru dezvoltarea unui terminal pentru bitum în Portul Constanța de către:

1. Takida Terminal S.R.L.;
2. Euronova Energies S.A.;
3. Frial S.A.;
4. OMV Petrom S.A.;
5. Trafigura Pte Ltd;
6. Vitaro Energy S.R.L.

În această perioadă, ofertele ferme obținute au fost supuse analizei comisiei interne, rezultatele urmând a fi prezentate în Consiliul de Administrație. Ca urmare a desfășurării procedurii de selecție competitivă, a fost aprobată prin Hotărâre AGEA încheierea unui acord de Parteneriat privind construirea în depozitul port a unui terminal de bitum, conform căruia Oil Terminal va fi proprietarul și operatorul terminalului de bitum construit, iar Euronova Energies va fi utilizatorul exclusiv al terminalului, în baza unui drept exclusiv de utilizare.

Răspundem unei nevoi din partea pieței interne, pentru care România acoperă mai puțin de un sfert din producția internă. În plus, este important să ne pregătim încă de pe acum, prin această investiție strategică, pentru efortul de reconstrucție a Ucrainei în anii ce vor veni.

Ministerul Energiei subliniază prin această inițiativă angajamentul ferm al României de a-și maximiza potențialul și resursele, consolidând poziția țării ca lider energetic în această parte a Europei.

1.9. Sprijin instituțional pentru repornirea activității la Azomureș

În luna septembrie Combinatul chimic Azomureș a repornit la jumătate din capacitate. Echipa managerială a societății a decis repornirea instalației Amoniac III și reluarea producției de îngrășăminte complexe NPK, Azotat de Amoniu și Nitrocalcar, la circa 55% din capacitate. În 3 luni, am avut 3 întâlniri cu echipa Azomureș în care am susținut repornirea acestui combinat strategic pentru țară. Prin redeschiderea Azomureș se va asigura o importantă sursă de furnizare a îngrășămintelor pentru fermierii români. În același timp, pentru a veni în întâmpinarea planurilor de viitor ale combinatului, în luna februarie a.c. am lansat o solicitare de expresii de interes pentru finanțarea din Fondul pentru Modernizare a investițiilor în producția de hidrogen și utilizarea acestuia în aplicații industriale, apel estimat a fi disponibil după aprobarea fondurile de către Banca Europeană de Investiții. Expresiile de interes pentru finanțarea din FM în cadrul PC4 au fost transmise în perioada 16.02.2024–30.04.2024. Schema de ajutor de stat având ca obiectiv

sprijinirea investițiilor în construirea de capacități pentru producția de hidrogen verde în instalații de electroliză și instalații de stocare pentru consumatorii industriali a fost notificată Comisiei Europene în februarie 2025.

1.10. CET Titan – Primul CET nou din București din ultimii 15 ani

În data de 3 iunie 2024, au început lucrările pentru CET Titan, o centrală complet automatizată care va fi echipată cu cinci grupuri motor-generator (Hydrogen Ready) având o putere electrică instalată de până la 50 MWe respectiv o putere termică instalată de până la 40MWt (34,4 Gcal/h). Poate utiliza atât gaz metan cât și amestec cu hidrogen, configurând în Titan cea mai modernă și flexibilă soluție pentru o instalație automatizată integrată în sistemul de termoficare și energetic din estul capitalei.

Astfel, prin proiectul unei noi centrale electrice de termoficare în cogenerare de înaltă eficiență (Combined Heat and Power) – CET Titan București devine primul proiect de acest tip din ultimii 15 ani în capitala României.

CET Titan este un proiect care a fost în atenția mea și a echipei mele încă de la începutul mandatului. Este o șansă și pentru locuitorii capitalei României să aibă acces la apă caldă și căldură într-un mod mai predictibil. Va deservi 10.000 de apartamente cu apă și căldură și peste 20.000 de puncte de consum cu energie electrică. Totodată, centrala va contribui la reducerea emisiilor de carbon.

Au fost continuate discuțiile cu potențialii finanțatori și în acest moment este în curs de negociere oferta finală bancară ce va include condițiile de finanțare.

După reluarea procedurii de licitație au fost transmise 6 invitații de participare către companiile care își manifestaseră interesul de a participa la prima licitație. Dintre aceste companii, 3 au confirmat intenția de participare, iar, în final, oferta depusă de către Synergy Construct a fost declarată câștigătoare de către comisia de evaluare, în baza criteriului „cel mai bun raport calitate-preț”.

Astfel, construcția unei noi termocentrale intră în linie dreaptă. Synergy Construct, parte a Grupul turc Synergy, a depus cea mai bună ofertă pentru realizarea ”la cheie” a unei noi centrale de cogenerare de înaltă eficiență, cu o capacitate instalată de 50 MWe, ce

utilizează gaze naturale, pe locul fostei CET Titan, din sectorul 3 al Capitalei. Proiectul Titan Power are o valoare de circa 76 milioane de euro (cu TVA).

1.11. CET-urile din anii 1960-1970: CET SUD, CET PROGRESU și CET GROZĂVEȘTI

În data de 27 noiembrie 2024, au fost semnate trei contracte de finanțare, în valoare de 362 milioane de euro, sprijin nerambursabil Fondul pentru Modernizare, pentru modernizarea a trei centrale de cogenerare de înaltă eficiență care vor moderniza CET-urile din anii 1960-1970: CET SUD, CET PROGRESU și CET GROZĂVEȘTI. Proiectele vizează construirea a trei centrale noi de cogenerare de înaltă eficiență, care vor înlocui tehnologiile învechite din anii '60-'70, utilizate în prezent.

Modernizarea celor trei CET-uri înseamnă o investiție totală de peste 1 miliard de euro. Vom avea energie mai sigură, un aer mai curat și un cost cu gigacaloria la jumătate după finalizarea acestor proiecte. Capitala va beneficia astfel, peste 4 ani, după finalizarea acestor proiecte, de cel mai modern sistem de producție a agentului termic.

Bucureștiul va beneficia de capacități moderne și performante pentru producerea energiei electrice și termice, contribuind la reducerea costurilor pentru consumatori și a emisiilor de carbon. Proiectele sunt dezvoltate de ELCEN și vor moderniza trei CET-uri nemodernizate:

- CTE Grozăvești: o unitate de cogenerare de înaltă eficiență, cu o capacitate de 34 MWe și 41 MWt.
- CTE Progresu: o centrală cu motoare termice, cu o capacitate de 74,2 MWe și 72,8 MWt.
- CTE București Sud: o unitate de cogenerare de înaltă eficiență, cu o capacitate de 275 MWe și 211 MWt.

Avariile vor fi mai puține, producția de energie electrică va fi mai sigură, iar facturile la întreținere pentru bucureșteni vor scădea semnificativ. Modelul nostru este cel de la Oradea, unde gigacaloria este de aproape trei ori mai ieftină decât la București, pentru că Ilie Bolojan, Florin Birta și echipele lor au investit acum ani de zile în sistemul centralizat de termoficare. A venit timpul ca și în București să facem ceea ce trebuie, având

convingerea că politica faptelor este cel mai bun răspuns pe care îl putem da, cu seriozitate și responsabilitate.

Cu un sistem de încălzire centralizată care deservește peste 600.000 de apartamente, modernizarea CET-urilor este esențială. Nu există alternative viabile care să garanteze confortul termic al bucureștenilor.

1.12. Fabrica de baterii de lângă București, Prime Batteries

Alături de Ministrul Mediului, Mircea Fechet, am vizitat unul dintre proiectele cele mai importante pentru viitorul sectorului energetic din România, proiect realizat 100% de o companie românească. Este vorba despre fabrica deschisă la Cernica de Prime Batteries, pentru producerea de baterii de stocare a energiei electrice. Gazda noastră a fost Adrian Polec, un antreprenor român care m-a impresionat profund prin determinare, viziune și patriotism.

Fabrica va avea în prima parte a lui 2025 o capacitate instalată de 2000 MW, ceea ce este impresionant. Această nouă investiție de sute de milioane de euro, cu echipamente de ultimă generație, se adaugă celei existente de 300 MW, iar planurile de extindere ale companiei sunt de peste 6000 MW.

De ce spun despre acest proiect că este unul dintre cele mai importante? Pentru că își aduce direct contribuția la punerea României pe harta producției de infrastructură energetică pentru prezent și viitor, răspunzând nevoii în creștere pentru capacități de stocare în baterii. Sectorul de producție al energiei verzi crește accelerat, iar stocarea trebuie să îi urmeze pentru a avea energie sigură și curată și facturi cât mai mici pentru români și companiile românești.

Marea realizare este că începem să facem lucrurile la noi acasă, cu companii autohtone, creând locuri de muncă pentru români și dezvoltând expertiză în domeniu la nivel național. Stocarea este viitorul, iar România este norocoasă să aibă Prime Batteries.

Calitatea produselor românești este deja recunoscută. Eficiența bateriilor produse de Prime Batteries o depășește cu mult pe cea a celor produse în China, spre exemplu, unul dintre marii furnizori din piață.

Astfel, România este una dintre puținele țări din lume care produc competitiv baterii de stocare, datorită Prime Batteries. Prin energia regenerabilă devenim competitivi. Prețurile produselor sunt influențate de costurile de producție, iar acestea pot fi reduse utilizând energie ieftină, din surse regenerabile, la pachet cu soluții de stocare.

Sunt mândru de faptul că mediul privat românesc are viziunea de a contribui la dezvoltarea sectorului energetic național. Și, în calitate de Ministru al Energiei, am făcut și voi face tot ceea ce depinde de mine pentru a ajuta companiile de profil și pentru a consolida parteneriatul dintre public și privat.

2. Legislație

2.1. Strategia Energetică a României 2025–2035, cu perspectiva anului 2050

Pe 21 noiembrie 2024, Guvernul României a adoptat Strategia Energetică a României 2025–2035, cu perspectiva anului 2050, prima adoptată după 17 ani de blocaje. Este un document programatic care definește viziunea și obiectivele fundamentale ale procesului de dezvoltare a sectorului energetic național. Viziunea este de dezvoltare a sectorului energetic în condiții de securitate, accesibilitate și sustenabilitate, asigurând atât competitivitatea economică cât și un loc central pentru consumator, și ținând cont de țintele climatice.

Securitatea energetică devine primul imperativ al dezvoltării sectorului energetic național. Securitatea energetică a României include și securitatea energetică a Republicii Moldova. Trebuie să asigurăm fluxul continuu de resurse energetice primare în orice situație, în special din surse proprii, scăzând dependențele de importuri. Trebuie să protejăm infrastructura critică, să digitalizăm sectorul energetic și să eliminăm vulnerabilitățile. O vulnerabilitate majoră este lanțul de aprovizionare cu tehnologie, iar România, în Europa, trebuie să producă baterii, panouri solare și echipamente sensibile.

A doua prioritate este scăderea prețurilor la energie, atât pentru consumatorii casnici, cât și pentru cei industriali. Românii și companiile lor trebuie să beneficieze de cele mai mici prețuri pentru a fi competitivi. Nimeni nu trebuie să mai fie afectat de sărăcia energetică, și nicio companie nu trebuie să își mai închidă porțile din cauza prețurilor la energie.

Energia verde este al treilea obiectiv, iar în acest sens, România se află deja între primele țări din Europa și din lume. România este țara din UE care a redus cel mai mult emisiile de gaze cu efect de seră în ultimele 3 decenii, și este totodată țara cu cele mai mici emisii pe cap de locuitor. Am realizat multe, suntem înaintea Europei și vom menține ritmul. Dar nu în detrimentul securității energetice și al competitivității economice.

Ne confruntăm cu provocări majore cauzate de fluctuații ale pieței, schimbări climatice și vulnerabilități regionale, amplificate de războiul din Ucraina și de poziția geostrategică la frontiera estică a Uniunii Europene și NATO. În aceste condiții, este necesară dezvoltarea unui sector energetic rezilient, capabil să răspundă rapid și eficient în orice tip de criză. Strategia Energetică este despre investiții care aliniază sectorul energetic la nevoile României de mâine. O Românie cu energie în primul rând sigură, în al doilea rând ieftină, și în al treilea rând verde.

Ultima strategie energetică a României a fost adoptată acum 17 ani, pentru perioada 2007–2020. În ultimii 10 ani au fost mai multe încercări blocate pentru realizarea unui nou document, unele dintre acestea realizându-se cu consultanți externi și cu bugete semnificative.

Strategia Energetică 2025–2035 este rezultatul muncii de un an a experților din Ministerul Energiei, cu consultarea companiilor, a instituțiilor publice și a tuturor actorilor interesați din industria energiei și a societății civile. O contribuție esențială au avut-o membrii Consiliului Onorific pentru Energie, experți reputați din industrie și lumea academică. Realizarea acestui document programatic nu a folosit consultanță externă și nu a cheltuit niciun leu de la bugetul public.

Strategia s-a aflat în consultare publică în perioada 14 iunie – 13 iulie 2024, iar o dezbatere cu părțile interesate s-a organizat pe data de 3 iulie. În perioada de consultare publică, consultare interinstituțională și avizare, Ministerul Energiei a recepționat și integrat sute de puncte de vedere.

Strategia stabilește **șase obiective strategice** pentru dezvoltarea durabilă a sectorului energetic național:

1. **Securitate energetică**
2. **Energie verde**
3. **Eficiență energetică**
4. **Acces fizic la energie pentru toți consumatorii, accesibilitate financiară și competitivitate economică a energiei**
5. **Piețe de energie eficiente**
6. **Inovare, digitalizare și securitate cibernetică**

Îndeplinirea viziunii și a obiectivelor trebuie să țină cont de o serie de principii care trebuie îndeplinite simultan:

- Prioritizarea securității de aprovizionare și a capacității de răspuns la crize;
- Dezvoltarea sectorului energetic pe principiul eficienței și raționalității economice;
- Echitate economică și socială pentru regiuni și oameni;
- Crearea unei piețe de energie libere, competitive și antreprenoriale;
- Neutralitate tehnologică și exploatarea tuturor resurselor energetice care pot contribui la reducerea emisiilor și întărirea lanțului de producție;
- Dezvoltarea sectorului de stocare a energiei electrice și termice;
- Consolidarea lanțului de aprovizionare (supply chain) dedicat industriei energetice;
- Dezvoltarea economiei circulare (spre exemplu prin utilizarea energiei rezultate din procese industriale în sisteme eficiente centralizate de încălzire și răcire).
- Eficiență energetică înainte de toate;
- Atingerea neutralității climatice până în 2050.

2.2. Implementarea mecanismului Contracte pentru Diferență (CfD)

Având în vedere țintele energetice și de mediu adoptate de Comisia Europeană pentru anul 2030, prin Green Deal și RePowerEU, precum și necesitatea asigurării unei perioade de tranziție către tehnologiile cu emisii reduse de carbon, în condiții de accesibilitate a prețului energiei, Ministerul Energiei a implementat mecanismului de sprijin CfD pentru dezvoltarea investițiilor cu emisii reduse de carbon în sectorul producției de energie electrice. Mecanismul CfD este considerat a fi esențial în contextul crizei actuale și al Planului REPowerEU pentru a accelera și a extinde disponibilitatea investițiilor în energie regenerabilă într-un mod rentabil și predictibil pentru investitori.

În această privință am parcurs o serie de pași, printre care: angajarea consultantului pentru elaborarea documentației; transmiterea prenotificării Comisiei Europene prin intermediul Consiliului Concurenței; dialogul constant cu Comisia Europeană pe marginea variantei transmise, în vederea integrării observațiilor primite; conlucrarea cu celelalte autorități și instituții naționale cu atribuții în domeniu, în vederea armonizării poziției României; realizarea calendarului pentru demararea licitației și transmiterea către Banca Europeană de Investiții a aplicației în vederea asigurării bugetului schemei

CfD din Fondul pentru Modernizare, sub rezerva obținerii Deciziei COM asupra mecanismului.

De asemenea, în vederea implementării mecanismului CfD pentru promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile, Ministerul Energiei a solicitat sprijinul de la Comisia Europeană în temeiul Regulamentului (UE) 2021/240 de stabilire a unui instrument de sprijin tehnic. În acest sens, proiectul "Sprijin pentru implementarea Contractelor pentru Diferență în România - Proiectarea și implementarea primei licitații în cadrul schemei de sprijin CfD" a fost selectat pentru finanțare. Având în vedere succesul proiectului de a asigura buy-in-ul din partea Guvernului României, încrederea pieței în schema propusă și o accelerare a ambiției României pentru implementarea de noi proiecte de energie din surse regenerabile, BERD și-a extins sprijinul acordat Guvernului României pentru a contribui la asigurarea faptului că schema este lansată în 2024.

Astfel, ca rezultat al acestor pași, în data de 6 martie 2024, prin Decizia Comisiei Europene C (2024) 1596 final a fost aprobată Schema de ajutor de stat sub formă de contracte pentru diferență pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile de energie eoliană terestră și solară fotovoltaică.

Prin HG nr. 318/2024 privind aprobarea cadrului general pentru implementarea și funcționarea mecanismului de sprijin prin contracte pentru diferență pentru tehnologiile cu emisii reduse de carbon a fost instituită guvernanta mecanismului contractului pentru diferență și a fost aprobată forma contractului pentru diferență.

Finanțarea schemei de 3 miliarde Euro este asigurată din Fondul pentru modernizare și a fost aprobată de către BEI și Comitetul de investiții în 27 martie 2024. Acest lucru reduce impactul la consumatorii finali, aceștia plătind doar cheltuielile administrative pentru administrarea schemei CfD.

Schema prevede acordarea unui ajutor de operare de tip CfD, în baza a două proceduri competitive, în 2024 și 2025, pentru un total de 5000 MW capacitate instalată în producerea de energie regenerabilă eoliană onshore și solar fotovoltaică, pentru o perioadă de 15 ani de la data obținerii licenței de exploatare comercială. Prin oferirea unui mecanism de sprijin financiar de operare, stabil și previzibil, se crează un mediu atractiv pentru investitorii din domeniul energiei, stimulând astfel investițiile în proiecte de energie verde și tehnologii eficiente din punct de vedere energetic

În data de 5 august a fost aprobată, prin ordin al Ministrului Energiei, schema de ajutor de stat sub formă de contracte pentru diferență (CfD), destinate producției de energie electrică din surse regenerabile, respectiv energie eoliană onshore și solară fotovoltaică.

În vederea implementării schemei CfD, în data de 9 septembrie 2024, Ministerul Energiei a lansat primei licitații CfD în baza publicării, în Monitorul Oficial, a ordinului Ministrului Energiei de inițiere a primei licitații CfD și regulilor procedurii de ofertare

Licitațiile sunt derulate de către Transelectrica, în calitate de operator al schemei, cu sprijinul Ministerului Energiei, iar contractele vor fi semnate între beneficiarii schemei și OPCOM, în calitate de Contrapartea CfD.

Prima licitație CfD a vizat o capacitate totală de 1500 MW, respectiv 1000 MW pentru capacități de producere energie eoliană onshore și 500 MW pentru capacități de producere energie solară fotovoltaică. În urma procedurii de evaluare, s-au alocat 1.096 MW pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile de energie eoliană și 432 MW pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile de energie solară fotovoltaică. Această primă rundă a dat rezultate pozitive și încurajatoare, fiind desemnați câștigători 21 de solicitanți, consolidând încrederea pieței în schema CfD. Investitorii vor beneficia de un sprijin sub forma unui contract pentru diferență, care le va garanta un preț de exercitare de vânzare a energiei electrice pentru o perioadă de 15 ani. Prețul a fost stabilit în urma unei licitații competitive, cu un prag maxim de exercitare/pornire de 78 EUR/MWh pentru proiectele fotovoltaice și 82 EUR/MWh pentru cele eoliene onshore. Această primă rundă a dat rezultate pozitive și încurajatoare, Proiectele câștigătoare din prima rundă au oferit prețuri de exercitare cu 20-30 % mai mici decât prețurile de exercitare maxime (prețul mediu fiind de 65 EUR/MWh pentru energia eoliană și 51 EUR/MWh pentru energia solară).

În data de 12 mai 2025, prin publicarea în Monitorul Oficial a ordinului de inițiere a licitației și a regulilor de licitație, Ministerul Energiei a lansat cea de-a doua licitație CfD. Aceasta vizează o capacitate instalată totală de 3472 MW, din care 2.000 MW pentru producția de energie electrică din surse eoliene onshore și 1.472 MW pentru producția de energie electrică din surse fotovoltaice.

Prețul maxim de exercitare/pornire nu poate depăși 80 Euro/MWh pentru licitația de energie eoliană onshore și 73 Euro/MWh pentru licitația de energie fotovoltaică. Data

limită de depunere a cererilor de finanțare este 11 iulie 2025, iar semnarea contractelor CfD între solicitanții declarați câștigători și Contrapartea CfD se estimează a avea loc la mijlocul lunii septembrie 2025.

2.3. Legea privind exploatarea eoliene offshore

România are un potențial eolian offshore de până la 75 GWh. Energia eoliană offshore este un instrument major pentru îndeplinirea obiectivului european de reducere a dependenței de importurile de combustibili fosili și de decarbonare.

După peste 9 luni de eforturi susținute în cadrul Ministerului Energiei, pe 7 iunie a intrat în vigoare Legea energiei eoliene offshore. Marcăm astfel o nouă promisiune îndeplinită și bifarea unui nou jalon îndeplinit din PNRR. Acest lucru reconfirmă poziția României de lider regional în domeniul energiei, fiind prima țară de la Marea Neagră cu un cadru legal în domeniul energiei eoliene offshore.

În contextul asumărilor României în Planul Național Integrat privind Energia și Schimbările Climatice (PNIESC), Legea Offshore asigură cadrul legal pentru dezvoltarea investițiilor în domeniul energiei eoliene din Marea Neagră. Stabilirea unui cadru legislativ și fiscal adecvat este esențială în dezvoltarea energiei eoliene offshore, în contextul actual marcat de extinderea accelerată a acestor capacități de producție la nivel mondial.

Astfel, Legea 121 din 2024 instituie cadrul legislativ primar necesar implementării proiectelor eoliene offshore, asigurând transparența pe parcursul întregului proces. Acesta prevede condiții echitabile și competitive, fără a face discriminări în ceea ce privește formele de proprietate, originea capitalului sau naționalitatea operatorului. Mai mult, aceasta include prevederi pentru protecția mediului și conservarea ariilor naturale protejate din regiunile desemnate pentru producerea de energie regenerabilă.

În prezent, pentru a continua drumul României către punerea în funcțiune a primei centrale electrice eoliene offshore din zonă, Ministerul Energiei și celelalte instituții implicate sunt în procesul elaborării legislației secundare necesară îndeplinirii obiectivului, asumat de către statul român, de desfășurare a primei licitații pentru concesiuni perimetrare până la mijlocul anului 2026.

Prin urmare, pentru a asigura reușita acestor demersuri, Ministerul Energiei a depus o aplicație pentru Instrumentul de sprijin tehnic al SG Recovery, care a fost acceptată și selectată pentru finanțare. Selectarea aplicației noastre pentru TSI aduce un aport valoric însemnat, SG Recovery asigurând concursul unor consultanți de top din industria eoliană offshore, sub egida Băncii Mondiale.

Astfel, urmare a activităților echipei ministerului, precum și utilizând sprijinul din partea consultanților, până acum am îndeplinit următoarele obiective

1. Adoptarea și publicare în Monitorul Oficial a Hotărârii de Guvern privind reorganizarea Ministerului Energiei, conform art.45, alin.(1) din Legea nr.121/2024. Prin intermediul acestui act, s-a creat la nivelul instituției noastre structura cerută de Lege pentru asigurarea îndeplinirii noilor roluri dobândite de Ministerul Energiei.

Lansarea unei solicitări de expresii de interes, întocmită cu sprijinul consultanților din partea IST. Acest anunț reprezintă o etapă preliminară pentru adoptarea OME pentru aprobarea termenilor de referință pentru studiul de identificare a perimetrelor – art. 3 lit. a)-b) din Legea nr. 121/2024.

Perioada de depunere a expresiilor de interes este de cel puțin 20 zile de la data postării pe pagina web a instituției noastre. Prezentul anunț este întocmit atât în limba română, cât și în limba engleză și include următoarele elemente principale:

Obiectul studiului este identificarea și delimitarea perimetrelor offshore din Marea Neagră ce pot fi concesionate pentru dezvoltarea de parcuri eoliene offshore, în conformitate cu prevederile Legii nr. 121/2024 privind energia eoliană offshore.

Scopul general al activităților reprezintă sprijinirea Ministerului Energiei în atingerea obiectivului strategic de instalare a 3 GW capacitate eoliană offshore până în 2035, prin punerea la dispoziție a unei baze științifice solide care să fundamenteze deciziile de concesionare.

Componentele principale ale studiului solicitate sunt:

- Analiza potențialului eolian (viteză vânt, sezonabilitate, modelări).
- o Studii geotehnice și ale fundului marin.

- Evaluarea biodiversității și a impactului de mediu.
- Analiza posibilităților de conectare la Sistemul Energetic Național.
- Integrarea altor utilizări maritime (navigație, pescuit, petrol, zone militare etc.).
- Considerații logistice, de transport și de securitate maritimă.
- Recomandări privind dimensionarea și prioritizarea perimetrelor.

În paralel cu această solicitare, la puțin timp după postare, echipa ministerului energiei a publicat spre consultare publică primul draft proiectului de **Termeni de referință pentru studiul în urma căruia vor rezulta perimetrele care vor fi scoase spre concesionare**.

Proiect de TdR reprezintă punctul de pornire al OME pentru aprobarea contractului de efectuare a studiului de delimitare perimetrală, punctul 9 din adresa transmisă Comisiei. Documentul a fost elaborat atât în limba română, cât și în limba engleză, pentru a asigura o deschidere de largă anvergură.

Studiul de perimetrare va stabili bazele tehnice și strategice pentru dezvoltarea parcurilor eoliene offshore în apele românești ale Mării Negre.

Obiectivul principal este **identificarea și delimitarea unor perimetre maritime optime pentru instalarea de capacități eoliene offshore**, fiecare perimetru având o capacitate potențială de min **800 MW**.

Elaborarea termenilor de referință, cu integrarea datelor dobândite în urma depunerii expresiilor de interes și a propunerilor recepționate în procesul de consultare publică sunt pașii necesari a fi parcurși pentru adoptarea OME pentru aprobarea termenilor de referință pentru studiul de identificare a perimetrelor, conform prevederilor art. 3 lit. a)–b) din Legea nr. 121/2024.

Revenind asupra caracterului nou al acestui sector în țara noastră, pentru a asigura că sectoarele conexe industriei eoliene offshore sunt suficient dezvoltate pentru a asigura dezvoltarea sectorului în țara noastră, Legea offshore wind prevede formarea unor grupuri de lucru interinstituționale, al căror domenii de activitate acoperă principalele nevoi pentru a dezvolta industria eoliană offshore:

- Ordin interministerial pentru înființarea unui grup de lucru interministerial (Ministerul Energiei, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, Ministerul Apărării Naționale și ACROPO) – articolul 47 din Legea nr. 121/2024.

- Ordin interministerial pentru înființarea unui grup de lucru interministerial (Ministerul Energiei, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului și ACROPO) – articolul 48 din Legea nr. 121/2024.
- Ordin interministerial pentru înființarea unui grup de lucru interministerial (Ministerul Energiei, Ministerul Educației și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale) – articolul 49 din Legea nr. 121/2024.
- Ordin interministerial pentru înființarea unui grup de lucru interministerial (Ministerul Energiei, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării și ACROPO) – articolul 50 din Legea nr. 121/2024.
- Ordin interministerial pentru înființarea unui grup de lucru interministerial (Ministerul Energiei, Ministerul Educației, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării și ACROPO), în scopul identificării măsurilor necesare înființării unui centru de studii avansate și cercetare în domeniul energiei eoliene offshore – articolul 51 din Legea nr. 121/2024.

Toate aceste ordine sunt în stadiu avansat de lucru, fiind în avizare.

Printre activitățile avute în vedere, echipa ministerului și consultanții lucrează la lansarea unui studiu pentru determinarea perimetrelor eoliene offshore, analiza preliminară de mediu și a celorlalte evaluări necesare pentru a ne asigura de conformitatea perimetrelor pe care le stabilim cu planul de amenajare a spațiului maritim.

Au fost identificate finanțări nerambursabile disponibile la nivel național, pentru elaborarea propunerilor de reglementări menționate în studiu și au fost făcute o serie de demersuri către COM, BM și alte organizații.

Pe perioada anilor precedenți, s-a derulat un proiect de asistență, cu sprijinul partenerilor din Statele Unite, în vederea stabilirii perimetrelor eoliene offshore care ar

putea fi oferite spre concesiune. De asemenea, au fost făcute demersuri în vederea accesării de asistență tehnică (TSI) din partea COM, , care au fost încununate cu preselectarea aplicației noastre la începutul anului 2025

Au fost inițiate și discuții exploratorii cu BM cu privire la acest subiect, dar acestea sunt deocamdată într-o etapă incipientă.

În urma acțiunilor pregătitoare derulate de Ministerul Energiei, la nivelul anilor 2030, vom vedea primele centrale eoliene în largul Mării Negre.

2.4. Strategia Națională pentru Hidrogen și Planul de acțiune pentru implementarea acesteia

Dezvoltarea unui cadru legislativ și de reglementare favorabil tehnologiilor viitorului, în special hidrogen și soluții de stocare, este o componentă esențială a PNRR (Jalonul 126). **Strategia Națională pe Hidrogen, jalon în PNRR, se află din data de 10 martie 2025 în procedura de avizare instituțională în vederea aprobării ca act normativ (Hotărâre de Guvern).**

Viziunea Strategiei Naționale pentru Hidrogen și a Planului de Acțiune este de a dezvolta o economie a hidrogenului, cu accent pe hidrogenul verde, de a reduce amprenta emisiilor de carbon și de a asigura o dezvoltare economică și tehnologică sustenabilă și competitivă, în special pentru sectoarele greu de decarbonat (cum ar fi industria și transportul) și, nu în ultimul rând, contribuția hidrogenului la decarbonarea sectorului energetic.

Până la data de **28 iunie 2023**, proiectul Strategiei naționale a hidrogenului și Planul de acțiuni aferent au putut fi consultate pe pagina web a Ministerului Energiei.

În data de **06 iulie 2023** a avut loc întâlnirea cu consultantul în vederea stabilirii modului de lucru în analiza observațiilor primite asupra proiectului și abordarea acestora.

În urma discuțiilor cu diverși operatori din industrie și a consultării publice realizate în 2023, a fost elaborată o versiune ulterioară, datată cu **31 octombrie 2023**, care a fost trimisă Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor pentru finalizarea procedurii de evaluare strategică de mediu (SEA).

Ca urmare a transmiterii proiectului Strategiei Naționale a Hidrogenului și a Planului de acțiune (Livrabilul 3) pentru implementarea acestuia către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor în vederea efectuării evaluării strategice de mediu (SEA), în conformitate cu prevederile HG 1076 /2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu

pentru planuri și programe, aceste documente au fost supuse consultării publice în data de 8 noiembrie 2023.

Proiectul Strategiei Naționale a Hidrogenului și Planul de acțiune pentru implementarea acestuia (livrabilul 3), în forma în care a fost pus la dispoziția publicului pentru consultare publică, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, pe site-ul Ministerului Energiei, în sectorul Transparență decizională, este disponibil la următorul link: <https://energie.gov.ro/strategia-nationala-a-hidrogenului-si-planul-de-actiune-pentru-implementarea-sa/>

În urma discuțiilor coordonate de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor în cadrul ședinței Comitetului Special constituit la data de **30 ianuarie 2024**, s-a decis ca proiectul Strategiei Naționale a Hidrogenului să fie supus unei proceduri de evaluare strategică de mediu (SEA) pe termen lung, ceea ce implica elaborarea Raportului de mediu (livrabil 5) deja realizat de către consultant și elaborarea Studiului de evaluare adecvata a impactului asupra mediului.

În lunile februarie și martie 2024, au fost elaborate cele 8 studii de caz (livrabilul 7) și au fost selectate dintre acestea un număr de 4 studii de caz care urmau a fi detaliate de către consultant. În urma observațiilor exprimate de Ministerul Energiei, consultantul a transmis în data de 28 iunie 2024 varianta revizuită a celor 8 studii de caz.

Prima ședință a grupului de lucru SEA, constituit în conformitate cu prevederile art.14 alin. (2) din HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, a avut loc în data de 28 mai 2024, la sediul Ministerului Energiei, cu participarea tuturor reprezentanților desemnați de diferite instituții, în vederea discutării impactului SNH în diverse sectoare de activitate.

Prima ședință a grupului de lucru SEA din data de 28 mai 2024 a avut ca subiect discutarea Strategiei Naționale a Hidrogenului și a Planului de Acțiuni (livrabilul 3), versiunea actualizată în urma primirii observațiilor primite în urma consultării publice din luna octombrie 2023, precum și a raportului de mediu (livrabilul 5), varianta preliminară elaborată de consultant. Reprezentanții instituțiilor participante în cadrul grupului de lucru SEA au analizat documentele anterior menționate și au formulat observații.

În data de 30 septembrie 2024 au fost transmise de consultant 3 studii de caz detaliate, iar în data de 16 octombrie 2024 al 4-lea studiu de caz detaliat după cum urmează:

- Livrabilul 8 – Studiu de caz detaliat: Stimulente de reglementare pentru cererea și furnizarea hidrogenului;
- Livrabilul 9 – Studiu de caz detaliat: Hidrogenul regenerabil și aplicații în transport;
- Livrabilul 10 – Studiu de caz detaliat: Evaluarea infrastructurii pentru transport și stocare hidrogen;
- Livrabilul 11- Studiu de caz: Utilizarea hidrogenului pentru încălzire.

Cele patru studii de caz detaliate au fost analizate la nivelul Ministerului Energiei, fiind transmise consultantului observații în vederea elaborării versiunii finale.

În ceea ce privește raportul de evaluare adecvată a impactului asupra mediului, acesta a fost realizat de un expert de mediu acreditat și transmis ulterior de consultant Ministerului Energiei în data de 29 octombrie 2024.

În data de 25 noiembrie 2024 a fost organizată a doua reuniune a Grupului de lucru SEA în vederea discutării observațiilor exprimate de instituțiile participante referitoare la studiul de evaluare adecvată a impactului asupra mediului și a raportului de mediu actualizat.

Strategia Națională a Hidrogenului și Planul de Acțiune împreună cu varianta revizuită a Raportului de Mediu și a Studiului de evaluare adecvată a impactului asupra mediului, ultimele două documente revizuite în urma observațiilor exprimate în timpul ședinței din data de 25 noiembrie 2024 a grupului de lucru interinstituțional SEA au fost disponibile consultării publice pentru dezbaterea publică planificată timp de 48 de zile, până în data de 3 februarie 2025, prin publicare de anunțuri în presă (jurnalul.ro – anunțuri în 16 și 19 decembrie 2024) și postarea pe site-ul Ministerului Energiei și Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor la următorul link:

<https://energie.gov.ro/transparenta-si-integritate/anunturi/>

și

<https://www.mmediu.ro/categorie/strategia-nationala-a-hidrogenului-si-planul-de-actiune-pentru-implementarea-sa/461>

În data de 3 februarie 2025 a avut loc dezbaterea publică a SNH, marcând etapa finală a procedurii de evaluare adecvată a impactului asupra mediului SEA și emiterea de către Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor a **Avizului de mediu cu nr 7 din 18 februarie 2025**. Din data de **10 martie 2025**, proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Strategiei Naționale a Hidrogenului și a Planului de Acțiune se afla în avizare interinstituțională în vederea aprobării ca act normativ, fiind disponibil pe site-ul Ministerului Energiei la următorul link:

<https://energie.gov.ro/hotarare-a-guvernului-privind-aprobarea-strategiei-nationale-a-hidrogenului-si-a-planului-de-actiune-pentru-implementarea-sa-2023-2030-forma-actualizata-a-documentului-in-urma-dezbaterii-pub/>

În ceea ce privește termenul limită de 1 ianuarie 2026, potrivit comentariilor primite de la DG Reform cu privire la proiectul SNH supus consultării publice în mai 2023, utilizarea hidrogenului în sectorul încălzirii *"necesită o demonstrație suplimentară a rentabilității integrării H2 regenerabil în încălzirea rezidențială în locul pompelor de căldură electrice sau a încălzirii regenerabile"* iar unele *"referințe privind utilizarea hidrogenului în sisteme de încălzire, locuințe și producere de energie ar putea fi controversate și problematice fiind necesară o evaluare a fezabilității economice pentru dezvoltarea unor asemenea opțiuni"*.

Ca urmare a acestei recomandări și corelat cu faptul că este nevoie de dezvoltarea unor proiecte pilot pentru a stabili compatibilitatea și ponderea maximă a hidrogenului în rețeaua de distribuție a gazelor naturale, SNH a fost axată pe utilizarea hidrogenului doar în sectoarele industriei și transporturilor.

În ceea ce privește modificările cadrului legislativ în vederea integrării hidrogenului, au fost realizate următoarele:

- prin OUG 143/2021 pentru modificarea Legii energiei și gazelor naturale nr. 123/2012 la Titlul II – gaze naturale **au fost introduse noțiuni noi aferente hidrogenului cum ar fi "acces la terminalul GNL/hidrogen", "exploatarea**

comercială a terminalului de hidrogen" "operator al terminalului de hidrogen", "terminal hidrogen", au fost introduse atribuții ale ANRE cu privire la emiterea de autorizații de proiectare/execuție/exploatare pentru instalații de producere a hidrogenului și la emiterea de licențe pentru desfășurarea activităților de exploatare comercială a instalațiilor de producere a hidrogenului, au fost introduse noi prevederi cu privire la "Instalații de producere a hidrogenului/terminalul de hidrogen (producerea hidrogenului, descărcarea, stocarea și regazeificarea acestuia; drepturi și obligații ale operatorului terminalului de hidrogen), precum și referitoare la regimul de autorizare în domeniul hidrogenului.

- a fost emis **Ordinul ANRE nr. 63/2023 privind aprobarea privind aprobarea Regulilor necesare adoptării Codului pentru hidrogen** prin care sunt stabilite liniile directoare pentru transformarea sau conversia sistemului de distribuție a gazelor naturale în vederea pregătirii acestuia pentru injectarea unor cantități de hidrogen produs prin utilizarea surselor de energie regenerabilă.
- a fost elaborată **propunerea legislativă privind integrarea hidrogenului din surse regenerabile și cu emisii reduse de carbon în sectorul industriei și al transporturilor**, aprobată în data de 19 iulie 2023 prin Legea nr. 237/2023.

Având în vedere că aprobarea Legii nr. 237/2023 privind integrarea hidrogenului din surse regenerabile și cu emisii reduse de carbon în sectorul industrial și transporturi cu scopul de a promova utilizarea hidrogenului din surse regenerabile și cu emisii reduse de carbon în sectoarele industriei și transporturilor, dar și obligațiile care vor reveni României în baza Directivei RED III prin art. 22 a și art. 25, s-a realizat anterior adoptării prin Hotărâre a Guvernului a Strategiei Naționale a Hidrogenului, act normativ inferior legii, conduce la acest moment la necesitatea întreprinderii unor serii de acțiuni în aprobarea Strategiei, astfel:

- modificarea Legii nr. 237/2023 în acord cu țintele reieșite din modelarea Strategiei Naționale a Hidrogenului și a remodelării țintelor din PNIESC, precum și cu prevederile din cadrul Directivei (UE) 2023/2413 din 18 oct 2023 de modificare a Directivei UE 2018/2001 în ce privește promovarea energiei din surse regenerabile (RED III), directiva aprobată în data de 18 oct. 2023, ulterior aprobarii Legii nr. 237/2023

și

- demararea unei cercetări de piață cu privire la aplicabilitatea legii în forma actuală, astfel încât actul normativ să poată fi aplicabil de către operatorii economici care utilizează, respectiv comercializează hidrogenul și derivații săi. Această modificare este necesară și în viitorul proces de aprobarea a SNH2.

În aceste condiții s-a impus o analiză exhaustivă în ceea ce privește concordanțele/disonanțele dintre Legea nr.237/2023 și Directiva (UE) 2023/2413 din 18 oct. 2023 de modificare a Directivei UE 2018/2001 în ce privește promovarea energiei din surse regenerabile (RED III), precum și aplicabilitatea acestei legi în prezent și în viitorul apropiat, astfel încât conducerea ministerului a aprobat elaborarea unui raport complet privind implementarea Legii nr. 237/2023, cu respectarea structurii prevăzute în Anexa nr. 4 la HG nr. 443/2022 *pentru aprobarea conținutului instrumentului de prezentare și motivare, a structurii raportului privind implementarea actelor normative, a instrucțiunilor metodologice pentru realizarea evaluării impactului, precum și pentru înființarea Consiliului consultativ pentru evaluarea impactului actelor normative.*

Raportul a fost transmis de către Ministerul Energiei prin adresa nr. 7668/SIB/1.11.2024, Secretariatului General al Guvernului pentru a fi înaintat celor două Camere ale Parlamentului.

2.5. Comunități de energie

Ministerul Energiei împreună cu Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, a urmărit, până la finalul anului 2023, elaborarea și publicarea unui ghid pentru comunitățile de energie din surse regenerabile care să includă etapele și regulile necesare pentru înființarea comunităților de energie.

Pe parcursul analizei și a reacțiilor venite din zona părților interesate, autoritățile au ajuns la concluzia că un ghid nu este suficient, fiind necesară elaborarea unor reglementări primare care să completeze cadrul legal actual, cât și reglementări secundare pentru punerea în aplicare a legislației primare.

Astfel, atât Ministerul Energiei cât și Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, au avut o serie de consultări cu o parte din stakeholderii interesați și cu experiență în domeniu în vederea conturării unui model flexibil și fiabil de comunitate de

energie și comunitate de energie din surse regenerabile, fără obstacole administrative și care să corespundă nevoilor societății.

În acest sens, Ministerul Energiei a inițiat un Grup de Lucru pentru dezvoltarea Comunităților de energie din România și a lansat invitația de aderare a entităților interesate. Scopul acestui grup este de a accelera crearea cadrului legislativ care să permită consumatorilor de energie electrică din România să beneficieze de energia regenerabilă produsă la propriul loc de consum sau în cadrul unei comunități de energie.

Entitățile interesate, inclusiv consumatori, organizații neguvernamentale, comunități locale, industrie și sectorul public, au fost încurajate să se alăture acestui grup de lucru pentru a contribui la dezvoltarea unui cadru legislativ modern și flexibil, precum și învățarea din bune practici de la cei care au adoptat un model de comunitate în România.

În data de 4 iunie 2024, a avut loc prima întâlnire a grupului de lucru la care au solicitat aderarea circa 35 de asociații, organizații, universități, persoane fizice și autorități locale.

Anterior acestei întâlniri, Ministerul Energiei a transmis celor înscriși în grup un chestionar cu privire la conturarea unei viziuni complete asupra modelului de dezvoltare a comunităților de energie în România, cu termen de transmitere 11 iunie 2024.

Pe baza chestionarelor primite, am început o analiză pentru definirea unui model de comunitate de energie care să contureze cadrul legislativ specific de rang primar.

În data de 26 septembrie, ca urmare elaborării de către Ministerul Energiei a unui cadru legislativ primar pentru dezvoltarea comunităților de energie, pe baza sugestiilor primite și din partea Grupului de Lucru deja format, a inițiat o nouă întâlnire cu acesta. Totuși, în cadrul ședinței, în unanimitate s-a propus angajarea unui consultant în vederea modelării unor studii de caz și o analiză a modelelor de succes din alte state membre. Ulterior, ca urmare a unei noi sesiuni de consultare cu grupul de lucru și pe baza sugestiilor primite de la stakeholderi, s-a conturat o propunere legislativă pentru dezvoltarea unor comunități energetice locale. La finalul anului 2024, pentru accelerarea procesului de aprobare legislativă, aceste propuneri au fost incluse în proiectul de modificare și completare a OUG nr. 163/2022, proiect care transpune totodată și prevederile Directivei

(UE) 2023/2413 de modificare a Directivei (UE) 2018/2001 în ceea ce privește promovarea energiei din surse regenerabile, care la acest moment se află în avizare interministerială.

Totodată, Ministerul Energiei în colaborare cu ANRE a elaborat propunerea de sprijin pentru proiectul Lowering regulatory barriers and ensuring smooth implementation of renewable energy communities and demand-side response, în cadrul Instrumentului pentru Sprijin Tehnic 2025.

Aceasta a fost transmisă, în vederea evaluării de către Autoritatea Coordonatoare în România de la nivelul Secretariatului General al Guvernului și selectării de către DG Reform. Urmare avizului pozitiv din partea Autorității Coordonatoare, la data de 24 octombrie această solicitare a fost încărcată pe platforma DG Reform, iar în data de 14 noiembrie a avut loc prima întâlnire informală cu reprezentantul DG Reform pentru o scurtă descriere și înțelegere a obiectivelor cererii de finanțare.

Proiectul multicountry *“Accelerating **the development of renewable energy communities in Romania and Ireland through regulatory reform**”* se va concentra pe evaluarea barierelor de reglementare care întârzie formarea și implementarea comunității energetice, va identifica soluții legislative și de reglementare și va sprijini România și Irlanda în implementarea reformelor, prin planificare, monitorizare și evaluare. Începând din luna februarie 2025 au avut loc primele discuții privind implementarea proiectului și, împreună cu partea Irlandeză, au fost elaborate detaliile tehnice conform recomandărilor OCDE.

Efectele preconizate pe termen lung ale acestui proiect sunt: creșterea consumului de energie regenerabilă prin intermediul comunităților operaționale de energie regenerabilă și al comunităților energetice ale cetățenilor din România și Irlanda, precum și o mai mare securitate energetică, reducerea gazelor cu efect de seră și un risc redus de sărăcie energetică în România și Irlanda, iar efectele suplimentare pe termen scurt și mediu constau în recomandări de politică adaptate pentru ambele țări beneficiare pentru a susține o reformă legislativă detaliată și cuprinzătoare. Proiectul se va derula pe o perioadă de 18 luni și, conform calendarului stabilit în etapa ulterioară selectării proiectului, primele acțiuni sunt preconizate să înceapă în luna septembrie 2025.

2.6. Darea în Plată a Complexului Energetic Hunedoara

Guvernul României a adoptat Memorandumul prin care s-a avizat analiza și asumarea de către Ministerul Energiei și Ministerul Finanțelor că mecanismul de dare în plată prevăzut este modalitatea optimă de stingere a obligațiilor CE Hunedoara față de bugetul de stat și soluția pentru transferarea ulterioară a activelor funcționale către CE Valea Jiului SA.

De asemenea, am transmis Consiliului Concurenței răspunsul autorităților cu privire la solicitarea de informații suplimentare a Comisiei referitor la punerea în aplicare a deciziei de recuperare a ajutorului de stat ilegal acordat CEH. **Ajutorul de stat ilegal în cuantum de 319,2 milioane lei a fost restituit integral de către CEH** la data de 01.08.2023.

Operaționalizarea noii companii, Complexul Energetic Valea Jiului (CEVJ) s-a finalizat în 6 octombrie 2023.

2.7. Victorie la tribunalul arbitral internațional de la Washington. Miza 450 de milioane de dolari. Acțiunea Alpiq împotriva României a fost respinsă definitiv

Pe 11 august 2023, Centrul Internațional pentru Reglementarea Diferendelor legate de Investiții de la Washington (ICSID) a emis decizia de respingere a acțiunii în anulare depusă de Alpiq AG Elveția împotriva Statului Român, reprezentat în proces de Ministerul Energiei.

Prin această soluție DEFINITIVĂ a fost menținută hotărârea prin care pretențiile Alpiq au fost respinse în totalitate, considerând nefondată solicitarea de a primi despăgubiri în valoare de cca. 450 de milioane de dolari pentru denunțarea contractelor de vânzare-cumpărare de energie a traderilor cu Hidroelectrică.

Statul român primește cheltuielile de judecată și evită plata a sute de milioane de euro ca despăgubiri. Hotărârea definitivă a tribunalului arbitral internațional de la Washington aduce României o binemeritată victorie la peste opt ani de la startul procedurii arbitrale.

2.8. Memorandum de Înțelegere în domeniul energiei între România și Portugalia

România și Portugalia vor coopera în cadrul unui Grup de Lucru în domeniul energiei. Am participat în perioada 08–09 octombrie 2023 într-o vizită oficială în Republica Portugheză, condusă de Președintele României, E.S. Dl. Klaus Werner Iohannis. În cadrul acestei vizite, am semnat cu Ministrul Mediului și al Acțiunii Climatice din Republica Portugheză, dl. José Duarte Piteira Rica Silvestre Cordeiro, un Memorandum de Înțelegere în domeniul energiei.

Memorandumul prevede constituirea unui Grup de Lucru, având rol de monitorizare și implementare a activităților convenite de semnatari. Atât România, cât și Portugalia, au în prim-planul politicii energetice curente, pe lângă asigurarea securității și valorificarea potențialului pentru energie solară, eoliană și din alte surse regenerabile, ducând la un potențial ridicat de cooperare bilaterală.

Memorandumul de Înțelegere semnat constituie baza îmbunătățirii dialogului bilateral și pentru acțiuni pentru consolidarea cooperării între cele două state. Dialogul bilateral poate sprijini obiectivele comune ale Uniunii Europene în politica energetică.

În registrul inovării tehnologice, România și Portugalia au oportunitatea de a colabora în identificarea modalităților de valorificare a „energiei albastre” sau energie potențială osmotică. Ambele state beneficiază de o poziționare geografică ce permite cercetarea acestui aspect, iar colaborarea între institute / centre de cercetare intră în domeniul de aplicare al Memorandumului de Înțelegere.

2.9. Planul Național Integrat în Domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice – PNIESC

Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice este vital pentru România Viitorului. O Românie cu energie sigură, ieftină și sustenabilă. PNIESC conține țintele asumate de România în fața Comisiei Europene, la orizontul 2030, în ceea ce privește eficiența energetică, reducerea gazelor cu efect de seră și energia regenerabilă. De asemenea, este o condiție favorizantă în accesarea de fonduri europene.

Am transmis Comisiei Europene, în prima jumătate a lunii octombrie 2024, prima versiune finală a noului Plan Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice, după un efort susținut. În acest moment, planul se află în procedură de Evaluare Strategică de Mediu, în vederea obținerii avizului de mediu, urmând să fie aprobat prin act normativ.

2.10. Intrarea în vigoare a hotărârii Guvernului privind aprobarea unor măsuri necesare derulării activității societăților prestatoare de servicii de proiectare și performanță energetică și a modelului contractului cadru de servicii de proiectare și performanță energetică

Prin **Hotărârea Guvernului nr. 1329/2023** pentru aprobarea unor măsuri necesare derulării activității societăților prestatoare de servicii de proiectare și performanță energetică, am îndeplinit o obligație a Ministerului Energiei conform dispozițiilor Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică. Totodată, am eliminat obstacolele din calea contractelor de performanță energetică, obiectiv asumat de România prin Reforma 5 – Componenta 6 – Energie din Planul Național de Redresare și Reziliență.

Modelul contractului-cadru de performanță energetică pentru activitatea din industrie și modelul contractului-cadru specific de performanță energetică pentru activitățile gestionate de autoritățile și instituțiile publice centrale și locale s-au aprobat prin Ordinul ministrului energiei nr. 173 din 19.02.2024, respectiv prin ordin comun al ministrului energiei și al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației.

Astfel, am elaborat cadrul legal de reglementare a societăților de servicii energetice de tip ESCO.

Prin Hotărârea de Guvern nr. 1329/2023, s-au aprobat etapele procedurii de contractare a serviciilor de proiectare și performanță energetică, desfășurată la nivelul beneficiarului, respectiv al operatorilor economici și autorităților și instituțiilor publice centrale sau locale.

Totodată, HG 1329/2023 stabilește constituirea bazei de date naționale a societăților de tip ESCO, bază de date care are semnificația unui registru de date publice, stocate electronic, privind societățile ESCO, care conține informațiile publice stabilite prin ordinul ministrului energiei.

De asemenea, prin aprobarea modelului de contract-cadru, am asigurat existența unui cadru unitar de reglementare privind contractele de performanță energetică.

Cel mai important element al acestor contracte este garanția de economisire a energiei, legată de o rambursare totală a costurilor proiectului, provenite din aceste economii de energie.

2.11. Parlamentul României a adoptat legea pentru amânarea montării de repartitoare. Ministerul Energiei oferă, pentru prima dată, sprijin românilor care nu își permit costurile

În data de 19 decembrie 2023, Parlamentul României a adoptat propunerea legislativă pentru îmbunătățirea eficienței energetice în sectorul rezidențial. Se prevede astfel stabilirea măsurilor pentru acordarea unui sprijin temporar acordat categoriilor de persoane vulnerabile, pentru compensarea costului aferent achiziției și montării unor sisteme tehnice de stabilire a consumurilor individuale de energie termică, în imobile de tip condominiu racordate la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau dotate cu o sursă proprie locală de producere a energiei termice.

În România, aproximativ un milion de locuințe sunt conectate la sistemul centralizat de furnizare a energiei termice, iar jumătate dintre acestea se găsesc în cele șase sectoare ale capitalei. În București, 275.000 de apartamente nu au încă instalate astfel de sisteme.

Se încadrează în categoria persoanelor și familiilor vulnerabile, acele persoane care au un venit lunar sub 2.000 de lei pe membru de familie, alături de cele care îndeplinesc condițiile legate de vârstă și capacitate de muncă, dar și persoanele care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală și/sau dizabilitate.

În luna noiembrie a acestui an, Ministerul Energiei a publicat pe site un proiect de Ordonanță de Urgență privind sprijinul acordat persoanelor vulnerabile. Sprijinul este în valoare nominală de maxim 750 lei, și se acordă pe locuință/gospodărie vulnerabilă, numai după montarea sistemelor tehnice de stabilire a consumurilor individuale de energie termică, de către o societate prestatoare de servicii energetice agreată, pe baza procesului verbal de montare și a facturii aferente.

Bugetul măsurii pentru acordarea sprijinului necesar populației vulnerabile pentru compensarea costului aferent achiziției și montării unor sisteme tehnice de stabilire a consumurilor individuale de energie termică acordată prin intermediul cardurilor de energie este de circa 375 milioane lei, și este susținut din fonduri ale Ministerului Energiei.

Ministerul Energiei:

- a elaborat mecanismul de finanțare;
- a stabilit criteriile de selecție pentru beneficiarii schemei de sprijin, documentele necesare accesării acestui sprijin (certificatul de validare/procesul verbal pentru achiziție și montaj al unor sisteme tehnice de repartizare a costurilor cu energia termică, declarația pe proprie răspundere privind eligibilitatea, facturile aferente, etc);
- a elaborat proiectul Notei de fundamentare privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 166/2022 privind unele măsuri pentru acordarea unui sprijin categoriilor de persoane vulnerabile pentru compensarea prețului la energie, suportat parțial din fonduri externe nerambursabile, precum și proiectul de OUG privind modificarea OUG 166/2022. Aceste proiecte au fost transmise pe circuitul de avizare intern și extern.

Au avut loc întâlniri cu reprezentanți ai MMFTSS, STS, MAI și Poștei Române, pentru identificarea soluțiilor optime de implementare a mecanismului de finanțare.

Au fost făcute solicitări către MMFTSS și STS pentru furnizarea bazei de date existente, în vederea identificării beneficiarilor de sprijin.

Au fost centralizate informațiile privind SACET-urile, în vederea întocmirii listei cu potențialii beneficiari de sprijin.

2.12. Guvernul României a adoptat memorandumul pentru fuziunea ELCEN – Termoenergetica

Guvernul României a aprobat, pe 31 ianuarie 2024, Memorandumul cu tema Realizarea serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat (SACET), respectiv producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei termice) în Municipiul București, în vederea utilizării optime a resurselor de energie și cu respectarea normelor de protecție a mediului, sănătății populației și dezvoltării durabile.

Odată cu adoptarea memorandumului, Ministerul Dezvoltării va analiza și promova eventuale modificări necesare ale cadrului legal, în termen de 90 de zile. Între timp, Ministerul Energiei s-a adresat Primăriei Generale pentru a obține punctul de vedere al administrației locale privitor la fuziunea ELCEN – TERMOENERGETICA. Ulterior, cele două

companii vor putea iniția demersurile legale necesare, urmând ca fuziunea să se poată finaliza în anul 2024.

Fuziunea ELCEN-Termoenergetica merge înainte! Guvernul României a adoptat un proiect de lege important, care va fi înaintat Parlamentului României, prin care se creează cadrul legal pentru fuziunea ELCEN-Termoenergetica. Proiectul este realizat de Ministerul Dezvoltării în baza unei analize proprii și co-inițiat de Ministerul Energiei, având la bază memorandumul de guvern pe care l-am aprobat la începutul acestui an. Astfel, Bucureștiul va avea, în sfârșit, un SACET!

Având în vedere că, în martie, PMB a aprobat în Consiliul General fuziunea, iar în mai a fost încheiat acordul de asociere între ELCEN-Termoenergetica și ADI București Ilfov, procesul de fuziune a fost demarat. Conform calendarului pe care l-am solicitat directorului general ELCEN, Claudiu Crețu, fuziunea se va putea încheia cel târziu în februarie 2026, după evaluarea activelor și parcurgerea tuturor pașilor de către ambele companii.

În luna august 2024, Asocieria între ELCEN, Termoenergetica și ADI București Ilfov a demarat oficial licitația de achiziție servicii de consultanță, asistență și reprezentare juridică, financiară și de evaluare necesare pentru realizarea fuziunii dintre cele două companii, decisă de Guvern prin Memorandum în ianuarie.

Contractul de consultanță scos la licitație pentru sprijinirea realizării fuziunii ELCEN-Termoenergetica ar putea fi atribuit cel mai devreme în decembrie 2024. Au fost depuse șase oferte pentru consultanță.

Valoarea estimată a contractului este de 6,4 milioane lei plus TVA iar termenul de executare va fi de 18 luni de la semnare.

2.13. Am eliminat “taxa pe soare” – abrogarea prevederilor art. 21 alin. (3) din Ordonanța nr. 163/2022

Mi-am respectat promisiunea de a elimina posibilitatea introducerii așa-numitei taxe pe soare, pentru că îmi doresc susținerea prosumatorilor și un sistem energetic modern, descentralizat, digitalizat și decarbonat.

Astfel, Guvernul României a adoptat, pe 28 martie 2024, Ordonanța pentru modificarea și completarea OUG 27/2022 prin care elimină taxa pe soare pentru prosumatori.

Concret, este vorba despre abrogarea prevederilor art. 21 alin. (3) privind taxa pe soare din cuprinsul Ordonanței nr. 163/2022 pentru completarea cadrului legal de promovare a utilizării energiei din surse regenerabile, precum și pentru modificarea și completarea

unor acte normative, ca urmare a punctului de vedere exprimat de COM la solicitarea autorităților române conform căruia neincluderea acestuia în legislația națională nu poate fi considerată transpunerea Directivei (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile ca fiind incompletă.

2.14. Ministerul Energiei înființează primul Centru de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică sectorial în domeniul energiei din România

A fost pus în avizare interministerială, la Ministerul Finanțelor, a proiectul de Ordonanță de Urgență privind înființarea și operaționalizarea Centrului de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică în Energie (CRISCE), care aduce o soluție necesară și urgentă pentru protejarea infrastructurii critice din domeniul energetic național. Aceasta este prima echipă CSIRT sectorială din România, un demers impus de Directiva NIS2, care va gestiona securitatea cibernetică în acest sector vulnerabil.

Proiectul de act normativ implementează și prevederile noului Regulament Delegat (UE) 2024/1366 privind securitatea fluxurilor transfrontaliere de energie electrică. Cheltuielile pentru implementarea și funcționarea CRISCE vor fi acoperite integral din veniturile din Fondul pentru Modernizare, fără a afecta bugetul de stat. Prin această structură apărăm toate infrastructurile cibernetice ale beneficiarilor proiectelor finanțate prin Fondul pentru Modernizare.

Proiectul de OUG urmărește crearea unei structuri dedicate gestionării și prevenirii incidentelor cibernetice din sectorul energetic, contribuind la protejarea rețelelor și sistemelor informatice ale companiilor din acest domeniu strategic. CRISCE va asigura monitorizarea constantă a infrastructurii energetice, va coordona răspunsul la incidente cibernetice și va colabora cu instituțiile naționale și internaționale pentru a combate amenințările în creștere.

CRISCE va funcționa ca structură fără personalitate juridică în subordinea directă a Ministrului Energiei și va asigura securitatea cibernetică pentru întreg sectorul energetic din România, acesta fiind și autoritate desemnată pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de Regulamentul Delegat (UE) 2024/1366 privind securitatea fluxurilor transfrontaliere de energie electrică.

CRISE va fi compus din 34 de specialiști de top în domeniul securității cibernetice, recrutați în urma unei proceduri de selecție riguroase, cu o comisie externă formată din specialiști ai autorităților și instituțiilor publice cu atribuții în domeniul securității cibernetice. Aceștia vor fi remunerați la nivelul pieței private din sectorul cibernetic iar activitatea lor va fi evaluată la fiecare 12 luni.

Beneficiile majore ale înființării CRISCE pentru România sunt:

- Protejarea infrastructurilor critice energetice împotriva atacurilor cibernetice complexe, precum ransomware, atacuri asupra sistemelor SCADA sau tentative de phishing avansat.
- Crearea unui centru operațional sectorial dedicat securității cibernetice, care va permite intervenții rapide și eficiente în fața atacurilor.
- Coordonarea unitară și integrată a securității cibernetice în domeniul energiei, cu monitorizare continuă și mecanisme proactive de prevenire a incidentelor.
- Creșterea rezilienței și capacității de răspuns a companiilor energetice din România, într-un moment în care amenințările cibernetice sunt în creștere, inclusiv în contextul geopolitic actual.

Infrastructura energetică este coloana vertebrală a economiei noastre și a securității naționale. Atacurile cibernetice asupra acestui sector nu sunt o amenințare ipotetică – sunt o realitate cotidiană cu prejudicii colosale. O vedem în Ucraina în fiecare zi, trebuie să ne pregătim din timp pentru noul război hibrid. CRISCE va reprezenta o piatră de neclintit în eforturile noastre de a proteja nu doar sectorul energetic, ci și bunăstarea economică și siguranța cetățenilor. Într-o lume în care tehnologia evoluează rapid, România trebuie să fie pregătită să facă față provocărilor cibernetice și să fie un lider în securitatea energetică la nivel regional și european.

2.15. Ordonanță de Urgență pentru reglementarea capacităților de stocare a energiei și declararea proiectelor energetice de importanță națională

Guvernul României a adoptat Ordonanța de Urgență pentru modificarea și completarea cadrului legislativ vizând atât Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012,

cât și Legea nr. 220/2008 privind promovarea producerii de energie din surse regenerabile. Această ordonanță de urgență urmărește crearea unui cadru solid și sustenabil pentru dezvoltarea capacităților de stocare de energie și stabilirea regimului de interes public național pentru proiectele de producere a energiei electrice strategice.

Ordonanța de urgență prevede reglementarea tehnologiilor de stocare CHEAP, introducând clarificări legislative esențiale privind funcționarea centralelor hidroelectrice cu acumulare prin pompaj (CHEAP). Stocarea pe termen scurt și sezonier, inclusiv prin baterii, este vitală pentru stabilitatea sistemului național, asigurând o flexibilitate sporită și prevenind dezechilibrele dintre cererea și oferta de energie, care pot afecta siguranța aprovizionării și stabilitatea prețurilor.

Proiectul reglementează declararea, prin HG, a proiectelor și lucrărilor de interes național și utilitate publică ca proiectele de importanță națională în domeniul energiei electrice. Această calitate permite clasificarea unor lucrări de infrastructură energetică ca având importanță națională, acordându-se anumite scutiri fiscale, inclusiv scoaterea acestora din circuitul agricol, în condițiile legii. Obiectivul este accelerarea implementării proiectelor critice pentru securitatea energetică a României, cu un impact pozitiv asupra stabilității pieței energetice și asigurării resurselor necesare tranziției energetice.

Proiectul de OUG propune dezvoltarea unui cadru legal pentru inițiativele publice și private de construire de capacități de stocare a energiei. Ordonanța de urgență susține investițiile în noi capacități de stocare prin stabilirea unor norme care facilitează dezvoltarea infrastructurii de stocare și adaptarea acesteia la nevoile Sistemului Energetic Național, inclusiv prin eliminarea dublării taxelor aplicate energiei stocate.

În contextul actual de creștere a capacităților de energie regenerabilă, aceste modificări legislative sunt esențiale pentru a asigura stabilitatea și securitatea Sistemului Energetic Național și pentru a menține prețuri competitive pe piața de energie.

2.16. Reorganizarea Ministerului Energiei pentru a răspunde noilor provocări energetice și de securitate națională și a eficientiza activitatea ministerului

Ministerul Energiei a inițiat în consultare publică în avizare interministerială reorganizarea structurii interne pentru a răspunde nevoilor critice de asigurare a securității energetice și naționale a României, în contextul provocărilor geopolitice actuale, al intensificării atacurilor cibernetice și al necesității implementării rapide a Legii nr. 121/2024 privind energia eoliană offshore.

Ministerul Energiei este primul minister care a implementat integral măsurile de reducere a cheltuielilor bugetare, demonstrând că o administrație mai suplă și mai eficientă este posibilă. Am eliminat structurile administrative redundante, am redus numărul de funcții de conducere și am restructurat fluxurile operaționale pentru a elimina orice cheltuieli nejustificate.

Ministerul Energiei înțelege pe deplin povara pe care mediul privat și cetățenii o resimt în contextul măsurilor fiscale necesare pentru echilibrarea bugetului de stat. Guvernul a impus măsuri de consolidare fiscală, iar Ministerul Energiei este primul care le implementează cu strictețe, demonstrând că sectorul public trebuie să fie primul care își reduce cheltuielile, înainte de a cere eforturi suplimentare din partea contribuabililor. Considerăm că solidaritatea instituțională este esențială, iar administrația publică trebuie să urmeze principiile eficienței și responsabilității, la fel cum fiecare antreprenor și angajat din mediul privat își optimizează costurile și procesele pentru a asigura sustenabilitatea economică.

Reorganizarea are la bază Hotărârea Guvernului nr. 316/2021, modificată și completată pentru a permite o adaptare mai eficientă la noile realități energetice și de securitate. Unul dintre obiectivele esențiale este implementarea Legii eoliene offshore, prin care Ministerul Energiei devine autoritatea competentă în concesionarea perimetrelor eoliene offshore în Marea Neagră și gestionarea proiectelor din acest sector. Pentru aceasta, se înființează un compartiment specializat în cadrul ministerului, cu scopul de a asigura planificarea, concesionarea și autorizarea lucrărilor necesare.

În plus, reorganizarea vine în întâmpinarea nevoii urgente de creștere a rezilienței energetice, prin înființarea Comandamentului Energetic Național, subordonat direct ministrului energiei. Acesta va avea rolul de a coordona activitățile strategice și operative necesare pentru a asigura coordonarea actorilor din sistem, gestionarea unitară a

problemelor apărute în SEN, precum și cooperarea loială și permanentă între autoritățile statului.

Un alt pas important este înființarea unui compartiment dedicat situațiilor speciale și rezilienței în contextul NATO, care va gestiona măsurile de mobilizare și protecția infrastructurilor energetice, asigurând astfel o cooperare eficientă cu partenerii internaționali.

De asemenea, înființăm și operaționalizăm, după mulți ani, Comitetul Operativ pentru Situații de Urgență, cu personal care va asigura permanența 24h/24h, pentru a gestiona situațiile de urgență din sectorul energetic, a colecta, centraliza și analiza datele din sistem și de a informa în timp real pe ministrul Energiei, pe membrii Comitetului Ministerial pentru Situații de Urgență și alți decidenți implicați în gestionarea și neutralizarea situațiilor de criză din sectorul energetic.

Totodată, în contextul intensificării atacurilor cibernetice, Ministerul Energiei va implementa prevederile Legii nr. 58/2023 prin crearea unei structuri interne de securitate cibernetică. Această structură va funcționa ca echipă de răspuns la incidente de securitate cibernetică (CSIRT) și va colabora strâns cu Directoratul Național de Securitate Cibernetică (DNSC) pentru prevenirea și combaterea amenințărilor cibernetice din sectorul energetic.

2.17. Ordonanță de urgență pentru ca statul să poată achiziționa acțiuni la companiile strategice în care deja deține participații

Ministerul Energiei a inițiat și adoptat OUG nr. 152/2024 privind completarea art. 15 din Ordonanța de urgență nr. 20/2014 privind stabilirea unor măsuri de eficientizare a activității de privatizare pentru dezvoltarea în condiții de profitabilitate a activității operatorilor economici cu capital de stat, pentru exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor ce decurg din calitatea de acționar a statului la anumiți operatori economici, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Ordonanța de urgență pentru completarea art. 15 din OUG nr. 20/2014 reglementează posibilitatea ministerelor de resort să achiziționeze acțiuni suplimentare în companiile de stat considerate de importanță strategică, în vederea protejării interesului public, creșterii rezilienței economice și garantării securității energetice naționale.

Scopul principal al acestei ordonanțe este protejarea companiilor naționale strategice de influențe externe negative, precum preluările ostile sau volatilitatea pieței de capital, care pot amenința controlul statului asupra resurselor critice. De asemenea, aceasta urmărește să întărească independența energetică a României, în contextul unei creșteri alarmante a dependenței de importurile de energie. Prin intervențiile propuse, statul nu doar că își consolidează controlul asupra infrastructurii și resurselor vitale, dar creează și premisele pentru atragerea de investiții private, stimulând un mediu economic stabil și favorabil dezvoltării.

Din perspectivă socială, ordonanța are un rol cheie în menținerea locurilor de muncă în companiile de stat și prevenirea crizelor sociale. În regiunile monoindustriale, unde aceste companii sunt angajatori majori, destabilizarea lor ar avea efecte devastatoare asupra comunităților locale. Intervenția statului prin achiziții de acțiuni și majorări de capital social reprezintă o măsură preventivă crucială pentru a asigura continuitatea activităților economice și stabilitatea socială.

În ansamblu, acest act normativ reflectă o viziune strategică axată pe consolidarea suveranității economice a României. Prin măsurile propuse, statul își reafirmă rolul activ în protejarea intereselor naționale și în susținerea dezvoltării durabile a economiei. Ordonanța este o reacție necesară la provocările economice și de securitate actuale, oferind instrumentele legislative pentru a asigura stabilitatea economică, energetică și socială a țării pe termen lung.

3. Proiecte strategice

România demonstrează un angajament clar față de un viitor energetic sigur, accesibil și curat, pentru susținerea tranziției energetice și pentru dezvoltarea de parteneriate strategice, menite să întărească poziția României în sectorul energetic. Investițiile în sectorul nuclear ne oferă posibilitatea de a ne atinge potențialul de lider regional și hub energetic pentru întreaga regiune. Asta înseamnă mai multă producție, deci potențialul reducerii prețurilor și a facturilor pentru români, dar și competitivitate mai mare pentru economia națională, noi locuri de muncă și dezvoltare accelerată.

România beneficiază de toate prerogativele pentru a fi unul dintre liderii mondiali în domeniul energiei nucleare civile: ciclu integrat (de la materie primă, la apă grea și reactoare nucleare cu rezultate excelente în ultimii 20 de ani); cercetare de vârf (reactorul de generație IV ALFRED, proiect românesc unic în lume, la nivel de demonstrator); resursă umană bine pregătită (prin implementarea simulatorului camerei de comandă pentru reactorul NuScale în cadrul Universității Naționale de Știință și Tehnologie POLITEHNICA București și prin crearea unui hub educațional odată cu crearea Școlii Naționale pentru Energie Nucleară, formată din 13 universități de top din România); tradiție și excelență recunoscute în plan global.

3.1. Construirea Unităților 3 și 4 de la Centrala Nucleară Cernavodă

Anul 2024 a marcat un moment crucial pentru evoluția sectorului energetic din România prin semnarea contractului de Inginerie, Achiziții și Management al Construcției (EPCM) pentru Unitățile 3 și 4 ale Centralei Nucleare de la Cernavodă. Este cu siguranță cea mai mare realizare a mandatului meu ca ministru al energiei: visul unităților 3 și 4 de la Cernavodă devine realitate. După decenii de așteptare, punem acest proiect strategic pe un drum fără întoarcere, iar în 2031-2032 vom avea două noi reactoare nucleare la Cernavodă.

Contractul a fost semnat în cadrul unei ceremonii festive organizată cu prilejul Conferinței ONU privind Schimbările Climatice, COP 29, de la Baku. Contractul de Inginerie, Achiziții și

Management al Construcției (EPCM) reprezintă fundamentul proiectului. Acesta a fost încheiat între EnergoNuclear, filială deținută integral de Nuclearelectrica, și compania mixtă FCSA formată din companiile Fluor B.V., Fluor Energy Transition Inc. Wilmington Bucharest Branch, AtkinsRéalis, Ansaldo Nucleare S.p.A., S&L Engineers, Ltd. și Sargent & Lundy Energie S.R.L. Avem alături cei mai puternici parteneri internaționali pentru a duce proiectul la bun sfârșit până în 2031-2032.

Acest contract este structurat în două faze esențiale: LNTP (Limited Notice to Proceed) și FNTP (Final Notice to Proceed). În cadrul fazei LNTP, prin contractul EPCM se furnizează servicii de proiectare, dezvoltare și management de proiect, inginerie, asistență tehnică și asistență pentru achiziții, toate orientate spre a asigura un sistem integrat de asigurare a calității, astfel încât Unitățile 3 și 4 să fie pregătite pentru punerea în funcțiune comercială. După finalizarea acestei faze și reexaminarea fezabilității pe baza indicatorilor tehnici și economici actualizați, se va putea trece la decizia finală de investiție, care va permite debutul efectiv al construcției în teren.

Este cel mai important proiect pentru sectorul energetic românesc din ultimele decenii. Cifrele proiectului sunt impresionate. Cele două noi reactoare vor însemna o putere instalată adițională de peste 1400MW la Cernavodă, o creștere a producției anuale de energie în România cu peste 11 milioane MWh, pentru cel puțin 30 de ani de operare, peste 19.000 de locuri de muncă bine plătite și evitarea a minim 10 milioane de tone de emisii de CO2 în fiecare an.

Pe baza producției estimate, Unitățile 3 și 4 vor putea acoperi echivalentul consumului anual de astăzi pentru peste 7 milioane de gospodării în România. Odată finalizată această investiție, România va asigura peste 30% din necesarul de energie la nivel național doar prin producția de energie nucleară. Mai mult, țara noastră va avea un preț la energie competitiv la nivel regional și european, ceea ce va susține întreaga economie românească și va reduce facturile pentru toți românii.

Construcția Unităților CANDU 3 și 4 are un impact major asupra economiei și sustenabilității energetice a României. Pasul istoric este, de asemenea, și unul simbolic: iată că România este capabilă să ducă mai departe proiecte strategice gândite acum 50 de ani și blocate de decenii de ezitări, nepăsare sau lipsă de decizie. Însă semnarea contractului a necesitat un efort considerabil, pe toate palierele: diplomatic, financiar, juridic.

În data de 1 iulie 2024, SN Nuclearelectrica a primit avizul pozitiv al Comisiei Europene cu privire la proiectul Unităților 3 și 4 de la CNE Cernavodă, conform prevederilor articolului 41 din Tratatul Euratom. Acest aviz al Comisiei Europene reprezintă o etapă deosebit de importantă în dezvoltarea unui proiect nuclear și reflectă evaluarea realizată de către Comisia Europeană – Directoratul General pentru Energie referitoare la aspectele tehnice și de securitate nucleară ale proiectului.

Avizul favorabil primit este rezultatul unor analize elaborate ale informațiilor furnizate de partea română, a vizitelor pe amplasamentul CNE Cernavodă și discuțiilor tehnice desfășurate pe o perioadă de 13 luni. Astfel, Comisia Europeană a concluzionat faptul că proiectul de finalizare a Unităților 3 și 4 de la CNE Cernavodă se aliniază obiectivelor Tratatului Euratom.

Doresc să subliniem faptul că Proiectul Unitățile 3&4 beneficiază de sprijin constant din partea statului, în conformitate cu Acordul de sprijin dintre statul român și Societatea Națională Nuclearelectrica, aprobat prin Legea 74/2023, și în conformitate cu Actul adițional la Acordul de sprijin, aprobat prin HG nr.1011/14.08.2024. Astfel, în scopul susținerii proiectului și minimizării costurilor aferente finanțării proiectului, Acordul de sprijin prevede (1) acordarea de garanții de stat pentru împrumuturile contractate de SN Nuclearelectrica SA/EnergoNuclear SA (EN) pentru realizarea Proiectului Unitățile 3 și 4 de la CNE Cernavodă, (2) elaborarea unui mecanism de tip „contracte pentru diferență” (CfD), mecanism esențial pentru fezabilitatea și implementarea proiectului, întrucât conferă investitorilor predictibilitatea veniturilor în etapa de exploatare și, ca modalitate complementară, (3) eventualitatea atragerii de finanțare din Fondul pentru Modernizare pentru proiectele nucleare.

Statul român va deveni investitor în compania de proiect care realizează Unitățile 3 și 4 de la CNE Cernavodă, prin aport în natură la capitalul social, respectiv cantitatea de apă grea și de octoxid de uraniu aferente primei încărcături de combustibil nuclear, pentru punerea în funcțiune a Unităților 3 și 4. În scopul minimizării costurilor aferente finanțării proiectului, statul român a încheiat Acordul de sprijin cu SNN.

Pentru finanțarea proiectului Unitățile 3 și 4 CNE Cernavodă, EN se va împrumuta direct, de la finanțatori internaționali urmând ca Ministerul Finanțelor, sub rezerva obținerii aprobărilor din partea Comisiei Europene privind ajutorul de stat, să acorde acestor finanțatori ai EN garanții de stat pentru 100% din valoarea împrumutului, astfel încât

aceștia să aibă confortul acordării de împrumuturi către EN și siguranța rambursării valorii sumelor împrumutate și a costurilor aferente.

Totodată, proiectul beneficiază și de susținere internațională. În septembrie 2024, Exim SUA a aprobat o finanțare de 57 de milioane de dolari pentru studii de inginerie și fezabilitate pentru pregătirea construcției unităților 3 și 4 de la Cernavodă. Interesul pentru finanțarea Proiectului Unităților 3 și 4 în valoare de 3 miliarde dolari canadieni anunțat de Guvernul Canadian, completează interesul exprimat de Statele Unite, prin US Eximbank, de a finanța serviciile tehnice furnizate de SUA pentru Unitățile 3 și 4 ale Nuclearelectrice: finanțarea cu 57 milioane USD din contractul de export al SUA pentru servicii tehnice de pre-proiect ca parte a programului Engineering Multiplier Program (EMP) și până la 3 miliarde USD din contractul de export al SUA pentru servicii de inginerie și de management de proiect pentru contractul de finalizare a Unităților 3 și 4 ale centralei nucleare de la Cernavodă.

3.2. Proiectul de Retehnologizare a Unității 1 a Centralei Nucleare Cernavodă

În perioada 2027–2029 va avea loc oprirea Unității 1 și derularea efectivă a lucrărilor aferente procesului de retehnologizare, respectiv repunerea acestei unități în funcțiune, în vederea exploatării comerciale pentru un nou ciclu de funcționare de 30 de ani.

Proiectul de retehnologizare a Unității 1, inițiat în anul 2017, este implementat în trei etape, în conformitate cu experiența și practica internațională în domeniu.

În cursul lunii februarie 2022, acționarii SNN au aprobat decizia de investiție pentru retehnologizarea Unității 1 de la CNE Cernavodă. Aprobarea Studiului de Fezabilitate a însemnat și finalizarea primei etape a proiectului de retehnologizare, începută în 2017. În prezent, se află în derulare cea de-a doua etapă a proiectului de retehnologizare care vizează asigurarea resurselor financiare pentru derularea proiectului, pregătirea execuției activităților identificate și definite în etapa 1, procurarea echipamentelor și componentelor cu ciclu lung de fabricație și obținerea tuturor aprobărilor și avizelor necesare desfășurării acestui proiect.

În cadrul World Nuclear Exhibition de la Paris, organizată la sfârșitul lunii noiembrie 2023, SN Nuclearelectrica SA a semnat contractul EPC cu Consorțiul format din companiile

Candu Energy Inc., Ansaldo Nucleare SpA și Korea Hydro & Nuclear Power (KHNP). De precizat faptul că Ansaldo Nucleare SpA și Candu Energy Inc. sunt proiectanții originali ai Unității 1 de la CNE Cernavodă și întrunesc cerințele tehnice și recomandările CNCAN pentru îndeplinirea obiectului Contractului EPC. Contractul are în vedere furnizarea de echipamente și componente ale reactorului, precum și servicii de inginerie și tehnologie, pentru prelungirea duratei de viață a Unității 1 CNE Cernavodă. Acest contract reprezintă o etapă importantă în renovarea proiectului Unității 1, care va prelungi durata de viață a acestei unități cu încă 30 de ani și va continua să furnizeze energie nucleară sigură și curată.

Din noiembrie 2023 și până în prezent, s-au desfășurat multiple activități menite să permită determinarea unui model contractual adecvat, aliniat la complexitatea lucrărilor care urmează a fi efectuate, împreună cu estimarea unei valori corespunzătoare a contractului principal de tip EPC. Ca urmare a definitivării scopului contractului și repartizării responsabilităților între părți, SNN lucrează în prezent împreună cu Consorțiul la optimizarea costului proiectului și la stabilirea unei valori țintă sustenabile și viabile a proiectului de retehnologizare a Unității 1 CNE Cernavodă. În paralel cu activitățile menționate mai sus, a fost finalizat procesul de elaborare a Documentației Descriptive și a Specificațiilor Tehnice, precum și a întregii documentații necesare pentru inițierea procesului de achiziție EPC.

În aprilie 2024, proiectul a obținut decizia pozitivă a Comisiei Europene urmare a notificării proiectului conform art. 41 Euratom (Decizia C (2024) 2843/25.04.2024), urmând ca în 2025 să fie realizată o notificare complementară ca urmare a schimbării valorii proiectului față de valoare inițială notificată și ca urmare a modificării structurii de finanțare. Această opinie atestă conformarea proiectului cu cele mai noi standarde de securitate nucleară.

În luna octombrie 2024, Guvernul României a aprobat Memorandumul privind Aprobarea unor măsuri privind continuarea Proiectului "Retehnologizarea Unității 1 CNE Cernavodă" prin care sunt luate în considerare măsuri de sprijin, inclusiv măsuri de ordin legislativ, pentru finanțarea și dezvoltarea proiectului astfel încât proiectul retehnologizării să fie finalizat și Unitatea 1 să fie repusă în funcțiune post-retehnologizare. Printre aceste măsuri se regăsesc: (1) instituirea unui mecanism de tip CfD, reprezentând o măsură de sprijin acordată proiectului RTH U1 (măsură ce necesită autorizarea Comisiei Europene, conform

reglementărilor din materia ajutorului de stat), fiind o soluție pentru asigurarea predictibilității și stabilității veniturilor pe termen lung ale dezvoltatorului proiectului, (2) analiza oportunităților de finanțare din fonduri europene nerambursabile sau naționale și întreprinderea demersurilor necesare pentru facilitarea utilizării acestora, la finanțarea proiectului, în orice stadiu de implementare a acestuia și (3) acordarea de garanții de stat.

Ministerul Energiei a participat, împreună cu autoritățile naționale implicate, la elaborarea documentelor aferente prenotificării la Comisia Europeană a ajutorului de stat individual pentru Proiectul Retehnologizare Unitate 1 CNE Cernavodă. Documentația aferentă prenotificării a fost transmisă către Comisia Europeană la începutul acestui an, SN Nuclearelectrica primind, deja, primele întrebări de la echipa de caz din cadrul COM. Se estimează că notificarea proiectului va fi realizată în Q3 2025.

În prezent, Ministerul Energiei și SN Nuclearelectrica se află în consultări cu echipele Băncii Europene de Investiții (BEI) și Comisiei Europene privind accesarea de finanțare din Fondul pentru Modernizare în vederea dezvoltării Retehnologizării Unității 1, conform prevederilor Memorandumului amintit anterior.

În luna decembrie 2024, Ministerul Energiei a transmis către Reprezentanța Permanentă a României pe lângă Uniunea Europeană documentația pentru notificarea către Comisia Europeană a proiectului „Retehnologizarea Unității 1 de la CNE Cernavodă și extinderea Depozitului intermediar de Combustibil Ars (DICA) cu module de tip Macstor 400” în temeiul prevederilor art. 41 al Tratatului EURATOM și a prevederilor art. 4 din Regulamentul Euratom nr. 1209/2000 al Comisiei de definire a procedurilor de examinare a comunicărilor prevăzute la Art. 41 EURATOM. DICA reprezintă soluția de depozitare temporară a combustibilului nuclear uzat pe amplasamentul de la CNE Cernavodă prin utilizarea modulelor MACSTOR-200 (17 module existente pe amplasament). Strategia din 2019 privind managementul DICA prevede faptul că, după finalizarea celui de-al 17-lea modul, se va trece la implementarea de 20 noi module MACSTOR-400 cu o capacitate dublă de depozitare pentru a răspunde nevoilor CNE Cernavodă. A fost realizată consultarea transfrontalieră și consultare publică națională în septembrie 2024 pentru DICA în vederea obținerii acordului de mediu, urmând ca CNCAN să acorde licența de construire.

3.3. Reactoare Modulare de Mici Dimensiuni (SMR)

Proiectul SMR de la Doicești vizează construirea primei centrale nucleare cu tehnologie SMR NuScale Power din Europa. Acesta este susținut atât de guvernele român și american, cât și de parteneri internaționali, inclusiv printr-un grant din partea Agenției SUA pentru Comerț și Dezvoltare (USTDA). Această investiție are potențialul de a transforma România într-un centru global de inovare în domeniul energiei. România își propune să devină un exemplu pentru alte țări din regiune, transformând termocentralele pe cărbune în capacități de producție de energie nucleară — oferind energie sigură, curată și la un preț competitiv, cu un rol cheie în echilibrarea sistemului energetic național.

Proiectul Doicești va avea un impact semnificativ asupra economiei locale și naționale. Va crea aproape 200 de locuri de muncă permanente în centrală, 1.500 de locuri de muncă în etapa de construcție și 2.300 de locuri de muncă în producție. Aceasta va stimula economia locală și va contribui și la formarea și dezvoltarea profesională a forței de muncă din România. În plus, proiectul va juca un rol crucial în reducerea emisiilor de CO₂, ajutând România să evite 4 milioane de tone de emisii de CO₂ pe an. Aceasta este o contribuție esențială la eforturile noastre de a combate schimbările climatice și de a asigura un viitor energetic sustenabil.

În baza Acordului Interguvernamental dintre SUA și România privind cooperarea în legătură cu proiectele nucleare-energetice de la Cernavodă și în sectorul energiei nucleare civile din România (IGA), a fost înființat un grup de lucru mixt, format din reprezentanți ai guvernului român și american, autoritățile de reglementare din cele două state și companiile implicate în dezvoltarea proiectului Reactoarelor Modulare Mici al României.

În data de 24 iulie 2024, în cadrul reuniunii ministeriale a Parteneriatului pentru Cooperare Transatlantică în domeniul Energiei și al Climei (P-TECC) de la București, Fluor Corporation și RoPower au semnat un acord pentru a doua fază a studiului FEED (Front-End Engineering and Design), care va poziționa proiectul pentru a trece la o decizie finală de investiție și construcție. Este un pas major pe care România îl face în direcția realizării acestui proiect, marcând continuarea unei colaborări strategice cu Fluor, o companie cu experiență globală în proiecte industriale mari. Faza 2 a proiectului presupune o definire detaliată a scopului proiectului, o creștere a nivelului de precizie a estimărilor privind

costul, stabilirea detaliilor de finanțare și analiza inițială a Agenției Internaționale pentru Energie Atomică.

În luna octombrie 2024, RoPower a obținut un angajament financiar de până la 99 milioane de dolari din partea US EXIM pentru etapa FEED2 a proiectului SMR Doicești. În prezent, se află în derulare discuții între SN Nuclearelectrică/RoPower și US EXIM pentru acordarea finanțării.

În perioada 12–16 mai 2025, RoPower a invitat o misiune de consultanță a AIEA SEED (Site and External Events Design) pentru a revizui Raportul preliminar de analiză a securității (ISAR) privind amplasamentul de la Doicești și a consilia RoPower cu privire la finalizarea acestuia în vederea depunerii cererii de autorizație de amplasament. Experții AIEA au efectuat, de asemenea, o vizită tehnică la Doicești, pentru a examina direct caracteristicile specifice ale amplasamentului și contextul local relevant.

Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN) lucrează îndeaproape atât cu RoPower, cât și cu US NRC (regulatorul american în domeniul nuclear) pentru evaluarea și licențierea tehnologiei NuScale care va fi implementată în România. În prezent, CNCAN lucrează la validarea documentelor de securitate primite, până acum, de la RoPower.

O reușită deosebită pentru tehnologia NuScale este licențierea, anunțată de către NRC în data de 29 mai a.c., a designului de 77 MWe (care va fi implementat în România). Astfel, tehnologia NuScale este singura tehnologie SMR licențiată la nivel internațional (atât pentru designul de 50 MWe, cât și pentru cel de 77 MWe), ceea ce conferă încredere pentru dezvoltarea proiectului și siguranța că acesta va întruni toate cerințele de securitate nucleară. Mai mult decât atât, licențierea tehnologiei de către NRC va avea un impact pozitiv asupra procesului de licențiere desfășurat în România, CNCAN colaborând cu reglementatorul american în acest scop.

La nivel internațional, la data de 09 februarie 2024, Comisia Europeană a anunțat lansarea unei alianțe industriale europene în domeniul energiei nucleare – Alianța Industrială Europeană pentru Reactoarele Modulare Mici (SMR). Alianța își propune să faciliteze și să accelereze dezvoltarea, demonstrarea și desfășurarea SMR-urilor în Europa până la începutul anilor 2030, o tehnologie promițătoare pentru decarbonarea industriei. Personal am încurajat principalele organizații din România să profite de această

oportunitate și să se alăture eforturilor noastre comune de a face din România un lider în domeniul reactoarelor modulare de mici dimensiuni (SMR) în Europa.

Ministerul Energiei a aderat la Alianța Industrială Europeană pentru SMR în luna mai a.c., care, în prezent, reunește peste 250 de membri (companii, autorități publice, universități, centre de cercetare, etc.), având ca scop comun facilitarea și accelerarea dezvoltării primelor proiecte SMR în Europa la începutul anilor 2030, prin sprijinirea proiectelor emergente de SMR pentru a ajunge la faza de demonstrație și implementare. Păstrând linia succeselor României în sectorul energiei nucleare, două proiecte românești au fost selectate în prima evaluare a Alianței Industriale Europene pentru Reactoare Modulare Mici: (1) NuScale VOYGR SMR, dezvoltat de SN Nuclearelectrica și Nova Power, și (2) EU-SMR-LFR, referindu-se la aplicațiile reactorului de generație IV ALFRED, dezvoltat de RATEN, în parteneriat cu Ansaldo Nucleare, SCK-CEN și ENEA.

Pregătirea unei noi generații de specialiști care să contribuie la dezvoltarea domeniului nuclear are o importanță deosebită pentru România, fiind nevoie nu numai de absolvenți ai facultăților din domeniul fizicii și ingineriei nucleare, ci și din alte domenii conexe. Astfel, dezvoltarea forței de muncă poate fi realizată doar printr-o mai mare implicare și cooperare între state, dar și între companii și universități.

În cadrul inițiativei *Foundational Infrastructure for Responsible use of SMR Technologies* (FIRST) a guvernului american, pe 12 mai 2023, România a lansat Centrul E2 în cadrul Universității Politehnica din București în colaborare cu NuScale și guvernul SUA. Centrul E2 conține un simulator al camerei de comandă pentru centrala de tip SMR de tehnologie NuScale și va servi ca instrument critic de dezvoltare a forței de muncă pentru specialiștii români în domeniul nuclear. În acest fel, România poate profita de următoarea generație de inovații și tehnologii nucleare pentru a obține independența energetică și pentru a deveni un centru energetic, dar și educațional în regiune. Acest proiect va avea, de asemenea, beneficii regionale prin programe de schimb cu țările vecine și va transmite publicului un mesaj clar că suntem profund angajați în implementarea primului SMR în Europa. În cadrul FIRST, Ministerul Energiei a organizat și workshop-uri cu autoritățile naționale relevante în domeniul nuclear pe subiecte precum implicarea părților interesate în dezvoltarea proiectelor și dezvoltarea forței de muncă în anul 2023/2024.

Mai mult, s-a creat Universitatea Națională de Știință și Tehnologie Politehnica București, înființată prin fuziunea Universității Politehnica București cu Universitatea din Pitești, cu

scopul de a crea un hub educațional consolidat și mai multă coerență în pregătirea specialiștilor în domeniul ingineriei nucleare. Prin pași concreți de integrare a SMR-urilor în programele academice, intenționăm să atragem mai mulți studenți către o carieră în sectorul nuclear.

De asemenea, în 2024, un consorțiu format din 13 universități de top din România a lansat Alianța Națională Universitară pentru Energie Nucleară (ANUEN) cu scopul de a promova formarea și sprijinirea educației specifice domeniilor de activitate reprezentate de energia nucleară și/sau domeniilor conexe acesteia, în vederea creșterii ratei de participare și integrare pe piața europeană a muncii a tinerilor specialiști.

3.4. Prima instalație de detritiere din Europa, la CNE Cernavodă

În data de 2 iunie 2025, România marchează un moment istoric în parcursul său energetic: turnarea primului beton la prima instalație de detritiere din Europa, la CNE Cernavodă. Proiectul este realizat de Nuclearelectrica, în parteneriat cu Korea Hydro & Nuclear Power (KHNP).

În data de 10 iunie 2024 a avut loc ceremonia de inaugurare a lucrărilor la Instalația de Detritiere de la centrala nucleară Cernavodă (CTRF).

CTRF va îndepărta tritiul din instalație, ceea ce va duce la o protecție sporită a mediului, în deplină concordanță cu obiectivele ESG ale Nuclearelectrica și ale Europei utilizând o tehnologie românească inovatoare, dezvoltată de Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice – ICSI Rm. Vâlcea, recunoscut în realizarea și promovarea de tehnologii eficiente „curate”.

Proiectul va fi dezvoltat împreună cu compania sud-coreeană Korea Hydro & Nuclear Power (KHNP) și reprezintă un avans semnificativ în sectorul nuclear și al protecției mediului, în conformitate cu obiectivele de sustenabilitate ale Uniunii Europene. Astfel, Instalația de detritiere de la Cernavodă va fi a treia instalație de detritiere din lume și prima din Europa și va oferi României posibilitatea de a deveni un centru european pentru producția și exportul de tritiiu – combustibilul candidat al viitoarelor reactoare de fuziune nucleară, cum ar fi ITER – devenind, astfel, prima sursă europeană de astfel de combustibil, folosind o tehnologie românească.

În privința finanțării proiectului, la 7 decembrie 2023, prin hotărârea AGA nr. 8, SNN și Banca Europeană de Investiții (BEI) au semnat un acord de împrumut în valoare de 145 mil EURO pentru a sprijini finalizarea primei instalații de eliminare a tritiului din Europa (CTRF).

3.5. Producerea de izotopi medicali la CNE Cernavodă

În data de 12 noiembrie 2024, SN Nuclearelectrica SA (SNN) și compania franceză Framatome au semnat Acordul de Colaborare pentru producerea izotopului medical Lutețiu-177 (Lu-177) la centrala nucleară Cernavodă. Lutețiu-177 este utilizat pentru o serie de tratamente oncologice vitale împotriva cancerului.

Cererea de Lutețiu-177 pentru utilizarea în tratarea cancerului este în creștere în UE datorită avantajelor acestei terapii și eficacității sale. Suntem mândri să fim parte din soluție și să oferim acces și îngrijire mai bune celor care au nevoie.

Acest parteneriat are la bază un studiu de fezabilitate recent, realizat în comun de Framatome și Nuclearelectrica, care a demonstrat adecvarea tehnologiei franceze avansate care va fi utilizată în România, un pas esențial în producerea de LU-177 de înaltă calitate.

Semnarea acestui acord de colaborare pentru producția de Lutețiu-177 la CNE Cernavodă reflectă angajamentul nostru de valorificare a potențialului tehnologiei nucleare în beneficiul sănătății și siguranței publice, marcând o etapă semnificativă în domeniul medicinei nucleare din România.

3.6. Proiectul de investiții Neptun Deep – exploatare gaze naturale în Marea Neagră

În data de 21.06.2023, OMV Petrom și Romgaz au luat decizia finală de investiție pentru proiectul Neptun Deep. În data de 3 august OMV Petrom a semnat cu Saipem S.p.A. și Saipem Romania SRL (Saipem) contractul pentru lucrări de proiectare, achiziții, construcție, instalare și punere în funcțiune, în valoare de aproximativ 1,6 miliarde euro. Tot în data de 3 august, planul final de dezvoltare a zăcămintelor comerciale Domino și

Pelican Sud din perimetrul Neptun Deep a fost confirmat de către Agenția Națională pentru Resurse Minerale.

Ministerul Energiei a inițiat demararea unor măsuri integrate și coordonate, împreună cu alte autorități publice, de asigurare a securității perimetrului marin de exploatare precum și a resursei energetice naționale care urmează a fi exploatare. Măsurile sunt de natură a asigura interesele de securitate națională ale României, de a preveni și combate amenințările și riscurile născute în contextul războiului ilegal al Federației Ruse în Ucraina.

Infrastructura necesară pentru dezvoltarea zăcămintelor offshore de gaze naturale Domino și Pelican Sud include 10 sonde, 3 sisteme de producție submarine și rețeaua de conducte colectoare asociate, o platformă offshore, conducta principală de gaze către Tuzla și o stație de măsurare a gazelor. Platforma își generează propria energie electrică, funcționând la cele mai înalte standarde de siguranță și protecție a mediului. Întreaga infrastructură va fi operată de la distanță, prin intermediul unei replici digitale (digital twin). Acesta permite optimizarea proceselor și va contribui la îmbunătățirea performanței de mediu, prin eficientizarea consumului energetic și reducerea emisiilor.

Tehnologia și expertiza de ultimă generație urmează să fie utilizate pentru a produce gazul natural în condiții de siguranță și într-un mod prietenos față de mediul înconjurător.

ROMGAZ BLACK SEA LIMITED a transmis cererea pentru rezervare capacitate incrementală în punctul Tuzla – etapa angajantă, conform procedurii organizate de Transgaz, operatorul sistemului național de transport gaze naturale. Mai mult de 50% din planul de investiții SNGN ROMGAZ este așteptat să fie finanțat din surse externe, inclusiv pentru finanțarea proiectului Neptun Deep.

La mijlocul lunii iunie 2024, ROMGAZ, compania statului român, și partenerul OMV Petrom au făcut un pas mare pentru realizarea unuia dintre cele mai importante proiecte pentru consolidarea independenței energetice a României, proiectul Neptun Deep: a început construcția platformei marine centrale și a fost obținut acordul de mediu.

Prima producție este estimată în 2027. Producția la platou va fi de aproximativ 8 miliarde metri cubi anual (~140,000 bep/zi), timp de circa 10 ani. Pentru România, înseamnă independență energetică. Țara noastră va deveni astfel cel mai mare producător de gaze naturale din Uniunea Europeană.

Ca urmare a cererilor depuse de către OMV Petrom S.A. împreună cu Romgaz Black Sea Limited, în conformitate cu prevederile *Legii nr. 256/12.11.2018 privind unele măsuri necesare pentru implementarea operațiunilor petroliere de către titularii de acorduri petroliere referitoare la perimetre petroliere offshore și onshore de adâncime*, cu modificările și completările ulterioare **Ministerul Energiei** a emis, la data de 08.08.2024, următoarele acte de autorizare:

- Actul de Autorizare nr.6 privind autorizarea lucrărilor din cadrul proiectului **“NEPTUN DEEP – INSTALARE CONDUCTĂ ȘI CABLU DE COMUNICAȚII, SUBTRAVERSARE PLAJĂ, FALEZĂ, DRUMURI ȘI CALE FERATĂ; REALIZARE TRECERE TEMPORARĂ LA NIVEL CU CALEA FERATĂ; CONSTRUIRE STAȚIE DE REGLARE ȘI MĂSURARE – SRM, CENTRU DE CONTROL – CCR, ÎMPREJMUIRE, ILUMINAT, PARCĂRI, SPAȚII VERZI, PLATFORME ȘI DRUMURI INTERIOARE; ORGANIZARE DE ȘANTIER, ASIGURAREA ȘI RACORDAREA LA UTILITĂȚI” – SECȚIUNEA LUCRĂRI ONSHORE**” și
- Actul de Autorizare nr.7 privind autorizarea lucrărilor din cadrul proiectului **“NEPTUN DEEP – INSTALARE CONDUCTĂ ȘI CABLU DE COMUNICAȚII, SUBTRAVERSARE PLAJĂ, FALEZĂ, DRUMURI ȘI CALE FERATĂ; REALIZARE TRECERE TEMPORARĂ LA NIVEL CU CALEA FERATĂ; CONSTRUIRE STAȚIE DE REGLARE ȘI MĂSURARE – SRM, CENTRU DE CONTROL – CCR, ÎMPREJMUIRE, ILUMINAT, PARCĂRI, SPAȚII VERZI, PLATFORME ȘI DRUMURI INTERIOARE; ORGANIZARE DE ȘANTIER, ASIGURAREA ȘI RACORDAREA LA UTILITĂȚI” – SECȚIUNEA MICROTUNEL**”.

La datele de 28.08.2024 respectiv 2 decembrie 2024, Ministerul Energiei a fost informat de începerea lucrărilor din cadrul proiectului “NEPTUN DEEP” la data de 16.09.2024 secțiunea LUCRĂRI ONSHORE respectiv la data de 8.01.2025 secțiunea MICROTUNEL.

De asemenea la data de 5.02.2025 Ministerul Energiei a fost informat ca la data de 5.03.2025 vor începe activitățile de foraj offshore pentru proiectul “NEPTUN DEEP.

Proiectul Neptun Deep avansează conform programului angajat de Romgaz și OMV Petrom.

Transocean Barents, platforma de foraj offshore contractată pentru proiectul Neptun Deep, a ajuns la Constanța, marcând un pas esențial în dezvoltarea primului proiect de gaze din zona de mare adâncime a României. Această platformă este construită să fie operațională atât la adâncimi mici, cât și la mii de metri sub apă.

Sosirea platformei de foraj Transocean Barents în portul românesc de la Marea Neagră confirmă eforturile realizate de cele două companii, cu susținerea Ministerului Energiei, pentru realizarea acestui proiect care va asigura independența și securitatea energetică a României din perspectiva gazelor naturale.

Această platformă va realiza forajul celor 10 sonde de exploatare din perimetrul Neptun Deep. Eforturile de a avea această platformă de foraj în Marea Neagră pentru implementarea proiectului confirmă respectarea angajamentelor asumate în sectorul coordonat de Ministerul Energiei.

La data de 23 martie 2025, la ora 13:00, a început forajul în blocul Neptun Deep.

Mulțumiri celor două companii pentru eforturile de a implementa acest proiect. Romgaz, compania statului român, a jucat un rol esențial în restartarea acestui proiect, motiv pentru care felicit conducerea Romgaz, pe Răzvan Popescu, Aristotel Jude și colegii lor, pentru implicare și profesionalism în atingerea obiectivelor asumate.

Proiectul Neptun Deep este unul dintre cele mai îndrăznețe, așa spune revoluționare, proiecte energetice în care România este implicată. România contribuie direct, prin aceste proiecte, la construcția unui viitor care înseamnă mai multă, mult mai multă securitate energetică pentru regiune și pentru Europa.

3.7. Centrala hidroelectrică cu acumulare prin pompaj Tarnița-Lăpușești

O necesitate fundamentală a sistemului energetic național este realizarea capacităților de stocare și echilibrare. În această privință, în ședința Guvernului din data de 27 iulie 2023, a fost adoptat Memorandumul cu tema „Adoptarea unor măsuri pentru realizarea obiectivului de investiții Centrala hidroelectrică de acumulare prin pompaj (CHEAP) Tarnița – Lăpușești”.

Vorbim despre o capacitate de producție cu acumulare prin pompaj cu o putere instalată de până la 1000 MWh. Această hidrocentrală cu acumulare prin pompaj rezolvă mai multe probleme, în principal nevoia de echilibrare a sistemului energetic. Costul studiului

de fezabilitate este estimat la valoarea de 3,5 milioane de euro, studiul având o durată de maximum 12 luni.

Am semnat Memorandumul de Înțelegere pentru proiectul strategic Tarnița-Lăpușești cu marea companie japoneză ITOCHU, în marja primei ediții a Forumului Energiei România-Japonia, organizată la București. Este probabil cel mai important eveniment bilateral de acest tip organizat în ultimii ani în România, iar reprezentarea partenerului strategic nipon a fost pe măsură, prin vice-ministrul economiei, comerțului și industriei, E.S. Shinji Takeuchi, alături de companii de top din Japonia.

EDF este cea mai importantă companie de utilități din Europa, care produce peste 16% din energia electrică din Uniunea Europeană. EDF este cel mai mare operator de active nucleare din lume, cu aproximativ 180.000 de angajați. ITOCHU, gigantul japonez, are venituri totale de aproape 90 miliarde USD, adică 28% din PIB-ul României.

Cele două mari companii sunt interesate de proiect și dispuse să realizeze pe banii lor SF-ul, iar apoi să ducă până la capăt proiectarea și execuția centralei. Un proiect de mare anvergură are nevoie de parteneri serioși, stabili, de încredere și care au dovedit că știu și pot să implementeze proiecte mari. Așa cum este Tarnița-Lăpușești pentru țara noastră.

În următoarele săptămâni va fi semnat acordul de colaborare între Hidroelectrica SA, pe de-o parte, și EDF și ITOCHU, pe de altă parte, în vederea avansării studiului de fezabilitate și a înființării companiei de proiect.

Hidrocentrala cu acumulare prin pompaj Tarnița-Lăpușești, o „baterie verde” de până la 1000MW, va juca un rol cheie în echilibrarea sistemului energetic național și regional. Pe baza memorandumului semnat, vom colabora cu ITOCHU pentru avansarea rapidă a investiției, de la revizuirea documentației tehnice până la execuția proiectului. Investiția pe care România o așteaptă de zeci de ani va deveni realitate — suntem condamnați să o ducem la bun sfârșit dacă vrem să dăm generațiilor viitoare energie sigură, accesibilă și verde.

3.8. Listarea Hidroelectrica pe Bursa de Valori București

După o așteptare de 10 ani, pe 22 iunie 2023 a fost aprobat Prospectul pentru oferta publică secundară inițială de vânzare a acțiunilor deținute de Fondul Proprietatea SA în SPEEH Hidroelectrică SA București. Pe 12 iulie acțiunile Hidroelectrică SA au debutat la tranzacționare pe Bursa de Valori București.

Listarea la bursă creează numeroase oportunități pentru companie, una dintre cele mai semnificative fiind aceea de a atrage capital suplimentar și de a finanța investiții în extinderea și modernizarea activelor sale. Ne bazăm pe Hidroelectrică pentru dezvoltarea infrastructurii energetice a României și pentru atingerea țăintelor Uniunii Europene stabilite prin programele Fit for 55 și REPower EU. Ne bazăm în bună măsură pe această companie pentru reducerea dependenței de combustibili fosili.

Un alt efect al listării la bursă este maximizarea transparenței companiei și asigurarea îndeplinirii tuturor premiselor de guvernanță corporativă. Hidroelectrică se supune de la listare regulilor și reglementărilor stricte care vor garanta protecția intereselor investitorilor și vor asigura tratamentul egal pentru toți acționarii. Prin aceasta, compania demonstrează angajamentul său față de standardele etice și de bună practică în afaceri.

Mai mult, listarea Hidroelectrică constituie un moment istoric pentru piața de capital și economia românească. Aceasta a atras atenția investitorilor globali și a propulsat România ca o destinație de investiții de prim rang. BVB devine astfel a treia cea mai puternică bursă din regiune, după Polonia și Austria.

Totodată, **s-a îndeplinit astfel în termenul asumat jalonul 122 din PNRR.**

3.9. Grup de lucru pentru investițiile în domeniul energetic între Ministerul Energiei, Ministerul Mediului și Hidroelectrică

Ministerul Energiei, Ministerul Mediului și Hidroelectrică au constituit un grup de lucru comun care se va ocupa de investițiile în domeniul energetic, fiind vizată deblocarea proiectelor de infrastructură în hidrocentrale, cu grad de execuție de peste 90%, și pregătirea de noi proiecte strategice ale României, de la Tarnița-Lăpușești până la Strategia Națională pe Hidrogen și legea pentru centrale eoliene offshore. **Avem toată disponibilitatea de a respecta standardele reale de mediu, fără a pune în pericol securitatea energetică a României. Securitatea și siguranța energetică ale României sunt nenegociabile.**

În ședința de guvern din 11 septembrie 2024, a fost adoptat un proiect de HG pentru finalizarea amenajării hidroenergetice Pașcani, pe râul Siret. Proiectul a fost demarat în anul 1985, iar lucrările s-au blocat succesiv. În decembrie 2023, ministrul energiei Sebastian Burduja a vizitat șantierul și a stabilit graficul de lucrări, solicitând accelerarea lor.

Prin HG adoptată, s-a rezolvat situația exproprierii celor peste 2300 de hectare și s-au alocat sumele necesare, pentru prima dată după foarte mulți ani. Exact acesta este obiectul hotărârii de guvern adoptate, stabilirea coridorului de expropriere și alocarea a peste 29 de milioane de lei pentru exproprieri.

De ce este importantă această investiție? Hidrocentrala în sine nu este mare, sub 10 MW putere instalată, pentru o producție medie anuală de 25,3 GWh. Amenajarea va avea, mai important, un rol cheie în alimentarea cu apă a zonei Pașcani – Târgu Frumos și diminuarea riscurilor inundațiilor, care ani la rândul au produs pagube de sute de milioane de lei în regiune. Lacul de acumulare va avea o capacitate semnificativă, de peste 68 de milioane de metri cubi de apă. Subliniez că lucrările sunt executate în proporție de peste 80%, statul român investind deja aici până în prezent peste 400 de milioane de lei.

Așadar, vorbim despre un proiect simbolic, care demonstrează că statul român poate finaliza obiectivele de investiții începute înainte de 1989. Termenul de finalizare a lucrărilor și punere în funcțiune este trimestrul 2 din 2026, proiectul fiind în graficul stabilit. Relansăm proiectele de hidrocentrale, blocate de zeci de ani de birocrăție, dezinteres și, mai recent. Hidrocentrala de la Răstolița, deși blocată temporar de către unele ONG-uri de mediu, își va continua lucrările de defrișare a cuvei lacului, urmând ca, în instanță, să obținem și câștigarea definitivă a valabilității acordului de mediu.

3.10. Interconector de înaltă tensiune în curent continuu (HVDC) 5000 MW, pe coridorul magistralei de gaz BRUA și a viitoarei magistrale Tuzla-Podișor

Este un proiect strategic pentru sistemul energetic național și european. Interconectorul HVDC va asigura preluarea energiei verzi produse în estul și sudul României, realizând transportul unei cantități mari de energie, pe distanțe lungi, cu pierderi minimale către vestul României și către țările UE. Acesta va oferi un grad ridicat de flexibilitate în zonele

critice ale Sistemului Energetic Național, facilitând evacuarea puterii din noile proiecte de energie curată, asigurând stabilitatea și reziliența noilor surse de energie nucleară și eoliană offshore și stimulând producția de energie verde. Proiectul va aduce o capacitate suplimentară de evacuare din zona Dobrogea de 5000 MW, care poate fi extinsă în viitor prin instalarea de cabluri suplimentare.

HVDC-ul pornește din zona Ankalia, Georgia și va traversa Turcia și Bulgaria până la sosirea în Constanța Sud, de unde va traversa Dobrogea (regiune cu potențial semnificativ pentru energie regenerabilă). Ulterior, HVDC va străbate zona capitalei, facilitând integrarea acesteia în rețeaua națională de transport a energiei. Traseul HVDC va continua până la granița cu Ungaria, conectându-se la rețeaua electrică maghiară. De asemenea, traseul va urma coridoarele deja existente ale conductelor de gaze BRUA și Tuzla-Podișor, lucru care va reduce semnificativ atât timpul necesar pentru obținerea autorizațiilor, cât și costurile de implementare, evitând construcția de noi trasee.

Așadar, caracteristicile acestui proiect ajută România să își valorifice infrastructura existentă și să integreze România în Coridorul Verde (facilitând transportul de energie verde între Azerbaidjan, Georgia, România și Ungaria) și în rețelele de energie europene. Accesul mult mai facil la piețele energetice din țări europene sau chiar de peste Marea Neagră ne va permite să diversificăm accesul la energie, reducând dependența de Rusia. Mai mult decât atât, această investiție în infrastructură ne va permite să exportăm mult mai ușor mâine energia în a cărei producție investim masiv astăzi.

În acest fel, pe lângă stabilitatea energetică, România va avea și un preț al energiei mic, poziționându-se drept lider în sectorul energetic european și global. Avem toate atuurile pentru a ne asuma și a ne ridica la înălțimea acestui rol.

În luna iulie 2024 a fost semnat ordinul de începere a lucrărilor pentru o nouă conductă care va transporta gazele de la perimetrul Neptun Deep, dar și din Marea Caspică și gaz lichefiat din Turcia și Grecia. Lucrările pentru gazoduct sunt făcute de o companie din Turcia și vor fi gata peste trei ani, când ar urma să înceapă și exploatarea gazelor din Marea Neagră.

În data de 26 septembrie 2024 seria discuțiilor premergătoare privind proiectul de realizare a Interconectorului de Înaltă Tensiune în Curent Continuu (HVDC) pe coridorul magistralei de gaz BRUA și a viitoarei magistrale Tuzla-Podișor, a continuat cu o întâlnire a echipelor companiilor implicate, Taqa, Meridiam, Fluor, Transelectrica și E-Infra.

Discuțiile au marcat pași în etapele de progres ale unui proiect de anvergură strategică la nivelul definirii cadrului de colaborare.

În aprilie 2025, studiul de fezabilitate pentru proiectul de HVDC (realizat de compania italiană CESI – lider internațional în inginerie și cercetare energetică) a fost finalizat. Acesta a confirmat fezabilitatea tehnică și viabilitatea economică a proiectului. Finalizarea acestei etape importante în dezvoltarea proiectului confirmă și accelerează potențialul de transformare a României într-un hub energetic regional și ca actor strategic în securitatea energetică a Europei.

3.11. Soluții pentru continuitatea și dezvoltarea activității Complexului Energetic Oltenia

După întâlnirile avute la Complexul Energetic Oltenia în august 2023, am constituit un grup de lucru dedicat, care să identifice soluțiile și să colecteze toate datele pentru planul de restructurare și calendarul de implementare a măsurilor. La Ministerul Energiei, facem tot ceea ce este posibil pentru a susține continuitatea și dezvoltarea activității Complexului Energetic Oltenia. La CE Oltenia nu putem lua în calcul doar un pansament, ci este necesară reinventarea acestei companii de tradiție.

Prin proiectul de construcție a parcurilor fotovoltaice prin Fondul pentru Modernizare, CE Oltenia se modernizează și face trecerea de la cărbune la energie verde. Parteneriatele cu OMV Petrom și TINMAR implică o participare de 50% din partea CE Oltenia, care va beneficia de noi surse de venit și va pregăti actualii angajați pentru a implementa și opera aceste proiecte de investiții.

În luna octombrie 2024 am mers la Bruxelles unde m-am întâlnit cu patru comisari europeni: Kadri Simson, comisar european pentru energie; Wopke Hoekstra, comisar european pentru politici climatice; Adina Vălean, comisar european pentru transporturi și Didier Reynders, comisar european pentru justiție și concurență și de asemenea cu Celine Gauer, coordonatoarea PNRR la nivel european. În cadrul acestor întâlniri am susținut ferm că România nu poate renunța la producția de energie electrică pe bază de cărbune, fără a pune altceva în loc. În urma dezbaterilor cu oficialii europeni, există deschidere din partea Comisiei Europene pentru continuarea discuțiilor privitoare la viitorul mineritului în Valea Jiului și la Complexul Energetic Oltenia.

Până în acest moment, am demarat la Complexul Energetic Oltenia investiții totale de peste 1,5 miliarde de euro, dintre care 890 de milioane de euro fonduri nerambursabile din Fondul pentru Modernizare. Am demarat până în prezent construirea a opt parcuri fotovoltaice pe halde și depozite nefuncționale ale CEO, precum și a două centrale electrice pe bază de gaz natural, una la Turceni (475 MW) și una la Ișalnița (850 MW).

Îi felicit pe toți cei care au dus la bun sfârșit această investiție și am toată convingerea că, prin modernizarea infrastructurii energetice, pe toate componentele sale, ne asigurăm un scut în fața neprevăzutului, o poziție de lider regional pe zona de energie și, poate cel mai important, independență energetică pentru români.

Am vizitat și Cariera de la Roșia, exploatată de Complexul Energetic Oltenia, cea mai mare din Sud-Estul Europei. În doar patru ani s-a trecut de la exploatarea cu două excavatoare la 8, iar capacitatea de extracție a ajuns la 3 milioane de tone de cărbune pe an. Am asigurat pe parcursul mandatului meu front de lucru în toate carierele, prin 10 hotărâri de guvern adoptate.

Am vrut să merg în Cariera Roșia să văd condițiile de muncă, am urcat pe excavatorul 03, am vorbit cu oamenii și m-am bucurat să întâlnesc și mulți tineri. Excavatoristul, Alex, 24 de ani, mi-a spus că tot ceea ce își dorește este să nu plece din țară.

3.12.Începerea negocierilor pentru prelungirea termenelor de închidere a grupurilor energetice și a minelor de cărbune aferente

În mandatul meu, am inițiat oficial negocierile cu Comisia Europeană pentru ajustarea termenelor prevăzute în Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) privind închiderea capacităților energetice pe cărbune ale Complexului Energetic Oltenia (CEO). Această acțiune este fundamentată pe o serie de argumente tehnice, strategice și geopolitice, care vizează consolidarea securității energetice naționale, protejarea locurilor de muncă și realizarea unei tranziții energetice echilibrate, în spiritul patriotismului energetic.

Analizele recente realizate de Transelectrica și incluse în comunicările oficiale către Comisia Europeană arată clar: România se confruntă cu **riscuri reale de deficit energetic** în perioada de iarnă 2024–2029, în toate scenariile posibile — inclusiv în cele optimiste. Doar în iarna 2025–2026, deficitul estimat poate ajunge la 5.900 MW în scenariul pesimist cu secetă prelungită, în condițiile întârzierilor proiectelor alternative (Iernut și/sau Mintia). În prezent, la solicitarea Transelectrica, se află în lucru un studiu de adecvanță, întocmit de un reputat consultant, elaborat după metodologia europeană, care urmează să confirme analizele efectuate.

CEO rămâne o infrastructură de importanță strategică. În 2024, chiar și cu o producție redusă (5,7 TWh), România a fost net importatoare de energie în proporție de 79,5% din timp în perioada noiembrie-februarie, cu vârfuri de import de aproape 3.000 MW. Închiderea prematură a capacităților pe cărbune ar însemna expunerea directă a SEN la șocuri externe, într-un context geopolitic volatil.

State membre precum Germania, Polonia, Bulgaria și Ungaria au obținut derogări similare și au reconfigurat planurile naționale, extinzând funcționarea capacităților pe cărbune până în 2038–2049, prin mecanisme de rezervă strategică și subvenționare de interes național. România solicită o abordare similară, în baza art. 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, invocând circumstanțe obiective și riscuri sistemice.

Nu vom închide nici un MW de capacitate fără a pune în loc o alternativă echivalentă în bandă. Cărbunele, deși resursă tranzitorie, a fost și rămâne scutul energetic al României în perioadele de criză. Așezăm interesul național — securitatea energetică și stabilitatea socială — deasupra oricărei presiuni ideologice sau externe.

Discuțiile cu Comisia Europeană privind amânarea închiderii grupurilor pe cărbune nu privesc numai asigurarea funcționării sigure și stabile a SEN, ci și asigurarea agentului termic necesar încălzirii populației și a consumului industrial. Și aici mă refer la municipiile Craiova și Râmnicu Vâlcea, deservite de Electrocentrale Craiova și, respectiv, CET Govora, ale căror termene de închidere este 31.12.2025. Ministerul Energiei va prezenta forurilor europene, în perioada imediat următoare, necesitatea amânării închiderii acestor două centrale până la finalizarea grupurilor energetice noi, pe gaz natural ca și combustibil de tranziție.

România nu abandonează tranziția energetică — ci o conduce în mod inteligent, realist și echilibrat, ținând cont de condițiile interne, riscurile regionale și angajamentele climatice.

Patriotismul energetic nu este un slogan, ci o politică de stat care garantează că românii nu vor fi lăsați în frig, iar industria românească nu va fi supusă instabilității energetice.

3.13. Grupul 5 Rovinari

Am participat pe 31 octombrie la inaugurarea uneia dintre cele mai mari și complexe investiții din sectorul energetic din ultimele decenii – Grupul 5 Rovinari. Peste 620 de milioane de lei, nenumărate ore de muncă, implicarea celor mai buni experți ai Complexului Energetic Oltenia (CEO) și ai companiilor care au executat lucrările de modernizare.

“Este o minune ce se întâmplă astăzi”, așa mi-a zis directorul termocentralei Rovinari. Și chiar este, după aproape 10 ani de zile de la începerea proiectului, și destule momente în care am crezut cu toții că nu se mai poate face nimic. Grupul 5 îndeplinește cele mai noi standarde de eficiență și protecție a mediului.

Vremea producerii energiei pe bază de cărbune nu a trecut și nu va trece fără să punem altceva în loc. În momentele grele ale sistemului energetic, cărbunele și munca oamenilor din termocentrale și din cariere, în condiții extrem de dificile, au făcut diferența. Tranziția energetică este o necesitate, iar România susține acest proces, dar trebuie să fim pragmatici și să ținem cont de interesul național și, cred eu, și de cel european. Ne luptăm pentru a menține în exploatare aceste capacități de producție cât mai mult timp, construind inteligent alternativa.

Am agreeat împreună cu reprezentanții CEO și ai sindicatelor să demarăm actualizarea planului de restructurare, pentru a susține cu toate argumentele prelungirea funcționării termocentralelor pe cărbune la CEO. Așteptăm în cursul anului viitor de la Transelectrica și studiul de adecvanță a sistemului. Am încredere că vom reuși să convingem Comisia Europeană că securitatea energetică a României și a regiunii este prioritate zero. Mai ales că, după sute de milioane de euro investite la CEO, efectele negative asupra mediului au fost diminuate cu peste 95%.

3.14. Relația cu Statele Unite ale Americii

Parteneriatul cu Statele Unite ale Americii în domeniul energiei este esențial nu numai pentru dezvoltarea României, ci și pentru securitatea energetică a întregii regiuni. Proiectele pentru generarea de energie din surse cu emisii zero de CO₂, inclusiv în domeniul nuclear, ne vor aduce succesul în ceea ce privește decarbonarea, garantând securitatea furnizării de energie către cetățenii și companiile din România. Energia verde, reducerea emisiilor de carbon și dezvoltarea surselor de energie curate reprezintă deziderate strategice ale țării noastre, pentru care contăm pe sprijinul și tehnologiile de ultimă generație americane. Domeniul cel mai important de cooperare bilaterală astăzi este cel nuclear, prin construcția Unităților 3 și 4 de la Cernavodă și a reactoarelor modulare de mici dimensiuni (SMR) de la Doicești.

Pe 10-11 august 2023 am efectuat o vizită oficială în SUA, la invitația omologului american, doamna Jennifer Granholm, Secretarul SUA pentru Energie. Cu această ocazie, am avut o serie de alte întâlniri cu oficialități din departamentele guvernului american: Don Graves, secretarul adjunct al comerțului; José Fernandez, subsecretar pentru economie și energie; Geoffrey R. Pyatt, secretar adjunct pentru resurse energetice; Eliot Kang, secretar adjunct în cadrul Departamentului de Stat al SUA pe probleme de securitate; Yuri Kim, secretar adjunct, reprezentanta Departamentului de Stat pentru Europa și Eurasia; și Agnes Dasewicz, director operațional al departamentului de dezvoltare financiară din cadrul guvernului american. Cu aceștia am discutat despre principalele proiecte pentru avansarea programului nuclear civil românesc, exploatarea noilor surse de energie regenerabilă și soluții comune pentru o tranziție inteligentă.

În cadrul Forumul de Afaceri al Inițiativei celor 3 Mări, după deschiderea panelului de energie și întâlnirea bilaterală cu John Kerry, Emisarul Special pentru Climă al Președintelui SUA, am avut un maraton de întâlniri cu:

- Marina Wes, Directorul Regional pentru Uniunea Europeană al Băncii Mondiale;
- Nusrat Ghani, Ministru de Stat, Departamentul de Afaceri și Comerț al Regatului Unit;
- David Cook, Președinte al Comisiei de Comerț Internațional din Camera Reprezentanților din Statul Arizona, SUA;
- Davor Filipović, Ministrul Economiei și Dezvoltării Sustenabile din Croația;
- Reta Jo Lewis, Președinte al Băncii de Export-Import al SUA;
- Nobumitsu Hayashi, Guvernator al Băncii Japoneze pentru Cooperare Internațională;

- Odile Renaud-Basso, Președinte al Băncii Europene pentru Cercetare și Dezvoltare.

Am avansat într-o serie de dosare și proiecte strategice ale României: mecanisme de finanțare pentru noi capacități de producție, Tarnița-Lăpustești, demararea lucrărilor la unitățile 3 și 4 ale Centralei Nucleare Cernavodă, SMR-urile de la Doicești, realizarea de interconectări de gaz și electricitate transfrontaliere și întărirea rezilienței sistemului energetic regional.

În urma acestor discuții, în luna septembrie 2023, Reta Jo Lewis, președintele EXIM SUA, brațul de investiții al guvernului american, a confirmat la București angajamentul deplin pentru proiectele energetice românești. În primul rând, programul nuclear civil, cu o contribuție de câte 3 miliarde USD garanții pentru reactoarele modulare de mici dimensiuni și pentru Unitățile 3 și 4 de la Cernavodă. Ulterior, Exim SUA a aprobat o finanțare de 57 de milioane de dolari pentru studii de inginerie și fezabilitate pentru pregătirea construcției unităților 3 și 4 de la Cernavodă

În data de 7 septembrie 2023 am avut o întâlnire cu John Kerry, înalt reprezentant al Președintelui Biden pentru climă și fost secretar de stat (ministru de externe) al SUA. Am discutat despre accelerarea programului nuclear civil românesc, oportunități de investiții în sectorul energetic și industrial românesc și viitoarele capacități de producție eoliană din Marea Neagră.

În februarie 2024 am efectuat un nou tur de forță în SUA, cu zeci de întâlniri bilaterale, printre care cu Secretarul de Stat pentru Energie din SUA, dna. Jennifer Granholm, cu Vicepreședintele Executiv al Comisiei Europene responsabil pentru tranziția verde, dl. Maroš Šefčovič, Comisarul European pentru Coeziune și Reforme, dna. Elisa Ferreira, cu Ministrul Afacerilor Externe și Comerțului din Ungaria, dl. Péter Szijjártó, peste 15 membri ai Congresului SUA, lideri din mediul academic și din institutele de cercetare. Doamna Secretar Granholm a acceptat invitația de a veni la București în iulie, alături de miniștri ai energiei din întreaga regiune, pentru un eveniment la nivel înalt.

Printre rezultate sunt accelerarea programului nuclear românesc; acordul cu Departamentul pentru Energie al SUA pentru exploatarea energiei geotermale pentru termoficarea Bucureștiului; setul de bune practici de la Primăria Boston pentru Primăria Capitalei etc.

În marja reuniunii Parteneriatului pentru Cooperare Transatlantică în Energie și Climă (P-TECC), eveniment organizat împreună cu SUA la București în iulie 2024, am avut o nouă întrevvedere cu Secretarul American de Stat pentru Energie, Jennifer Granholm. Prezența Secretarului Energiei din SUA în România a subliniat încă o dată angajamentul puternic față de parteneriatul transatlantic și cooperarea în domeniul energiei. Am continuat dialogul despre proiectele comune (reactoarele 3 și 4 de la Cernavodă, reactoarele modulare de mici dimensiuni, exploatarea energiei geotermale, investiții în stocare), situația regională și importanța colaborării în domeniul energetic pentru a întări securitatea și dezvoltarea sustenabilă în regiune.

Totodată, a avut loc semnarea contractului dintre RoPower Nuclear și Fluor Corporation pentru dezvoltarea proiectului SMR de la Doicești. Este un pas major pe care România îl face în direcția realizării acestui proiect, marcând continuarea unei colaborări strategice cu Fluor, o companie cu experiență globală în proiecte industriale mari.

Pe 15 noiembrie 2024, la Baku, Azerbaidjan, Nuclearelectrica și Energonuclear au semnat contractul de Inginerie, Achiziții și Management al Construcției (EPCM), faza LNTP, pentru dezvoltarea Unităților 3 și 4 ale Centralei Nucleare de la Cernavodă, cu consorțiul companiilor Flour, Sargent & Lundy (SUA), Atkins Realis (CANDU – Canada) și Ansaldo (Italia). Aceasta constituie o etapă majoră în dezvoltarea și, în cele din urmă, finalizarea proiectului strategic al României privind Unitățile 3 și 4 ale Centralei Nucleare de la Cernavodă.

În luna aprilie 2025, cu ocazia summit-ului Inițiativei celor Trei Mări, am avut o întâlnire bilaterală extinsă cu Christopher Allen Wright, Secretar al Departamentului pentru Energie al Statelor Unite ale Americii. A fost o discuție strategică, de substanță, care a reconfirmat angajamentul comun al României și al SUA pentru dezvoltarea unor proiecte energetice de anvergură, cu impact regional și global. Ne dorim ca România să devină un hub energetic regional puternic, rezilient și sustenabil – iar parteneriatul cu Statele Unite este fundamental în acest demers.

Aceasta a fost prima întâlnire oficială dintre miniștrii energiei ai celor două țări sub noua administrație a președintelui Trump și un moment semnificativ în consolidarea Parteneriatului Strategic România–SUA în domeniul energiei. Proiectele discutate vizează direct consolidarea securității energetice regionale, dar și accelerarea tranziției către o economie verde și sustenabilă. Am transmis partenerilor americani că relația noastră

bilaterală este un exemplu de cooperare de succes, care a început încă din prima administrație Trump și continuă să se dezvolte. În contextul provocărilor actuale de pe piața europeană – creșterea prețurilor la energie, eliminarea capacităților pe cărbune fără alternative viabile, presiunea costurilor de CO₂ – România susține promovarea unui „Smart Deal” energetic, care să sprijine o Europă competitivă și stabilă energetic.

Proiectele strategice discutate în cadrul întâlnirii includ SMR Doicești –dezvoltarea reactoarelor modulare de mici dimensiuni pe tehnologie americană NuScale, un proiect de pionierat pentru energia nucleară curată; unitățile 3 și 4 de la Cernavodă – un pas esențial pentru independența energetică a României, în parteneriat cu companii americane precum Fluor și Sargent & Lundy; interconectorul HVDC – o inițiativă majoră pentru integrarea surselor regenerabile și creșterea rezilienței rețelelor din Europa Centrală și de Est, proiectele CHEAP – hidrocentrale cu acumulare prin pompaj dezvoltate în colaborare cu NREL (National Renewable Energy Laboratory), cartografierea geotermală în București – un proiect pilot susținut prin Fondul pentru Modernizare, proiectul Neptun Deep – cu obiectivul de a dubla producția de gaze naturale până în 2027, sprijinit de platforma americană Transocean Barents.

Relația dintre România și SUA este una specială, bazată pe valori comune precum libertatea, democrația și respectul pentru drepturile omului. Avem multe de învățat unii de la alții și multe de realizat împreună. În această relație, energia este unul dintre cele mai importante subiecte. Statele Unite pune la loc de cinste competența noastră în sectorul energetic, tradiția în energia nucleară, resursele diversificate în contextul tranziției verzi și angajamentul constant al României în cadrul parteneriatului strategic. Țara noastră este recunoscută drept un pilon regional al stabilității, securității energetice și dezvoltării economice, inclusiv prin sprijinul constant acordat fraților noștri de peste Prut și Ucrainei.

3.15. Relația cu Republica Moldova

Securitatea energetică a Republicii Moldova este o primă prioritate a României. În această perioadă, realizăm accelerat interconectările rețelelor și piețelor de electricitate și gaz, iar în același timp armonizăm legislația. Astfel eliminăm vulnerabilitățile din sistemul energetic moldovenesc create de dependența precedentă de un furnizor unic.

Transgaz a devenit operatorul de sistem și de transport gaze naturale în Republica Moldova, iar în urma unui parteneriat recent, facilităm Republicii Moldova posibilitatea de a înmagazina gaze naturale pe teritoriul României, prin compania moldovenească Energocom. De asemenea, Nuclearelectrica și Energocom au semnat un memorandum de înțelegere pentru a dezvolta cooperarea pe termen lung în sectorul energetic și pentru a atinge obiective strategice comune.

Totodată, Transelectrica a finalizat studiul de acdevanță pentru o nouă linie de interconexiune de 400 kV, urmând un traseu între Gutinaș și Strășeni. Acesta este primul pas și cel mai important în vederea construcției fizice a LEA.

În decembrie 2023 am semnat alături de dl. Victor Parlicov, Ministrul Energiei din Republica Moldova “Memorandumul de Înțelegere între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale și energie electrică”. Memorandumul angajează cele două guverne să realizeze lucrările complementare interconexiunii Iași – Ungheni – Chișinău pentru a asigura regimurile de debit și presiune pentru transportul gazelor naturale în ambele direcții; să facă demersuri pentru a asigura stocarea gazelor naturale pe teritoriul României; să construiască urgent infrastructura pentru Linia Electrică Aeriană de 400 kV Suceava – Bălți și a altor proiecte de transport a energiei electrice și să cupleze piețele de energie electrică, integrând astfel Moldova în piața internă a Uniunii Europene. Prin acest Memorandum și prin demersurile recente, Republica Moldova se integrează efectiv și ireversibil în piața unică energetică europeană, în același timp, sporindu-și securitatea energetică.

Pe 24 octombrie 2024, la Chișinău, am semnat un nou Memorandum de Înțelegere cu Ministrul Energiei din Republica Moldova, Victor Parlicov, privind colaborarea în vederea realizării proiectelor comune și dezvoltării de parteneriate pentru promovarea inovării în domeniul energiei din România și Republica Moldova. Acesta vizează proiecte și inițiative care să susțină inovarea, în mod special, pentru următoarele domenii: soluții digitale și inteligente pentru Cleantech; energie regenerabilă avansată; ecosistem cuprinzător pentru hidrogen verde; următoarea generație de tehnologii pentru gestionarea emisiilor de carbon (CCU/CCS); stocarea energiei; infrastructură Urbană Eco-Friendly/prietenoasă cu mediul; eficiență energetică; sisteme de încălzire-răcire verzi și eficiente energetice; proiecte CyberSec pentru infrastructura energetică; biocombustibili avansați; biomasă și energie nucleară.

Mai mult, prin noua Strategie Energetică a României adoptată pe 21 noiembrie 2024, țara noastră se angajează că va susține securitatea energetică a Republicii Moldova, în orice context, pentru orice durată, în orice condiții. Avem capacitatea și hotărârea de a sprijini necondiționat Republica Moldova, cu atât mai mult în aceste vremuri deosebit de complicate.

La solicitarea Ministerului Energiei din Republica Moldova, între 22 octombrie și 4 noiembrie 2024 am detașat la Chișinău o echipă de experți din cadrul Ministerului Energiei din România, specializați în pregătirea și gestionarea programelor și proiectelor de investiții cu fonduri europene, în audit, corp de control și antifraudă, pentru a oferi asistență tehnică Ministerului Energiei din Republica Moldova în procesul de implementare a criteriilor de aderare la UE. De asemenea, experții de la Ministerul Energiei din România au oferit asistență tehnică Centrului Național pentru Energie Durabilă (CNED), Operatorului Sistemului de transport al energiei electrice „Moldelectrica” și Unității Consolidate pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Energeticii (UCIPE).

Contractul de livrare a gazelor naturale din perimetrul Neptun Deep semnat la începutul lunii mai 2025 între OMV Petrom și ENERGOCOM SA, compania de stat din Republica Moldova prevede furnizarea de gaze naturale timp de 3 ani către punctul virtual de tranzacționare (VTP) din România, cu destinația finală Republica Moldova. Gazele vor proveni din zăcământul offshore Neptun Deep, cel mai mare proiect de gaze naturale din Marea Neagră și primul proiect de mare adâncime al României, cu rezerve estimate la cel puțin 100 de miliarde de metri cubi.

Vom continua să ne concentrăm toate energiile pe unirea sistemelor energetice ale Republicii Moldova și României, pentru a garanta stabilitatea, securitatea și dezvoltarea pe ambele maluri ale Prutului.

Relația dintre România și Republica Moldova este unică. Împărtășim același trecut și cu siguranță, același viitor. Suntem puternici alături, de neclintit împreună.

3.16. Relația cu Republica Coreea

În aprilie 2024 am desfășurat o vizită de stat în Republica Coreea, alături de Președintele României, E.S. Klaus Iohannis. Cu această ocazie am semnat cu Ministrul Comerțului,

Industriei și Energiei al Republicii Coreea, Dl. Dukgeun Ahn, un Memorandum de Înțelegere privind cooperarea bilaterală în domeniul energiei nucleare.

Memorandumul de Înțelegere vizează cooperarea în domeniul nuclear, inclusiv îmbunătățirea echipamentelor nucleare, echipamente de securitate, combustibil nuclear, reactoare modulare mici (SMR) și gestionarea deșeurilor radioactive.

Cooperarea dintre România și Republica Coreea în domeniul energiei nucleare s-a intensificat semnificativ în ultimii ani. Această cooperare va avea o contribuție semnificativă la dezvoltarea unor proiecte energetice majore din România și la dialogul internațional asupra tematicii securității energetice și proiectelor de diversificare a aprovizionării cu resurse energetice.

3.17. Relația cu Japonia

În perioada 4-5 noiembrie 2024 am găzduit la București Prima ediție a Forumului Energiei România-Japonia, organizat de Ministerul Energiei din România, Ministerul Economiei, Comerțului și Industriei din Japonia și compania Wise Finance Solutions. Evenimentul de referință a reunit companii și instituții publice din domeniul energiei din ambele țări, și s-a bucurat de prezența Viceministrului Economiei, Comerțului și Industriei din Japonia, Dl. Shinji TAKEUCHI. Aceasta în contextul în care relațiile dintre România și Japonia au fost ridicate la nivelul de parteneriat strategic pe 7 martie 2023.

Forumul a accelerat proiectele comune ale celor două țări în domeniul energiei, în special dezvoltarea energiei nucleare de generație nouă, extinderea capacităților de stocare a energiei regenerabile, producția de hidrogen verde și implementarea tehnologiilor de captare, utilizare și stocare a carbonului.

În cadrul forumului, am semnat cu compania japoneză Itochu Corporation un Memorandum de Înțelegere pentru dezvoltarea investiției Tarnița-Lăpușești, un proiect de importanță strategică pentru echilibrarea sistemului energetic național, absolut necesar în contextul creșterii ponderii energiei din surse regenerabile.

Având în vedere provocările globale actuale, accentuate de conflictul din Ucraina și creșterea cererii de energie în sectoare precum IT-ul și industria grea, părțile și-au reafirmat angajamentul de a colabora în găsirea unor soluții inovatoare pentru

asigurarea securității energetice. România a prezentat o serie de proiecte majore, printre care unitățile 3 și 4 de la Cernavodă și proiectul reactoarelor modulare de mici dimensiuni (SMR) de la Doicești, invitând partenerii japonezi să contribuie cu tehnologie și cunoaștere. Alte domenii cu potențial ridicat de cooperare sunt termoficarea în sistem centralizat, producția de hidrogen și generarea de energie electrică din surse regenerabile.

Totodată, am confirmat sprijinul pentru atragerea investițiilor japoneze în România și a programelor comune de finanțare, în special în domeniul tehnologiilor de vârf.

În luna aprilie 2025, am primit vizita Ambasadorului Japoniei la București, dl. Katae Takashi, în cadrul căreia am reiterat importanța relațiilor româno-japoneze, mai ales în contextul participării româniei la expoziția mondială de la Osaka, o oportunitate extraordinară pentru România și pentru Ministerul Energiei de a prezenta întregii lumi potențialul nostru pentru realizarea muncii monumentale de a construi, împreună cu Japonia și toate statele lumii, "societatea viitorului pentru viețile noastre". În ciuda diferențelor de suprafață dintre modalitățile în care fiecare țară și cultură își proiectează cum va arăta societatea viitorului, toți suntem uniți de același gând care ne este unic țel: grija pe care o purtăm generațiilor viitoare.

România, prin eforturile Ministerului Energiei, dorește să asigure cetățenilor săi, atât celor din prezent cât celor care vor moșteni această lume, energia sigură, ieftină și curată necesară îndeplinirii tuturor aspirațiilor acestora. Prin proiectele din domeniul energiei ce vor fi prezentate în cadrul Expoziției Mondiale de la Osaka, România dorește să prezinte cele mai noi dezvoltări în domeniul energiei nucleare, a energiei regenerabile solare și eoliene și a LNG-ului. Sunt încrezător că această ediție a Expoziției Mondiale va construi noi punți între țările noastre și va aduce un număr semnificativ de posibile noi proiecte comune realizate de companii românești împreună cu cele japoneze.

La data de 2 iunie 2025, Ministerul Energiei a fost reprezentat, prin domnul secretar de stat Cristian-Silviu Bușoi, în cadrul unei discuții de pregătire a evenimentului *Roundtable Energetic România-Japonia*, organizat în perspectiva vizitei delegației Ministerului Economiei, Comerțului și Industrii din Japonia (METI), programată pentru 23 iunie 2025.

Domnul Kozo Saiki, consilier special al ministrului METI, a subliniat interesul părții japoneze pentru creșterea participării companiilor nipone la masa rotundă și a exprimat dorința de

a organiza o întâlnire bilaterală între vice-ministrul METI, conducătorul delegației, și ministrul român al energiei, Sebastian-Ioan Burduja. Totodată, partea japoneză a solicitat vizitarea unui obiectiv energetic de interes din apropierea Bucureștiului, ca parte a programului oficial.

Domnul secretar de stat Cristian-Silviu Bușoi a reconfirmat deschiderea României pentru aprofundarea cooperării bilaterale cu Japonia, în special în domenii strategice pentru tranziția energetică: energia nucleară (retehnologizarea unității 1 și construcția unităților 3 și 4 de la Cernavodă, proiectul SMR de la Doicești), extinderea capacităților de stocare a energiei regenerabile, digitalizarea rețelelor de distribuție și valorificarea resurselor de gaze naturale prin proiectul Neptun Deep.

De asemenea, a fost evidențiat potențialul cooperării între companiile românești și cele japoneze, iar partea română a salutat intenția de a organiza o masă rotundă dedicată mediului de afaceri din ambele țări. Domnul Kozo Saiki a menționat că firme precum Mitsubishi Heavy Industries și Hitachi sunt interesate să contribuie în domeniile digitalizării, stocării și producției de energie.

Un punct important al discuției a fost proiectul de cooperare între Elcen și Panasonic. În timp ce partea japoneză își menține angajamentul de a finanța integral studiul de fezabilitate, pentru implementarea proiectului a fost propusă o formulă de cofinanțare 50/50 între guvernele român și japonez – o ofertă considerată deosebit de avantajoasă, având în vedere că, în mod obișnuit, Japonia acoperă doar o treime din costul unor astfel de investiții.

Părțile au convenit menținerea unui dialog constant pentru buna desfășurare a evenimentului din 23 iunie 2025 la București și pentru pregătirea ediției a doua a Forumului Energetic România-Japonia, ce va avea loc la Osaka, în perioada 23-24 septembrie 2025.

3.18. Relația cu Kazahstan

În perioada 27-30 aprilie 2025, o delegație a Ministerului Energiei, condusă de domnul secretar de stat Casian-Pavel Nițulescu, a efectuat o vizită oficială la Astana, Republica Kazahstan, cu prilejul celei de-a doua sesiuni a Grupului de lucru România-Kazahstan în

domeniul energiei. Vizita a reflectat angajamentul comun al ambelor părți pentru aprofundarea relației strategice bilaterale și extinderea cooperării în domenii-cheie precum energia convențională, energia nucleară, sursele regenerabile și investițiile în infrastructură.

Discuțiile desfășurate în cadrul reuniunii Grupului de lucru au vizat, în mod prioritar, continuarea investițiilor KMG Internațional în România și definirea unui nou cadru de cooperare bilaterală, care să reflecte evoluțiile recente din piața energetică și transformările legislative din ambele state. Partea kazahă a exprimat interesul ferm de a rămâne un partener economic stabil în România, confirmând finalizarea, în cursul anului 2025, a centralei în cogenerare de la Năvodari, precum și intenția de a extinde rețeaua de distribuție Rompetrol.

Un subiect central al discuțiilor a fost propunerea părții kazahe de a semna un nou acord bilateral în domeniul energiei, care să înlocuiască Memorandumul de Înțelegere semnat în 2013. Noul cadru ar urma să includă nu doar activitățile din sectorul petrolier, ci și cooperarea în domenii emergente precum energia verde, petrochimia și prelucrarea țițeiului. În acest context, partea română a propus prelungirea cu șase luni a actualului Memorandum, prin semnarea unui nou act adițional, pentru a permite o analiză interinstituțională detaliată și o poziționare consolidată privind propunerea kazahă.

O componentă importantă a vizitei a vizat extinderea cooperării în domeniul energiei nucleare. Partea română a exprimat interesul de a consolida parteneriatul cu Kazahstanul în acest sector strategic, având în vedere poziția Kazahstanului ca principal exportator mondial de uraniu și experiența sa tehnologică. Au fost formulate trei propuneri concrete din partea română: semnarea unui contract pe termen lung (10 ani) pentru furnizarea de uraniu către Nuclearelectrica; lansarea unei cooperări tehnologice în vederea valorificării beriliului – minereu pe care România îl deține, dar nu îl exploatează în lipsa infrastructurii adecvate; și realizarea unui schimb de experiență între institutele de cercetare românești și centrele științifice din Kazahstan. Partea kazahă a salutat aceste propuneri și a susținut constituirea unui grup de lucru bilateral dedicat energiei nucleare.

În cadrul întrevederii cu conducerea KazAtomProm, partenerul kazah și-a exprimat disponibilitatea de a continua livrările în baza contractului existent și de a agreea semnarea unui nou contract pe termen lung. De asemenea, KazAtomProm a manifestat

un interes clar pentru dezvoltarea unui proiect comun de producere a beriliului metalic, pașii următori urmând a include o vizită tehnică la uzina de la Ulba, testarea de mostre de minereu românesc și elaborarea unui studiu de fezabilitate pentru construirea unei facilități industriale în România.

În cadrul întâlnirii oficiale cu ministrul energiei din Kazahstan, domnul Erlan Akkenzhenov, a fost reafirmat caracterul strategic al relației dintre cele două țări. Oficialul kazah a evidențiat eforturile continue ale Kazahstanului de a asigura aprovizionarea stabilă cu țiței a pieței românești, inclusiv în perioade de volatilitate regională. A fost salutat rolul activ al României ca partener de încredere și s-a exprimat dorința de a aprofunda parteneriatul energetic pe termen lung.

O discuție aparte a fost purtată și cu conducerea Agenției pentru Dezvoltare Nucleară din Kazahstan, în cadrul căreia partea română a prezentat evoluțiile din sectorul nuclear național, în special proiectul reactoarelor modulare mici (SMR) de la Doicești, dezvoltarea Unităților 3 și 4 de la Cernavodă și programul de re tehnologizare a Unității 1. Partea kazahă a manifestat interes pentru tehnologia SMR și a susținut oportunitatea de cooperare cu România în acest domeniu, în contextul în care Kazahstanul a aderat deja la inițiativa internațională „The First” lansată de Departamentul Energiei din SUA.

La nivel diplomatic, în cadrul întrevederii cu ministrul adjunct al afacerilor externe al Republicii Kazahstan, domnul Roman Vassilenko, partea kazahă a oferit asigurări de sprijin politic pentru consolidarea colaborării în domeniul nuclear, exprimând totodată disponibilitatea de a facilita dialogul bilateral privind chestiunile nerezolvate din sectorul petrolier. S-a agreeat, de asemenea, introducerea în actul adițional privind prelungirea MoU-ului a unui angajament ferm că cele două state să finalizeze semnarea noului acord de cooperare în intervalul de șase luni.

Prin toate aceste discuții și rezultate concrete, vizita oficială la Astana a consolidat rolul României ca partener energetic de încredere în regiune și a deschis noi perspective pentru investiții comune, schimburi tehnologice și securitate energetică pe termen lung. Kazahstanul rămâne un partener esențial al României în ceea ce privește aprovizionarea cu țiței și uraniu, iar consolidarea relației bilaterale susține obiectivele României în procesul de tranziție energetică și diversificare a surselor de aprovizionare.

3.19. Coridorul de energie verde care va lega Marea Caspică de Marea Neagră

Pe 25 iulie 2023, am organizat la București cea de-a patra întâlnire ministerială în marja Acordului privind Parteneriatul Strategic în domeniul dezvoltării și transportului energiei verzi între Guvernele Republicii Azerbaidjan, Georgiei, Ungariei și României. Cu această ocazie, a avut loc **semnarea Memorandumului de înțelegere pentru constituirea unei societăți mixte al cărei scop este implementarea proiectului de interconectare și dezvoltare a coridorului verde între cele 4 țări** și s-au agreat termenii de referință necesari pentru dezvoltarea unui studiu de fezabilitate pentru coridorul verde.

Pe 21 noiembrie, la Budapesta am semnat Memorandum de Înțelegere între ministerele de resort din România, Republica Azerbaidjan, Georgia, și Ungaria privind cooperarea în domeniul energiei verzi, pentru a aprofunda colaborarea în vederea atingerii obiectivelor comune privind dezvoltarea sectorului energiei verzi, inclusiv producția de hidrogen.

Pe 27 mai 2024, CNTEE Transelectrica, Georgian State Electrosystem, AzerEnerji și MVM Electrical Works au semnat la București Memorandumul pentru înființarea societății mixte care va implementa Coridorul de energie verde România – Azerbaidjan – Georgia – Ungaria.

Pe 3 septembrie 2024, am găzduit la București cea de-a 8-a reuniune ministerială. Cu această ocazie, operatorii de transport și de sistem din cele 4 țări au semnat actele constitutive ale companiei de proiect Green Energy Corridor Power Company. România va găzdui compania de proiect, ceea ce constituie o importantă victorie diplomatică pentru țara noastră.

Mai mult, prin alăturarea Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării, se va evalua posibilitatea includerii în studiul de fezabilitate a unei noi componente, respectiv un cablu de fibră optică care va conecta cele 4 țări și în privința fluxurilor de date. În următoarea perioadă urmează a se identifica soluțiile de implementare a acestei dezvoltări.

Nu în ultimul rând, s-au purtat discuții despre posibilitatea alăturării Bulgariei la studiul de fezabilitate și la proiectul de infrastructură.

Pe 13 noiembrie, la Baku, Azerbaidjan, în marja COP 29, am reprezentat România la cea de-a 9-a Reuniune Ministerială a Coridorului Verde. În această perioadă, se va lansa compania mixtă de proiect pentru realizarea Coridorului Verde, cu sediul la București.

Acest proiect de infrastructură energetică are o importanță majoră pentru România, pentru regiune și pentru Uniunea Europeană. Acesta va interconecta piețele de energie din zona Mării Negre, asigurând diversitatea surselor de aprovizionare. Diversitatea surselor de aprovizionare conduce în primul rând la consolidarea securității energetice și la reducerea prețurilor energiei pentru toți consumatorii. Totodată, proiectul va contribui la decarbonarea sectorului energetic, având în vedere faptul că va transporta în principal energie din surse regenerabile. Între țările noastre există numeroase complementarități, ceea ce ne conduce la acest efort comun pentru a construi un proiect de anvergură de care avem cu toții nevoie.

La data de 10 martie 2025, am participat la Budapesta la cea de-a 10-a Reuniune Ministerială a Proiectului Coridorul Verde. Cu acest prilej, alături de omologul ungar Péter Szijjártó, am semnat Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Ungariei privind măsurile de solidaritate pentru asigurarea securității aprovizionării cu gaze. Acest acord, parte din angajamentele asumate la nivelul Uniunii Europene, întărește cooperarea transfrontalieră într-un domeniu vital și oferă un cadru stabil pentru reacții rapide în situații de forță majoră, fără a perturba funcționarea pieței interne.

Prin acest act, reconfirmăm angajamentul nostru comun de a proteja securitatea energetică a cetățenilor noștri. Acordul semnat constituie un exemplu concret al valorii solidarității regionale și al nevoii de interconectivitate energetică, atât la nivel bilateral, cât și european. Am subliniat importanța continuării investițiilor în infrastructura energetică, dezvoltarea interconexiunilor și diversificarea mixului energetic – elemente esențiale pentru un sector energetic sigur și rezilient.

În cadrul reuniunii Coridorului Verde, care a reunit reprezentanți din România, Ungaria, Azerbaidjan și Georgia, am agreeat transmiterea unei Scrisori comune către Comisarul european pentru energie, Dan Jørgensen, prin care solicităm includerea Coridorului Verde în planurile strategice de dezvoltare a rețelei electrice europene.

În marja celei de-a 11-a Reuniuni Ministeriale a Consiliului Consultativ al Coridorului Sudic de Gaze, am participat la Reuniunea Ministerială informală a Proiectului Coridorului Verde,

alături de reprezentanți ai Ungariei, Georgiei, Bulgariei, Republicii Azerbaidjan și ai Uniunii Europene. Discuțiile s-au concentrat pe progresul concret al proiectului și pe măsurile operaționale întreprinse pentru depunerea aplicației în vederea includerii în Planul decenal de dezvoltare a rețelei europene ENTSO-E (TYNDP).

Am subliniat importanța constituirii grupului de experți din domeniile tehnic, dispecer energetic național, dezvoltare de rețea, reglementare și economie, care are ca responsabilitate pregătirea documentației pentru aplicația TYNDP. De asemenea, a fost agreat calendarul de lucru comun între Transelectrica, GECO Power și consultantul CESI, iar dialogul tehnic cu partea bulgară, prin grupurile de experți, a fost inițiat cu succes, având în vedere interesul Bulgariei de a se alătura proiectului.

Ulterior, în data de 7 mai 2025, Ministerul Energiei a fost reprezentat în cadrul unei videoconferințe de lucru a Proiectului Coridorului Verde de domnul Cristian Silviu Bușoi, secretar de stat, care a reafirmat angajamentul nostru față de acest proiect strategic regional.

Proiectul Coridorului Verde este un demers major în direcția creării unei infrastructuri moderne pentru transportul energiei verzi între Marea Caspică, Marea Neagră și Europa Centrală. Acesta contribuie la consolidarea securității energetice regionale, la diversificarea surselor de aprovizionare și la integrarea capacităților de producere a energiei regenerabile în rețelele europene – oferind astfel României un rol esențial în arhitectura energetică a regiunii.

3.20. Cooperarea cu Bulgaria și Grecia

Dezvoltarea unui Pilon pentru Energie Regenerabilă în Europa de Sud-Est între Republica Elenă, Republica Bulgară și România

În ianuarie 2024, la Atena, am semnat alături de Rumen Radev, Ministrul Energiei din Bulgaria, și de Theodoros Skylakakis, Ministrul Energiei și al Mediului din Grecia, Declarația de Intenție pentru Dezvoltarea unui Pilon pentru Energie Regenerabilă în Europa de Sud-Est între Republica Elenă, Republica Bulgară și România.

Ne propunem să transformăm cele 3 țări într-un pol energetic regional, puternic, capabil să atragă finanțare europeană pentru proiecte energetice comune. Declarația are trei componente: (1) dezvoltarea în comun a proiectelor de energie eoliană pe mare, în Marea Neagră și în Marea Egee, inclusiv prin accesarea finanțării prin Facilitatea Europeană de Conectare; (2) stabilirea unui Centru regional pentru hidrogen regenerabil prin participarea autorităților, operatorilor sistemelor de transport și a industriei, accesând de asemenea finanțări prin Facilitatea Europeană de Conectare; și (3) dezvoltarea în comun a infrastructurilor trans-frontaliere de încărcare a vehiculelor electrice.

Eveniment la nivel înalt pentru Coridorul Vertical de Gaze

Coridorul Vertical de Gaze este un simbol al bunei colaborări și al angajamentului nostru față de securitatea energetică regională. Mai mult gaz înseamnă prețuri mai mici și siguranță mai mare pentru consumatori. Este totodată o inițiativă regională în care România, prin Transgaz și Ministerul Energiei, și-a asumat un rol de lider.

În cadrul COP 29 la Baku, Azerbaidjan, pe 14 noiembrie, Ministrul Energiei, am organizat alături de Theodoros Skylakakis, Ministrul Mediului și Energiei din Grecia și de Vladimir Malinov, Ministrul Energiei din Bulgaria, un eveniment la nivel înalt despre Coridorul Vertical de Gaze, cu participarea lui Kyriakos Mitsotakis, prim-ministrul Republicii Elene, a lui Rumen Georgiev Radev, Președintele Bulgariei, și a lui Victor Parlicov, Ministrul Energiei din Republica Moldova.

Am agreat faptul că gazele naturale rămân indispensabile drept combustibil de tranziție. Pentru a asigura securitatea de aprovizionare a Europei și prețuri competitive la energie, diversificarea urgentă a surselor de import este crucială. Coridorul Vertical joacă un rol central în acest proces, în special în contextul în care acordul de tranzit al gazelor rusești prin Ucraina expiră la finalul anului.

În prezent, România este cel mai mare producător de gaze din Uniunea Europeană. Odată cu intrarea în exploatare a proiectului Neptun Deep, producția de gaze a României se va dubla.

Coridorul Vertical, alături de BRUA și de celelalte proiecte de infrastructură și interconectare, poziționează România nu doar drept producător principal de gaze, ci și ca nod de transport al gazelor către Europa. Volume mai mari, din surse diferite, conduc

la scăderea prețurilor la gaze și la eficientizarea pieței. Mai mult, această rută întărește semnificativ securitatea energetică a Ucrainei și Republicii Moldova.

Document comun de poziție pentru întărirea cooperării și interconexiunilor energetice în Europa

La COP 29, pe 14 noiembrie, alături de Theodoros Skylakakis, Ministrul Mediului și Energiei din Grecia și de Vladimir Malinov, Ministrul Energiei din Bulgaria, am semnat un document comun de poziție pentru întărirea cooperării și interconexiunilor energetice în Europa.

Nicio țară nu poate gestiona singură trilema energiei: energie sigură, ieftină și curată. Europa trebuie să lucreze unită, împreună. Lipsa infrastructurii de interconectare între unele țări din Europa Centrală și de Vest nu este o problemă bilaterală, ci una europeană, principală. În domeniul energiei, România, Bulgaria și Grecia nu sunt de acord ca unii să facă ce vor, iar alții să facă ce trebuie.

România este interconectată cu statele vecine la un nivel de 38% din capacitatea efectivă de producție, mult peste ținta europeană de 15%. Alte state de tranzit, din centrul Europei, nu sunt în stare sau nu vor să se conecteze cu vecinii lor. România, Bulgaria și Grecia nu tac în fața acestei realități, în care piața energetică europeană nu mai este unică, ci decuplată și profund injustă.

România, Bulgaria și Grecia susțin trei soluții, pe care le-am prezentat și în Consiliul de miniștri ai energiei: (1) analiza capacităților existente de interconectare și a gradului lor de utilizare; (2) coordonarea la nivel european a lucrărilor de mentenanță a liniilor de interconexiune; (3) accelerarea planurilor de dezvoltare a infrastructurii energetice transfrontaliere, pe baza unui calendar asumat la nivel european.

3.21. Relația cu Emiratele Arabe Unite

România acordă o importanță deosebită dezvoltării relațiilor bilaterale în domeniul energiei cu Emiratele Arabe Unite și consolidării unui parteneriat energetic reciproc avantajos, care vizează inclusiv: investiții comune în capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile, diversificarea rutelor și surselor de aprovizionare cu resurse energetice și utilizarea energiei nucleare în vederea sprijinirii tranziției energetice.

În acest sens, cu ocazia COP 28 în Decembrie 2023, unde am participat alături de Președintele României, E.S. Klaus Werner Iohannis, SPEEH Hidroelectrica SA și Abu Dhabi Future Energy Company PJSC – MASDAR au anunțat un acord pentru constituirea unei companii mixte (joint venture) care să realizeze proiecte de generare a energiei electrice din surse regenerabile. Primul proiect avut în vedere este construirea de parcuri fotovoltaice plutitoare, pe 7 lacuri de acumulare pe Râul Olt, administrate de Hidroelectrica. În aprilie 2024, cu ocazia vizitei delegației guvernamentale la care am participat alături de Prim-Ministrul României, dl. Marcel Ciolacu, Hidroelectrica și Masdar au agreeat să extindă scopul societății mixte astfel încât acesta să includă realizarea de proiecte solare fotovoltaice on-shore și flotante, precum și implementarea de sisteme de stocare a energiei în baterii, în condiții de exclusivitate tehnologică, pentru o perioadă de 3 ani.

Mai mult, Transelectrica și TAQA Abu Dhabi, alături de companiile Meridiam SAS, E-Infra (Electrogroup Infrastructure S.A.) și Flour Transworld, au semnat pe 16 octombrie 2023 un acord-cadru pentru un studiu detaliat de fezabilitate asupra unui cablu de înaltă tensiune curent continuu (HDVC) terestru, care să dezvolte rețeaua de transport energie electrică din sud-estul în nord-vestul României.

Nu în ultimul rând, în cadrul COP 28 găzduit de EAU, cele două țări au semnat Declarația privind triplarea energiei nucleare până în 2050. În marja evenimentului, Societatea Națională Nuclearelectrică SA și Emirates Nuclear Energy Company (ENEC) au semnat un MoU pentru a coopera în domeniul nuclear, în privința mentenanței și operării reactoarelor nucleare, consolidarea capacităților tehnice, dezvoltarea resurselor umane și proiecte comune de cercetare și dezvoltare. Astfel, se discută posibilitatea ca ENEC să participe la investiția pentru realizarea unităților reactoarelor nucleare 3 și 4, planificate a fi finalizate înainte de 2032.

Dialogul bilateral între România și Emiratele Arabe Unite în domeniul energiei este excelent. Ministrul Energiei și Infrastructurii din Emiratele Arabe Unite, Suhail Mohamed Faraj Al Mazrouei, m-a onorat invitându-mă să deschid ADIPEC 2023, al doilea cel mai mare eveniment din lume dedicat sectorului energetic, în compania sa, a Secretarului General OPEC, dl. Haitham Al Ghais și de Ministrul Energiei din Turcia, dl. Alparslan Bayraktar. Reprezentarea României la acest nivel ne spune că întreaga lume se uită spre țara noastră drept lider în tranziția energetică și furnizor strategic de soluții și securitate pentru întreaga regiune.

3.22. Relația cu Republica Turcă

România și Turcia au hotărât să ridice nivelul relației bilaterale în domeniul energiei la următorul nivel. Așadar, acestea au stabilit un Grup comun de Lucru în domeniul energiei, care s-a reunit pentru prima dată pe 7 martie 2024.

Discuțiile primei reuniuni au vizat cooperarea în domeniul energiei regenerabile și în sectorul gaze naturale și țiței, sectorul nuclear, precum și infrastructura energetică. Ambele părți au prezentat situația în care se află sistemul energetic național și principalele direcții de dezvoltare vizate. A fost recunoscută necesitatea unei tranziții a sectorului energetic pentru a sprijini obiectivele naționale reducere a emisiilor de carbon, care să promoveze, în același timp, și competitivitatea industrială. Astfel, am identificat abordări similare în ce privește sprijinirea sectorului energetic, în vederea atingerii obiectivelor de sustenabilitate, atât cu privire la creșterea capacității de generare a energiei din surse cu emisii reduse de carbon, cât și cu privire la consolidarea infrastructurii pentru a permite integrarea acestora, în condiții de siguranță, în sistemul energetic național.

În luna aprilie 2025, am participat la Summitul Resurselor Naturale de la Istanbul, un eveniment de înalt nivel care a reunit lideri politici și experți din sectorul minier și energetic, în prezența Președintelui Republicii Türkiye, E.S. Recep Tayyip Erdoğan. În cadrul sesiunii ministeriale „Shifting Dynamics in Securing Supply: Challenges and Opportunities”, am prezentat viziunea României privind prioritățile pe termen scurt și mediu în consolidarea securității energetice, în special în sectoarele gazelor naturale și al electricității.

Am subliniat importanța strategiei energetice naționale, axată pe diversificarea surselor și rutelor de aprovizionare, precum și pe tranziția către un sistem energetic sigur, sustenabil și rezilient. Am evidențiat proiecte strategice precum Neptun Deep, care va transforma România în cel mai mare producător de gaze naturale din Uniunea Europeană, dar și rolul infrastructurii de transport gaze – BRUA, Iași–Chișinău, Coridorul Transbalcanic, Tuzla–Podișor – în consolidarea poziției României ca hub regional. Totodată, am reiterat angajamentul țării noastre pentru dezvoltarea Coridorului de Energie Verde din Azerbaidjan către Europa, prin Marea Neagră.

În ceea ce privește echilibrarea rețelei în contextul extinderii capacităților nucleare și regenerabile, am evidențiat măsurile luate pentru dezvoltarea rețelelor de transport și distribuție, integrarea capacităților de stocare a energiei electrice (2000 MW până în 2030) și investițiile majore în modernizarea infrastructurii energetice. Am reafirmat obiectivul României de a deveni un lider regional în tehnologia SMR, precum și determinarea de a finaliza unitățile 3 și 4 ale centralei de la Cernavodă și retehnologizarea unității 1.

În marja summitului, am avut o întrevedere bilaterală cu domnul Alparslan Bayraktar, ministrul Resurselor Naturale și Energiei din Republica Türkiye, în cadrul căreia am semnat un Memorandum de Înțelegere privind cooperarea în domeniul energiei, marcând un pas important în consolidarea relației energetice dintre România și Türkiye.

De asemenea, am avut întrevederi bilaterale cu omologii mei din Azerbaidjan, domnul Parviz Shahbazov, și din Republica Moldova, domnul Dorin Jurghețu. Aceste întâlniri au reprezentat un bun prilej pentru reafirmarea cooperării trilaterale în domeniul energiei și pentru promovarea proiectelor de interconectare și securitate energetică regională.

Alături de partenerii noștri din Turcia, vom intensifica cooperarea cu proiecte concrete. Beneficiem împreună de o poziționare strategică în rutele de transport și aprovizionare cu energie. Este nevoie să dezvoltăm conectivitatea.

3.23. România va produce izotopi medicali la Centrala de la Cernavodă, speranță pentru tratamentul cancerului și repornește producția de apă grea

România și Canada au inițiat o colaborare strategică pentru producția de apă grea și de izotopi medicali în România. S.N. Nuclearelectrica S.A. (SNN) și Laurentis Energy Partners (LEP). O filială a Ontario Power Generation (OPG), au semnat un memorandum pentru producția de izotopi medicali la Centrala Nuclearelectrică (CNE) Cernavodă și pentru a explora dezvoltarea producției de apă grea în România.

România demonstrează nu numai performanțe de top în operarea în siguranță a reactoarelor noastre CANDU de la Cernavodă, ci și leadership și viziune strategică prin

explorarea producției de izotopi medicali și apă grea în parteneriat cu Canada. Este un pas semnificativ pentru a ajuta la îmbunătățirea sănătății a milioane de oameni și a demonstra multiplele beneficii ale centralelor nucleare, care generează energie curată, contribuie la stabilitatea energetică, decarbonare și creștere economică, și susțin tratamentul cancerului. La fel de important este proiectul repornirii producției de apă grea în România. Cererea globală pentru apă grea este într-o creștere spectaculoasă, iar România poate fi un jucător strategic. România și Canada dau astfel un exemplu altor țări despre rolul important al energiei nucleare. Sunt proiecte inovatoare pe care Nuclearelectrica are șansa să le dezvolte.

SNN și Framatom vor lucra împreună pentru a analiza cum să maximizăm infrastructura existentă la Cernavodă pentru a produce izotopi medicali, suplimentar față de energia curată, sigură, fiabilă și fără emisii de carbon generată în prezent.

Accesul în masă la medicina nucleară este strâns legat de dezvoltarea lanțurilor de aprovizionare pe scară largă, fiabile și diversificate, și dorim să avem un rol în lupta împotriva cancerului, ajutând la construirea acestor lanțuri de aprovizionare.

Pentru a ajuta mai bine pacienții în viitor, militez pentru înființarea de centre regionale de producție de izotopi medicali, iar acest proiect este o oportunitate de a consolida lanțul de furnizare din Europa, cu centrul în România, pentru un scop nobil: sănătatea.

3.24. Sprijin financiar în valoare de 70.502.000 lei pentru o nouă companie, Complexul Energetic Valea Jiului

Guvernul României a adoptat în luna octombrie trei acte normative inițiate de Ministerul Energiei, care deschid o nouă etapă pentru Valea Jiului. Prin Ministerul Energiei se acordă un sprijin financiar în valoare de 70.502.000 lei pentru noua companie, Complexul Energetic Valea Jiului.

Cele trei acte normative adoptate înseamnă șansa Văii Jiului de a-și construi un viitor. Este o promisiune respectată, pe care am făcut-o încă de la preluarea mandatului: rezolvarea situației minerilor din Valea Jiului. Cu sprijinul Guvernului României, am salvat locurile de muncă a peste 2000 de mineri, care erau angajați la Complexul Energetic Hunedoara (CEH) companie aflată în pragul falimentului. Toți acești angajați au fost preluați de noua companie, Complexul Energetic Valea Jiului (CEVJ). Pentru CEVJ ajutorul

de stat acordat, primul pachet dintr-o serie, înseamnă susținerea activităților de punere în siguranță a minelor. Totodată, gândim un plan ambițios de diversificare a companiei prin producția de energie verde, pentru a asigura un viitor pe termen lung pentru Valea Jiului, cu locuri de muncă sigure și bine plătite. Avem în vedere construirea de parcuri fotovoltaice, o centrală hidroelectrică și o unitate pe gaz cu captare de carbon la Paroșeni.

Primul act normativ adoptat este Hotărârea Guvernului pentru suplimentarea bugetului Ministerului Energiei din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2023, în vederea acoperirii unor cheltuieli de operare a unor active funcționale din domeniul public și domeniul privat al statului. Astfel, s-au acordat 70.502.000 lei din Fondul de Rezervă Bugetară.

Al doilea act normativ este Ordonanța de Urgență a Guvernului privind acordarea unui ajutor de stat Complexului Energetic “Valea Jiului” – S.A. pentru punerea în siguranță a extracției de uilă din cadrul exploatărilor miniere Lonea, Lupeni, Livezeni și Vulcan. Guvernul acordă cei 70.502.000 lei pentru activitatea de punere în siguranță a extracției de uilă din cadrul exploatărilor miniere Lonea, Lupeni, Livezeni și Vulcan, ajutor ce va fi tratat ca parte a Planului de ajutor de stat, în baza Deciziei Consiliului Uniunii Europene din 10 decembrie 2010 privind ajutorul de stat pentru facilitarea punerii în siguranță a minelor de cărbune (2010/787/UE). Există un set complex de activități specifice de punere în siguranță a minelor, până în 2032. Pe de o parte, oprirea bruscă a acestor activități ar perturba calendarul asumat în fața Comisiei Europene, cu consecințe deosebit de grave pentru posibilitatea accesării în viitor a unei scheme de ajutor de stat pentru punerea în siguranță a minelor. dar și cu efecte iremediabile asupra respectării angajamentelor de mediu de către România. Pe de altă parte, până în 2032 există premise pentru diversificarea activităților de producere a energiei și asigurarea unor locuri de muncă pe termen lung pentru Valea Jiului.

Al treilea proiect de act normativ este Hotărârea de Guvern privind centralizarea în inventarul domeniului public al statului a bunurilor imobile și mobile preluate prin darea în plată de la fostul Complex Energetic Hunedoara SA. Acest act deschide calea dării în administrare a acestor bunuri către Complexul Energetic Valea Jiului SA, care va beneficia și de ajutorul de stat. Complexul Energetic Valea Jiului SA i-a angajat pe toți cei peste 2000 de mineri care munceau la Complexul Energetic Hunedoara SA pentru siguranța în

mine și neutralizarea cărbunelui extras din Valea Jiului pe parcursul procesului, în condiții de siguranță și în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

În luna octombrie am vizitat Minele Lonea și Livezeni din Valea Jiului, iar ulterior am mers la Bruxelles unde m-am întâlnit cu patru comisari europeni. În cadrul acestor întâlniri am susținut ferm că România nu poate renunța la producția de energie electrică pe bază de cărbune, fără a pune altceva în loc. În urma dezbaterilor cu oficialii europeni, există deschidere din partea Comisiei Europene pentru continuarea discuțiilor privitoare la viitorul mineritului în Valea Jiului și la Complexul Energetic Oltenia.

3.25. Sprijin financiar în valoare de 705.749 milioane lei pentru Complexul Energetic Valea Jiului

Ministerul Energiei a promovat Ordonanța de Urgență nr. 13/2025 privind instituirea cadrului legal pentru acordarea unui ajutor de stat Complexului Energetic "Valea Jiului" – S.A. pentru închiderea și punerea în siguranță a minelor de huilă necompetitive Lonea, Lupeni, Livezeni și Vulcan, prin care s-a operaționalizat, în concret, ajutorul de stat în valoare de aproximativ 3,9 miliarde lei.

Noua tranșă a ajutorului de stat face parte din viitoarea decizie a UE privind punerea în siguranță de mine, fiind construită în logica punerii în acord a planurilor naționale cu dreptul UE și angajamentele de decarbonare.

Noua tranșă a ajutorului de stat este menită să ofere o stabilitate pe termen mediu pentru activitatea de punere în siguranță a exploatărilor miniere și garantarea efectivului de personal necesar desfășurării activității de punere în siguranță și neutralizare a huilei.

Noua tranșă de ajutor de stat este menită a asigura contribuția cărbunelui de huilă la mixul energetic național, fiind parte componentă a independenței și securității energetice a României.

Prin amendamentele PNL la Legea nr. 188/2024 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 129/2023 privind unele măsuri necesare pentru acordarea unui ajutor de stat pentru închiderea și punerea în siguranță a extracției de huilă către Societatea Complexul Energetic "Valea Jiului" – S.A. s-a dublat ajutorul de stat la valoarea de 705.749 mii lei pentru perioada decembrie 2023–31 decembrie 2024, instituindu-se și posibilitatea

de acordare în avans a ajutorului de stat până la concurența a 100% din valoarea ajutorului.

3.25¹ Comisia aprobă o măsură de ajutor de stat în valoare de 790 de milioane EUR acordată de România pentru a sprijini închiderea minelor de cărbune din Valea Jiului

Comisia Europeană a aprobat, în temeiul normelor UE privind ajutoarele de stat, o măsură a statului român în valoare de 790 de milioane EUR (aproximativ 3,9 miliarde RON) pentru acoperirea costurilor excepționale generate de închiderea a patru mine de cărbune necompetitive din Valea Jiului (Lonea, Lupeni, Livezeni și Vulcan).

Măsurile acoperă costurile sociale pentru lucrătorii care și-au pierdut sau își vor pierde locurile de muncă din cauza închiderii minelor și costurile legate de lucrările de siguranță și reabilitare necesare pentru închiderea celor patru mine, în special cele privind măsurile necesare pentru securizarea puțurilor de mină, repararea daunelor cauzate de minerit asupra mediului și recultivarea terenurilor după închiderea celor patru mine. Acest ajutor acoperă costurile eligibile suportate în perioada 1 octombrie 2023–31 decembrie 2032.

Cărbunele extras în scopuri de siguranță va fi neutralizat la SE Paroșeni, iar veniturile generate din acțiunile de punere în siguranță vor fi deduse din valoarea ajutorului de stat, garantând astfel că granturile sunt utilizate exclusiv pentru activitățile de punere în siguranță.

Simultan, Ministerul Energiei, în calitate de autoritate publică tutelară, alături de Consiliul de Administrație și directorul general al CEVJ SA, va iniția proiecte investiționale în energia regenerabilă, inclusiv crearea unui grup pe gaz cu captare de CO₂ la SE Paroșeni, pentru a asigura continuitatea producției de energie electrică în Valea Jiului și după anul 2032. Eforturile se vor concentra pe crearea de SPV-uri, dezvoltarea de parteneriate public-private și atragerea de fonduri din Programul pentru Tranziție Justă, astfel încât activitățile energetice din Valea Jiului să continue sub alte forme sustenabile.

3.26. Proiecte de energie regenerabilă pentru Valea Jiului

1. Ministerul Energiei a adoptat încheierea acordului de cooperare ce se propune a fi încheiat între Societatea Complexul Energetic Valea Jiului SA și Green Gravity Operations Pty Ltd Australia, care are ca scop realizarea unui studiu de testare a

conceptului privind Sistemul de Stocare a Energiei Gravitaționale (GESS) pentru determinarea fezabilității a 17 puțuri miniere de la cele patru sucursale miniere.

2. Pe 27 noiembrie, Ministerul Energiei a semnat Memorandumul de Înțelegere cui American Bio – Carbon Delaware, care are drept scop transformarea Termocentralei Paroșeni, în etape, într-o centrală termică cu capabilități care sa funcționeze cu combustibil regenerabil provenit din arderea cărbunelui în comun cu biomasa locală (reziduuri forestiere și surse agricole). În prezent, în vederea continuării proiectului, se analizează capitalizarea în natură și numerar a societății, respectiv trecerea bunurilor domeniu public aflate în proprietatea statului și în administrarea CEVJ SA în proprietatea privată a CEVJ SA, pentru a fi utilizate în circuitul juridic civil necesar implementării proiectelor energetice în domeniul energiei verzi și regenerabile.
3. Ministerul Energiei a facilitat începerea negocierilor dintre Hidroelectrica SA și Complexul Energetic Valea Jiului SA în vederea dezvoltării unui proiect de parcuri fotovoltaice pe terenurile societății din Valea Jiului, respectiv în vederea dezvoltării unor capabilități hidroenergetice pe barajul de la Paroșeni.
4. Ministerul Energiei a facilitat începerea analizei făcute la nivelul Complexului Energetic Valea Jiului SA și Romgaz SA privind oportunitățile de construire a unei unități pe gaz la Termocentrala Paroșeni, cu captare a carbonului.
5. CEVJ SA a obținut o finanțare nerambursabilă din partea Băncii Europene de Investiții privind acoperirea cheltuielilor cu studii de fezabilitate pentru proiecte pe energie regenerabilă. Finanțarea este asigurată prin programul TARGET.

Prin solicitarea nr. 33/SIB/01.08.2025 am cerut unităților aflate în subordine sau sub autoritatea Ministerului Energiei o reducere a funcțiilor de conducere cu 30%, o reducere a cheltuielilor cu salariile, în special cu personalul administrativ, cu bunurile și serviciile cu 20% față de nivelul realizat în anul 2024 și o reducere a cheltuielilor de protocol cu 50% față de anul 2024.

La nivelul CEVJ, la data de 20.03.2025 Consiliul de Administrație a aprobat reducerea posturilor de conducere cu minimum 30% și a cheltuielilor cu salariile cu minimum 20% fata de nivelul lunii decembrie 2024.

3.27. Consiliul Onorific pentru Energie

Ministerul Energiei a constituit în noiembrie 2023 Consiliul Onorific pentru Energie, care reunește specialiști români de vârf din domeniul energiei. Aceștia aduc experiența și cunoștințele acumulate în mediul privat, universități și centre de cercetare, pentru a contribui la elaborarea strategiilor, politicilor publice și programelor guvernamentale care pot transforma România într-un vârf de lance în domeniul energiei. Lista membrilor este disponibilă aici: <https://energie.gov.ro/ministerul-energiei/consiliul-onorific-pentru-energie/>.

Consiliul va răspunde la întrebările cele mai importante pentru sistemul energetic românesc: Care sunt tendințele viitorului în domeniul energiei? Cum putem realiza tranziția către energii curate într-un mod just și echitabil? Cum transformăm România într-un furnizor net de securitate energetică în regiune? Cum trebuie să arate strategia națională energetică a României?

Consiliul este un organism independent, onorific și consultativ. Acesta sprijină elaborarea strategiilor, politicilor publice și programelor guvernamentale care pot transforma România într-un pilon al inovației și al securității energetice regionale. Membrii sunt numiți prin ordin al Ministrului Energiei, fiind unii dintre cei mai performanți români din energie, din țară și din diaspora, cu rezultate recunoscute la nivel național și global.

Astfel, Ministerul Energiei a extins baza de cunoaștere și experiență la care are acces, construind un mecanism prin care să poată beneficia de opiniile și analizele experților în energie din afara sistemului de administrație. Totodată, o consultare mai largă asigură un proces decizional mai transparent și responsabil, care ia în considerare opiniile mediului academic, social și privat.

Primul subiect pe agenda Consiliului Onorific a fost noua Strategie Energetică a României. Organismul a contribuit în mod esențial la conturarea acestui document strategic esențial. Contribuția distinctivă a Consiliului Onorific a rezultat în adoptarea unei Strategii Energetice pentru orizontul de timp 2025 - 2035, cu perspectiva anului 2050, prima actualizare a Strategiei Energetice în mai bine de 17 ani.

Ulterior finalizării acestui document strategic a fost necesară prioritizarea unor acțiuni relevante, subsumate obiectivelor identificate și formulate în Strategie. În acest sens, Ministerul Energiei a anunțat un nou proces de selecție pentru recrutarea unui nou colectiv de Consilieri Onorifici. Procesul de selecție a constituit o provocare pentru Minister, deoarece a presupus selecția foarte atentă a unui grup de aproximativ 60 de Consilieri Onorifici dintr-un total de peste 400 de candidați foarte valoroși și dornici să pună umărul la îmbunătățirea sectorului energetic atât de importantă în acest moment de răscruce pentru sector, pentru economie și pentru țară. Selecția a constat într-o etapă de analiză a numeroaselor CV-uri și în trei etape de interviuri la care am participat alături de colegii de la Minister.

Grupul de 77 de persoane, alcătuit din profesioniști români de pretutindeni (români care fac performanță nu doar pe teritoriul României, ci și în alte țări și pe alte continente ale globului) a fost împărțit în 7 mari echipe menite să abordeze problematici diferite dar complementare, astfel:

- grupul dedicat provocărilor juridice și financiare,
- grupul dedicat reformei pieței energetice,
- grupul dedicat energiei regenerabile,
- grupul dedicat infrastructurii de rețea,
- grupul dedicat energiei hidro și nucleare,
- grupul dedicat petrolului și gazelor naturale,
- grupul dedicat securității cibernetice.

Echipele pot aborda mai multe probleme de interes (cu încadrare în obiectivele stabilite în Strategie) și vor oferi Ministerului expertiza necesară pentru rezolvarea problemelor sectorului.

3.28. Retehnologizare Vidraru

În prezența domnului Marcel Ciolacu, Prim-ministrul României, s-a semnat contractul pentru retnologizarea hidrocentralei din județul Argeș. Închidem această etapă pe cât de provocatoare, pe atât de importantă. Provocatoare pentru că am reușit să închidem licitația și să semnăm în data de 9 iulie 2024 contractul, după a șasea încercare. Am promis că în mandatul meu turăm motoarele la maxim și accelerăm investițiile în energie.

Retehnologizarea centralei Vidraru va asigura o capacitate crescută de producție a energiei verzi și va avea un impact pozitiv asupra întregului sistem energetic național. Zecile de întâlniri pe care le-am avut în cele 12 luni de mandat cu managementul Hidroelectrica au dat roade și am pus în linie dreaptă proiectul de retehnologizare.

Felicit pe domnul Karoly Borbely și întreaga echipă de la Hidroelectrica pentru acest pas important și îi asigur de toată susținerea mea și a echipei din minister. Cel mai important, de această investiție vom beneficia noi, cetățenii și mediul de afaceri din România, prin acces la energie sigură, la un preț corect și cât mai verde. Investim în energie, investim în România.

3.29. P-TECC la București

România a avut privilegiul de a găzdui reuniunea Parteneriatului pentru Cooperare Transatlantică în Energie și Climă (P-TECC) la București în perioada 23-24 iuliei, un eveniment de anvergură pentru viitorul energetic al regiunii.

În marja acestui eveniment, am avut discuții importante cu miniștrii de resort din statele europene membre ale Parteneriatului și cu Secretarul American pentru Energie, Jennifer Granholm. Am abordat investițiile în surse de energie regenerabilă și infrastructură modernă, precum și importanța dezvoltării reactoarelor 3 și 4 de la Cernavodă.

Am subliniat importanța atingerii unor obiective clare: energie la prețuri competitive pentru cetățeni și firme, asigurarea unui sistem energetic sigur și producerea de energie cât mai puțin poluantă. Investițiile semnificative ale României în sectorul energetic, inclusiv proiecte inovatoare cum ar fi centrala nucleară modulară de la Doicești, demonstrează angajamentul nostru ferm pentru a bifa aceste obiective.

România este un actor tot mai relevant pe harta energetică internațională. Prin colaborarea strânsă cu partenerii internaționali, ne asigurăm că România nu doar că răspunde provocărilor actuale, dar și contribuie activ la modelarea viitorului energetic al regiunii și al Europei.

3.30. Memorandum de Înțelegere privind proiectul de construire a interconectorului de gaze între România și Serbia

România are toate atuurile pentru a deveni un hub energetic în piața de gaze regională și un pilon de stabilitate pentru țările vecine. Transgaz lucrează la intens la finalizarea componentei românești a BRUA (magistrala de la Marea Neagră la granița de Vest, segmentul Tuzla-Podișor fiind ultima verigă lipsă) și la operaționalizarea Coridorului Vertical, o alternativă la gazele rusești pentru întreaga regiune.

Pe 5 august, la Porțile de Fier I, am mai făcut un alt pas important: am semnat cu Ministrul Minelor și Energiei din Serbia, Dubravka Đedović Handanović, Memorandumul de Înțelegere privind Proiectul de Construcție a Interconectorului de Gaze între România și Serbia. Acest proiect strategic va conecta sistemul de transport al gazelor naturale din Serbia, prin nodul tehnologic Mokrin, cu magistrala BRUA din România, deschizând noi oportunități pentru diversificarea surselor de energie și creșterea competitivității prețurilor la gaze.

Interconectorul Arad-Mokrin va juca un rol esențial în securitatea energetică și în integrarea regională a piețelor de energie. Ne dorim să începem construcția anul viitor, pentru ca acest proiect să devină realitate până cel târziu în 2028. Odată realizată această investiție, țara noastră va obține două beneficii pentru toți românii:

O piață mai competitivă, care va aduce prețul cel mai mic consumatorilor;

Securitate energetică, dezinsularizarea sistemelor energetice și diversificarea surselor de aprovizionare.

Totodată, colaborăm strâns cu Serbia pentru dezvoltarea interconexiunilor de energie electrică, iar proiectul strategic Reșița-Pancevo avansează prin eforturile Transelectrica. La finalul acestui an va fi gata circuitul 2, iar în prima parte a lui 2025 va fi terminat întregul proiect, inclusiv circuitul 1.

Prin acest parteneriat, România își consolidează profilul de actor energetic cheie în regiune, cu un sector energetic puternic, competitiv, stabil și orientat spre viitor

3.31. Reuniunea din Luxemburg a miniștrilor energiei din UE

Am cerut oficial Comisiei Europene, alături de omologii din Grecia și Bulgaria, un tratament corect și o uniune energetică funcțională. Astfel, la reuniunea din Luxemburg a miniștrilor energiei din UE, am ales să spun adevărul: prețurile la energie în Europa de Est

sunt, de câteva luni, mult mai mari decât cele din Europa de Vest. Este incorect și inacceptabil, dacă vorbim de o singură Europă, cu o piață unică. Ne-am saturat să fim "pe roșu" pe harta prețurilor la energie. Poziția comună a României, Greciei și Bulgariei s-a bucurat de un larg sprijin.

Am venit cu trei soluții clare:

1. Monitorizarea strictă din partea Comisiei Europene a capacității fluxurilor transfrontaliere în țările de tranzit (unde există linii, dar nu sunt folosite decât în mică măsură) și coordonarea lucrărilor de mentenanță (care pot bloca brusc anumite interconexiuni, ceea ce duce la creșterea masivă a prețurilor).
2. Accelerarea investițiilor în interconexiuni noi și asumarea unui calendar clar din partea tuturor statelor membre. România este deja interconectată cu absolut toți vecinii prin 9 linii și lucrăm la încă 9, inclusiv 2 cu frații noștri de peste Prut. Avem acum 3500MW capacitate, reprezentând 20% din capacitatea totală și 38% din producția maximă zilnică! Alții nu au nici 15%, cât le cere UE, fără a fi interconectați cu vecinii lor, tot membri UE.
3. Măsuri excepționale pe termen scurt pentru protejarea cetățenilor europeni și a economiilor statelor membre. Trebuie să ne asigurăm că în UE piața de energie funcționează echitabil pentru toată lumea, iar nedreptățile sunt corectate rapid.

3.32. Includerea sectorului energetic în Programul ReArm Romania

Având în vedere contextul geopolitic european grav afectat de persistența războiului de agresiune purtat de Federația Rusă împotriva Ucrainei, instabilitatea accentuată la frontierele Uniunii Europene și creșterea probabilității unor amenințări hibride sau convenționale asupra teritoriului euroatlantic, Consiliul European, prin concluziile adoptate la 6 martie 2025, a asumat lansarea unui cadru strategic extins destinat consolidării capacităților de apărare ale Europei. În acest sens, Comisia Europeană a propus, la 4 martie 2025, Planul REARM Europe – Readiness 2030, fundamentat pe un pachet de documente strategice și legislative, care oferă statelor membre oportunitatea de a accesa noi mecanisme de finanțare pentru dezvoltarea capabilităților naționale cu destinație dublă: civilă și militară.

În acest context, la inițiativa Excelenței Sale, domnul Ilie Gavril Bolojan, președintele interimar al României, s-a constituit un Grup de lucru interinstituțional pentru creșterea capacităților militare ale României, din care face parte și Ministerul Energiei. Sarcina grupului este aceea de a elabora, într-un termen accelerat, o listă națională de proiecte strategice care pot beneficia de finanțare în cadrul REARM Europe și SAFE.

Ministerul Energiei a demarat o amplă consultare cu industria energetică și cea conexă prin care pregătim o listă de proiecte eligibile concrete spre a fi finanțate prin programul ReArm Europe, care să îndeplinească cel puțin una dintre cele două obiective: (1) investiții în noi și actuale capacități de producere a energiei electrice în bandă și a energiei termice și (2) investiții în aplicații duale pentru sistemul energetic național și sistemul de apărare națională/industria apărare de națională.

Ministerul Energiei a formulat propuneri de amendare și a proiectului de Regulament (UE) privind ReArm Europe, dar și în cadrul interinstituțional național, arătând importanța sectorului energetic în întreg fluxul tehnologic al industriei naționale de apărare, precum și în demersurile logistice, operaționale și tactice de creștere a rezilienței apărării naționale în contextul amenințărilor de securitate actuale.

4. Deblocarea și accelerarea schemelor de compensare, plafonare și ajutor de stat

4.1. Schema de ajutor de stat acordat întreprinderilor din sectoarele expuse unui risc real de relocare a emisiilor de dioxid de carbon din cauza costurilor indirecte semnificative pe care le suportă efectiv ca urmare a transferării costurilor emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice – energointensivi (OUG nr. 138/2022)

- Pentru emiterea Acordurilor anuale de finanțare aferente anului 2023 au fost depuse până la finalul lunii mai 2024 un număr de **31 de cereri pentru emiterea acordurilor de finanțare**.
- Pentru toate solicitările au fost emise Acorduri anuale de finanțări în valoare de **116.681.260,29 euro (557.123.741,52 lei)**, fiind aplicată o prorată de 41,70% fiecărui beneficiar.
- până la data de 31 mai 2025 se așteaptă depunerea documentațiilor pentru emiterea Acordurilor anuale de finanțare aferente anului 2024

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138/2022 s-a creat posibilitatea **susținerii măsurilor de eficiență energetică pentru companiile energointensive**, care asigură un număr important de locuri de muncă în economie, în conformitate cu Programul de Guvernare.

În cursul lunii martie 2025 a fost aprobată modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2022, în scopul asigurării fluxului financiar necesar creării condițiilor pentru creșterea competitivității firmelor în raport cu ceilalți competitori din

afara spațiului european, prin posibilitatea eşalonării a sprijinului financiar în două tranșe. Astfel acordarea subvențiilor financiare nerambursabile plătite anual, se va acorda, începând cu acest an în maximum două tranșe, întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectoarele eligibile. Sumele plătite în baza acestei scheme de ajutor de stat sunt bazate exclusiv pe consumurile de energie, împreună cu certificatele de carbon consumate și plătite în anul anterior. A doua tranșă se plătește, în baza unui act adițional la acordul de finanțare, care stabilește cuantumul celei de a doua tranșe, suplimentar față de prima tranșă stabilită prin acordul de finanțare.

Bugetul estimat al măsurii și costurile eligibile rămân neschimbate: **1.500 milioane de euro**, cu un buget anual estimat de maximum 150 milioane de euro

Beneficiile modificării legislative au un impact important asupra următoarelor aspecte:

- reduce riscul de relocare a anumitor sectoare economice care sunt în mod deosebit expuse comerțului internațional și care se bazează într-o măsură considerabilă pe energia electrică pentru crearea de valoare, în afara Uniunii, în locuri în care măsurile disciplinare în materie de mediu lipsesc sau sunt mai puțin ambițioase;
- generează în mod indirect un efect pozitiv suplimentar pentru întreprinderile din sectoarele eligibile, constând în menținerea în România a locurilor de muncă la aceste companii.
- atenuează efectele negative asupra activității consumatorilor energointensivi ca urmare a creșterii costurilor cu certificatele de emisii de gaze și, în mod indirect, a prețului energiei electrice care pot determina oprirea temporară sau definitivă a producției.
- contracarează o posibilă scădere semnificativă a competitivității întreprinderilor active în aceste industrii din România față de competitorii lor din Statele Membre ale Uniunii Europene, în care se implementează astfel de măsuri financiare de sprijin.

4.2. Schema de ajutor de stat privind exceptarea unor categorii de consumatori finali de la aplicarea Legii nr. 220/2008 pentru

stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie (HG 495/2014, OUG 20/2025)

Ministerul Energiei verifică anual respectarea îndeplinirii condițiilor impuse de reglementările comunitare și naționale în vigoare și monitorizează schema de ajutor de stat astfel încât să se asigure că exceptările se încadrează în procentele prevăzute la art. 2, alin (4) din HG 495/2014 și de faptul că beneficiarul ajutorului de stat continuă să se încadreze în condițiile de eligibilitate stabilite în schemă în baza documentației depusă de beneficiar până la data de 31 mai a fiecărui an.

În cursul anului 2024 au fost monitorizate 86 societăți pentru validarea conformității cu cerințele HG 495/2014, fiind acordat ajutor de stat în valoare de 457.210,05 lei (92.431.012 euro) pentru consumul înregistrat în cursul anului 2023.

O nouă Schemă de ajutor de stat privind exceptarea unor categorii de consumatori finali de la aplicarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie a fost aprobată de către Comisia Europeană la data de 21 noiembrie 2024 prin din Decizia C (2024) 8139 final, în dosarul Ajutor de Stat SA. 110166 (2024/N)

În vederea realizării obiectivelor ambițioase de decarbonare pentru a reduce în mod semnificativ emisiile de gaze cu efect de seră ale Uniunii până în 2030 și pentru a atinge neutralitatea climatică până în 2050, România este nevoită să pună în aplicare politici de finanțare, prin taxe pe consumul de energie electrică. Una dintre aceste taxe este taxa pe certificatele verzi, ce se regăsește în factura fiecărui consumator final și care garantează o sumă minimă de venituri din vânzarea certificatelor verzi către producătorii de energie din surse regenerabile pentru fiecare MWh produs.

Pentru anumite sectoare economice care sunt în mod deosebit expuse comerțului internațional și care se bazează într-o măsură considerabilă pe energia electrică pentru crearea de valoare, obligația de a plăti integral taxele pe consumul de energie electrică care finanțează obiectivele politicii energetice și de mediu poate crește riscul ca activitățile din aceste sectoare să fie transferate în afara Uniunii, în locuri în care măsurile disciplinare în materie de mediu lipsesc sau sunt mai puțin ambițioase.

Aceste taxe măresc costul energiei electrice în comparație cu costul emisiilor directe care rezultă din exploatarea altor surse de energie și pot descuraja astfel electrificarea proceselor de producție, care este esențială pentru succesul decarbonării economiei Uniunii.

Ajutorul de stat este acordat sub **forma reducerii de la plata unui procent de maximum: 85% respectiv 75% din costurile generate de achiziția de certificate verzi aferente cotei obligatorii** impuse prin art. 8 din Legea nr. 220/2008, corespunzătoare energiei electrice consumate pentru desfășurarea de activități corespunzătoare anumitor coduri CAEN specificate, însă reducerile aplicate să nu conducă la plata unei taxe mai mici de 0,5 EUR/MWh anual în contul respectivei obligații.

Bugetul total al schemei este echivalentul în lei a sumei de 578,4 de milioane EUR, iar ajutoarele acordate nu vor depăși 150 de milioane EUR în fiecare an.

Schema de ajutor de stat se aplică până la data de 31.12.2031, dată limită până la care se acordă exceptarea.

Cheltuieli eligibile sunt reprezentate de taxele pe energia electrică pentru utilizatorii mari consumatori de energie, mai exact taxele pe certificatele verzi aferente cotei obligatorii pe care consumatorii trebuie să le achite.

Efectele preconizate ale măsurii:

5. reducerea riscului de relocare a anumitor sectoare economice care sunt în mod deosebit expuse comerțului internațional și care se bazează într-o măsură considerabilă pe energia electrică pentru crearea de valoare, în afara Uniunii, în locuri în care măsurile disciplinare în materie de mediu lipsesc sau sunt mai puțin ambițioase;
6. încurajarea electrificării din exploatarea surselor regenerabile de energie a proceselor de producție, esențială pentru succesul decarbonării economiei Uniunii Europene;
7. o economie mai eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologică și cu amprentă de carbon diminuată, prin acoperirea a cel puțin 30% a consumului de energie electrică din surse care nu produc emisii de dioxid de carbon;
8. conformarea cu cerințele Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a

Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE;

9. creșterea eficienței energetice, ca rezultat al punerii în aplicare a recomandărilor reieșite în urma auditurilor energetice;
10. creșterea investițiilor în proiecte care conduc la reduceri substanțiale ale emisiilor de gaze cu efect de seră.

4.3. Schema de ajutor de stat având ca obiectiv sprijinirea investițiilor în producția de biocombustibili avansați cu finanțare din Fondul pentru Modernizare- Program cheie nr. 8 Combustibili alternativi – Sprijin pentru producția de biocombustibili/biocarburanți

La Ministerul Energiei susținem un sector de producție, care se află în plină dezvoltare și care, pe termen mediu, va genera o reducere semnificativă a poluării generate de sectorul transporturilor.

În premieră pentru România, am lansat un program destinat finanțării investițiilor în producția de biocombustibili avansați, cu o valoare aprobată de 500 de milioane EUR. Aproape un sfert din emisiile globale de gaze cu efect de seră provin din sectorul transporturilor, iar biocombustibilii avansați sunt o soluție pentru a reduce impactul asupra mediului și asupra sănătății noastre, a tuturor.

Prima etapă de finanțare, în valoare de 100 de milioane EUR, va susține dezvoltarea unor noi capacități de producție, asigurând că cel puțin 5% din consumul de energie în transport va fi acoperit de biocombustibili până în 2030. Apelul de proiecte va fi lansat în prima parte a anului viitor.

România este una dintre țările europene foarte bine plasate în ceea ce privește susținerea și dezvoltarea proiectelor menite să reducă emisiile de carbon. Pașii pe care i-am făcut în ultimul an, mai ales în ceea ce privește dezvoltarea capacităților de producție a energiei din surse regenerabile, sunt fără precedent.

Construim pe toate zonele sistemului energetic, pentru un viitor cu prețuri decente, cu securitate energetică și un aer mai curat pentru generațiile următoare.

4.4. Schema de plafonare - compensare pentru consumul de energie electrică și gaze naturale ale consumatorilor noncasnici

În perioada iunie 2023 – mai 2025 am efectuat plăți în valoare de 7.479.060.030 lei. La data de 05.06.2025, suma eligibilă pentru plată a cererilor de decontare pentru plafonarea prețurilor la energie este în valoare de 0 lei.

În contextul elaborării cadrului legislativ aplicabil ulterior finalizării schemei de sprijin introdusă prin OUG 27/2022 și în vederea asigurării unei perioade de tranziție în procesul de revenire la piața liberalizată și a unei protecții corespunzătoare a clienților finali de energie electrică și gaze naturale, a fost promovată OUG 32/martie 2024. Actul normativ conține o serie de prevederi ce au drept scop implementarea tendinței de stabilizare și chiar de reducere a prețurilor la energie electrică și gaze naturale înregistrată atât la nivel național, cât și european, precum și clauze ce încurajează reluarea tranzacțiilor pe baza mecanismelor concurențiale și creșterea lichidității, permițând furnizorilor achiziția de energie necesară prin contracte pe termen mediu și lung.

Pentru încurajarea investițiilor pe termen scurt și mediu, Ministerul Energiei acționează pentru a încuraja producătorii de gaze naturale din România să investească în creșterea capacităților de producție și dezvoltarea de noi capacități de producție.

Dezvoltarea instalațiilor de înmagazinare subterană prin creșterea capacităților de extracție și creșterea volumelor de depozitare reprezintă o prioritate de investiții atent monitorizată de Ministerul Energiei.

Asemenea tuturor Guvernelor din Uniunea Europeană, Guvernul României a gestionat criza energetică prin măsuri de protecție a cetățenilor și a economiei. În acest sens, ne-am concentrat asupra soluțiilor pentru reducerea prețului final plătit de consumatorii casnici și non-casnici.

S-a aprobat Ordonanța de urgență nr. 6 din 28 februarie 2025 *privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică în perioada 1 aprilie 2025-30 iunie 2025*,

respectiv măsurile aplicabile clienților finali din piața de gaze naturale în perioada 1 aprilie 2025–31 martie 2026, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei care prelungește, cu caracter temporar, aplicarea unora dintre măsurile de protejare incluse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022–31 martie 2023, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare.

Prelungirea măsurii de sprijin a fost necesară astfel încât prețurile la energie electrică și gaze naturale plătite de către clienții finali să nu afecteze competitivitatea economică și să nu agraveze nivelul de sărăcie energetică.

4.5. Un nou cadru de reglementare

S-a aprobat Ordonanța nr. 30 din 10 august 2023 pentru stabilirea unor măsuri bugetare privind utilizarea contribuției de solidaritate instituite prin O.U.G. nr. 186/2022 privind unele măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2022/1.854 al Consiliului din 6 octombrie 2022 privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie. Astfel, s-a permis utilizarea încasărilor din contribuția de solidaritate temporară, astfel încât măsurile de sprijin propuse să aibă un impact suficient de rapid în a atenua evoluțiile excepționale ale prețurilor pe piețele de energie în beneficiul consumatorilor și societăților.

La nivelul Ministerului Energiei au fost făcute demersuri în vederea transferului, de către Ministerul Finanțelor, a sumelor necesare pentru efectuarea plăților necesare compensării furnizorilor care trebuie să livreze clienților energie electrică și gaze naturale la un preț inferior costurilor, în urma intervenției statului.

Am inițiat demersuri cu privire la completarea sumelor disponibile cu fonduri de la bugetul de stat, inclusiv cu privire la simplificarea modului de transfer a sumelor din FTE către ME (transfer permanent, lunar, și nu doar la cerere), simplificând astfel procedura.

Având în vedere situația geopolitică generată de conflictul din Ucraina, România a luat măsuri astfel încât să își adapteze sectorul energetic la noile condiții, în vederea

minimizării efectelor negative care s-au reflectat în acest domeniu în ultimii doi ani la nivel european.

Pe plan extern, la Ministerul Energiei am demarat o serie de dialoguri regionale prin intermediul cărora România a urmărit să realizeze diversificarea surselor de aprovizionare și a rutelor alternative de transport a gazelor naturale, astfel încât să diminueze importurile din Federația Rusă.

Pe cale de consecință, la nivel regional, este acum posibilă asigurarea accesului Europei de Sud-Est, inclusiv pentru România, la noi surse de gaze (importuri de GNL și/sau prin conducte), de exemplu, cum ar fi cele din Marea Caspică (AZ), prin intermediul Coridorului Vertical de gaze (Grecia-Bulgaria-România) și al Coridorului Trans-balcanic (Turcia-Bulgaria-România-Ucraina-Republica Moldova).

La acest moment, România nu importă gaze naturale rusești via Ucraina și nici nu are contracte directe de furnizare gaze naturale cu Gazprom. Pentru asigurarea necesarului de consum, România importă gaze naturale din direcția Szeged-Arad și prin intermediul punctelor de interconectare din sud, cu Bulgaria, Kardam1-Negru Vodă (Coridorul Trans-balcanic) și Giurgiu-Ruse.

România are o dependență scăzută de importurile de gaze naturale, fiind într-o situație favorizată, deoarece aproximativ 80-85% din consumul intern este asigurat de producția internă de gaze naturale. România se află într-o situație foarte bună din perspectiva gradului de umplere a capacităților de stocare gaze naturale la nivel național.

În contextul în care gazului natural i s-a conferit atributul de „combustibil de tranziție către o energie verde” în cadrul Pactului ecologic promovat de Comisia Europeană, Ministerul Energiei are o preocupare permanentă pentru încurajarea investițiilor în proiectele energetice, cu potențial ridicat în creșterea securității energetice. Relansarea investițiilor în sectorul de explorare și producție, precum și în infrastructura de transport și stocare pentru valorificarea rezervelor de gaze naturale este esențială.

Plafonarea prețurilor la energie electrică și gaze naturale a fost aplicată pentru a prelua o bună parte din presiunea care a planat asupra cetățenilor, economiei și societății, în general.

Ministerul Energiei, alături de ANRE a avut în vedere, constant, modificarea/completarea cadrului legal aferent schemei de plafonare, în vederea asigurării funcționării cât mai

eficiente a schemei de sprijin, scopul fiind micșorarea valorii facturilor la consumatorul final.

În ceea ce privește prețurile pentru energie electrică și gaze naturale, Guvernul României a decis modificarea prevederilor OUG nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022–31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, cu modificările și completările ulterioare prin emiterea OUG nr. 32/2024 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022–31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei și adoptarea unor măsuri în domeniul energiei.

4.6. Mecanismul de sprijin pentru consumatorii afectați de sărăcie energetică

Conform art. 22 din Ordonanța de Urgență nr. 6/2025 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică în perioada 1 aprilie 2025–30 iunie 2025, respectiv măsurile aplicabile clienților finali din piața de gaze naturale în perioada 1 aprilie 2025–31 martie 2026, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, adică:

- „(1) Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale va stabili criteriile de identificare și eligibilitate a consumatorilor afectați de sărăcie energetică în vederea aplicării de măsuri sociale adecvate și/sau sprijin financiar pentru perioada care urmează după expirarea mecanismelor de sprijin prevăzute în prezenta ordonanță de urgență, până la data de 15 iunie 2025.
- (2) În aplicarea prevederilor de la alin.(1), Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale colaborează cu Ministerul Finanțelor, Institutul Național de Statistică, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, împreună cu autoritățile locale, Ministerul Energiei, ANRE, furnizori/distribuitori de energie electrică, termică și gaze naturale, precum și cu alte instituții publice care pot furniza date necesare elaborării criteriilor de identificare și eligibilitate a

consumatorilor afectați de sărăcie energetică și identificarea surselor de finanțare pentru sprijin.”

Astfel, la inițiativa Ministerului Energiei, după intrarea în vigoare a OUG 6/2025, au fost organizate peste 12 întâlniri tehnice la sediul Ministerului Energiei la care au participat, în funcție de agenda întâlnirii, reprezentanți ai Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, MIPE, ANRE, STS, INS, MAI – Direcția Generală pentru Evidența Persoanelor din cadrul MAI.

Urmare acestor întâlniri, în data de 11 iunie 2025, a fost pus în consultare publică Proiectul de Ordonanță de urgență privind introducerea unui mecanism de sprijin pentru consumatorii casnici de energie electrică aflați în situația de sărăcie energetică.

Mecanismul general de plafonare a prețurilor la energie va fi înlocuit cu o abordare mai direcționată, mai eficientă și mai corectă social.

Ce prevede acest proiect? Persoanele care se încadrează în anumite praguri de venit sau condiții sociale vor primi un sprijin lunar sub formă de tichet pentru plata facturii la energie electrică:

- pentru o gospodărie cu o singură persoană – venitul lunar de maxim 2574 lei (echivalent cu salariul minim pe economie);
- gospodării cu mai mulți membri – venitul net lunar/membru de maxim 1784 lei;
- condiții sociale – familiile numeroase (cu mai mult de 3 copii), cele monoparentale sau persoanele cu dizabilități ori afecțiuni grave.

Am spus de la început că niciun român care are cu adevărat nevoie nu va fi lăsat în urmă. Iar acum punem în practică acest angajament printr-un mecanism nou și corect de sprijin, ținând cont de cei vulnerabili. Este un sistem prin care ajutorul public merge exact acolo unde contează cel mai mult: în casele românilor care nu-și permit să plătească energia din veniturile proprii.

5. Prevenire și Gestionare Riscuri În Sectorul Energetic

Într-un moment deosebit de important pentru securitatea energetică națională și regională, am realizat următoarele:

- actualizare Plan de urgență pentru securitatea aprovizionării cu gaze naturale în România;
- actualizare Plan de acțiuni preventive privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaze naturale în România;
- actualizare document Evaluarea Națională a Riscurilor (National Risk Assessment);
- Luarea tuturor măsurilor pentru **asigurarea stocurilor** de țiței, produse petroliere și gaze la un nivel sigur și satisfăcător. Am depășit gradul de 100% umplere al depozitelor de gaz pentru sezonul rece – în data de 16 octombrie 2024, volumul înmagazinat în depozitele subterane a fost de 3.280,2 milioane mc, reprezentând 103.47% din capacitatea totală (în aceeași dată a anului 2023 cantitatea înmagazinată a fost de 3.201,1 milioane mc). Aceasta a însemnat că am putut trece peste iarnă niciun risc în aprovizionarea cu gaze naturale.
- Înființarea **Taskforce de securitate cibernetică** pentru Sistemul Energetic Național, care protejează rețelele și sistemele informatice ale unităților aflate sub autoritatea și controlul Ministerului Energiei (instituții publice, companii naționale, societăți naționale, societăți la care statul este acționar), aplicând astfel Legea nr. 58/2023 în domeniul energiei. În prezent, Ministerul Energiei lucrează la un proiect de ordonanță de urgență privind înființarea unui CSIRT/ SOC sectorial pentru sectorul energetic care să coordoneze și sprijine eforturile de prevenire și combatere a atacurilor, amenințărilor, riscurilor și vulnerabilităților cibernetice de la nivelul companiilor din sectorul energetic național.
- Organizarea **primului și celui mai mare exercițiu de securitate cibernetică din domeniul energiei**, în perioada 15-16 aprilie 2024, la Palatul Parlamentului, în care

participanții s-au antrenat cu atacuri cibernetice simulate de tip APT, în vederea îmbunătățirii capabilităților companiilor din sectorul energetic de a se proteja împotriva amenințărilor cibernetice;

- Constituirea **Grupului operativ de asigurare a securității naționale a României** în contextul exploatărilor energetice offshore din Marea Neagră;
- Elaborarea cadrului legal eolian offshore privind asigurarea securității exploatărilor în Marea Neagră (capitol în proiectul de Lege privind offshore wind);
- **Organizarea reuniunii Grupului de Lucru Interdepartamental pentru probleme de Securitate Energetică (GLISE)** în vederea tratării problematicilor actuale de securitate energetică ale României;
- Constituirea, menținerea și dezvoltarea de stocuri energetice în vederea gestionării situațiilor excepționale care aduc atingere securității energetice a României.
- am organizat **3 comandamente de vară**, în luna iulie, imediat ce am văzut că România a înregistrat pe piețele spot prețuri la energie electrică peste media țărilor europene. Pentru că la ministerul energiei sunt adepții acțiunilor proactive, prin care să preîntâmpinăm crizele și să reducem la minim riscul de a destabiliza sectorul energetic, imediat ce am primit semnale din piață că există un minim risc de a fi generată o criză energetică, am organizat de urgență trei Comandamente pentru Energie, în care au fost stabilite o serie de măsuri pe termen scurt și mediu. Am activat fiecare MW și ne-am asigurat că energia României continuă.

5.1. Asigurarea stocurilor de energie pentru sezonul rece

Ministerul Energiei – în calitate de Autoritate Competentă pentru asigurarea siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale a întreprins toate demersurile necesare și a monitorizat îndeaproape respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2022/1032 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 iunie 2022 de modificare a Regulamentelor (UE) 2017/1938 și (CE) nr. 715/2009 în ceea ce privește stocarea gazelor naturale, care prevede măsuri privind nivelul de umplere a instalațiilor subterane de stocare a gazelor pentru a garanta securitatea aprovizionării cu gaze pentru sezonul de iarnă.

Regulamentul impune obiective de constituire de stocuri și traiectorii de constituire de stocuri – astfel, statele membre sunt obligate ca până la 1 noiembrie al fiecărui an (începând cu 2023) să constituie stocuri de minim 90% din capacitatea de înmagazinare.

În data de 16 octombrie 2024, volumul înmagazinat în depozitele subterane a fost de 3.280,2 mld mc (~35.0981 TWh, PCS 10,7 kWh/m³), reprezentând 103.47% din capacitatea totală.

- **Stocuri de urgență de țiței și produse petroliere**

Ministerul Energiei exercită calitatea de Autoritate Competentă pentru coordonarea, constituirea, menținerea, controlul și supravegherea stocurilor minime de țiței și produse petroliere, potrivit Legii nr. 85/2018 privind constituirea și menținerea unor rezerve minime de țiței și/sau produse petroliere, cu modificările și completările ulterioare. În această calitate, prin Ordinul Ministrului Energiei nr. 604/2024, privind stabilirea nivelului stocurilor minime și aprobarea modului de calcul al stocurilor de urgență pentru țiței și/sau produse petroliere a căror constituire revine titularilor obligațiilor de stocare în vederea menținerii acestora în perioada 1 iulie 2024–30 iunie 2025, nivelul stocurilor de urgență care trebuie constituit și menținut este de 1.947.876 tone echivalent petrol (tep) – la nivelul lunii aprilie 2025 nivelul realizat al stocurilor de țiței și produse petroliere a fost de 1.961.627 tone echivalent petrol (tep), din care: produse petroliere – 1.009.768 tep (51,4%) și țiței – 951.859 tep (48,6%). Operatorii economici, titulari ai obligației de stocare, au libertatea de a alege structura sortimentală, cu respectarea ponderii de cel puțin o treime produse petroliere și cel mult două treimi țiței.

5.2. Schema de plafonare – compensare a asigurat printre cele mai mici prețuri la gaze naturale și la energie electrică din Uniunea European pentru români

Prețurile plătite pentru energia electrică și gazele naturale de către români, printre cele mai mici din Uniunea Europeană. Confirmări de la Eurostat.

Eurostat a publicat statistici cu privire la prețurile plătite pentru energie electrică și gaze naturale de consumatorii casnici și non-casnici din cadrul Uniunii Europene (UE). În

fiecare trimestru am avut printre cele mai mici prețuri, situându-ne pe locurile 3-4 la gaze naturale și pe locul 5 la energie electrică cu cele mai mici prețuri.

Conform ultimului raport, în trimestrul al patrulea din 2024 continuăm să plătim al 4-lea cel mai mic preț pentru gaze naturale și al 5-lea cel mai mic pentru electricitate.

Avem confirmări că actualizarea mecanismului de plafonare și compensare a prețurilor la energie electrică, pe care am promovat-o în Guvern în data de 28 martie 2024, funcționează și în prezent în beneficiul românilor și este conform așteptărilor declarate de mine public la acea dată. Mecanismul de plafonare-compensare a fost prelungit până la 1 iulie 2025 pentru energie electrică și 1 aprilie 2026 pentru gaze naturale.

5.3. Întâlnire cu reprezentanții companiilor de furnizare a energiei electrice și gazelor și ai instituțiilor bancare implicate în schema de furnizare a energiei

Am inițiat la finalul lunii octombrie 2024 o întâlnire cu reprezentanții companiilor de furnizare a energiei electrice și gazelor și ai instituțiilor bancare implicate în schema de furnizare a energiei, pentru a identifica soluții referitoare la schema de plafonare – compensare a prețurilor facturilor la energie.

Pentru a găsi cele mai eficiente soluții legate de schema de plafonare – compensare a prețurilor la energie, ministrul Burduja a inițiat o întâlnire cu furnizorii, prin intermediul ACUE, și băncile implicate în sectorul energetic. Ministerul Energiei a făcut constant eforturi pentru compensarea furnizorilor și pentru acoperirea diferențelor de preț, având ca obiectiv menținerea unui preț competitiv pentru consumatorii casnici și non-casnici și evitarea problemelor de lichiditate în sistem. Încă de la începutul mandatului mi-am asumat să fac tot ceea ce trebuie pentru a putea păstra un preț corect la energie electrică și gaze pentru români și companiile românești.

Soluțiile au inclus promovarea OG 30/2023 prin care Ministerul Energiei a efectuat plăți de peste 3 miliarde de lei pentru plata datoriilor către furnizori. Alături de ministrul Finanțelor Marcel Boloș am găsit soluția de a face plăți atât din Fondul de Tranziție, cât și din alte surse legal constituite, ceea ce reprezintă angajamentul Guvernului României de a susține sistemul energetic național prin toate instrumentele posibile.

5.4. Comandamentul de iarnă

La 4 octombrie 2024 a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 1222/2024 pentru aprobarea măsurilor privind nivelul de siguranță și securitate în funcționare a Sistemului electroenergetic național, precum și a măsurilor în legătură cu realizarea stocurilor de siguranță ale acestui sistem în ceea ce privește combustibilii și volumul de apă din lacurile de acumulare pentru perioada 1 noiembrie 2024-31 martie 2025. În această perioadă, respectiv începând cu 4 octombrie 2024 și până la 31 martie 2025, întrunirile Comandamentului de iarnă se desfășoară la sediul Dispeceratului Energetic Național, în mod regulat (odată la 2 săptămâni), cu excepția perioadelor meteorologice nefavorabile, perioade în care s-a impus convocarea Comandamentului de iarnă în regim de urgență – pentru gestionarea acțiunilor și activităților operatorilor economici din sector, în special pentru distribuitorii de energie electrică la care s-au înregistrat întreruperi în alimentarea cu energie electrică a consumatorilor.

Chiar în prima decadă a anului 2024, pe fondul condițiilor meteorologice cu cod de precipitații și de viscol și cu temperaturi negative la nivelul întregii țări (defapt în întreaga regiune), cea mai afectată a fost zona de sud-est unde s-au înregistrat cele mai multe linii de medie tensiune întrerupte dar și capacități de producere de energie electrică (centrale eoliene) oprite. Este de remarcat efortul echipelor de intervenție care au reușit, în condiții de iarnă autentică, și cu sprijinul ISU, realimentarea cu energie electrică a consumatorilor afectați.

La începutul primăverii, depozitele de gaze naturale sunt pline peste jumătate din capacitate, rezervele de apă indică un grad de umplere de cca. 75 %, ceea ce reprezintă un nivel mai ridicat decât în anii anteriori (pe fondul debitelor Dunării peste mediile multianuale pe toată perioada de iarnă, iar exploatarea miniere își desfășoară activitatea în fluxuri de producție normale. Toate aceste rezerve au creat și creează condiții optime pentru ca în această iarnă să fie asigurată alimentarea neîntreruptă și la parametrii normali cu energie electrică și gaze naturale, atât pentru populația României cât și pentru entitățile economice și rezidențiale. Până la finalul Programului de iarnă, nu se întrevăd situații deosebite privind trecerea sezonului rece, atât în ceea ce privește producția de energie electrică (care a avut valori medii lunare peste nivelul consumului din SEN), cât și în ceea ce privește alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor din țară – cu gaz românesc și fără nicio problemă majoră.

Subliniez faptul că depozitele de gaze naturale au fost pline la peste 100% din capacitate, rezervele de apă au fost la un nivel mai ridicat decât în anii anteriori, iar exploatarea minieră și-au desfășurat activitatea în fluxuri de producție normale, ceea ce a creat condiții optime pentru ca în această iarnă să fie asigurată alimentarea neîntreruptă și la parametrii normali cu energie electrică și gaze naturale, atât pentru populația României cât și pentru entitățile economice și rezidențiale.

5.5. Comandamentul de vară

În data de 15 iulie 2024, am prezidat Comandamentul de Vară pentru Sectorul Energetic și am adoptat măsuri imediate pentru a asigura funcționarea eficientă a rețelei energetice:

- Monitorizarea Permanentă a Rețelelor: Intensificăm monitorizarea și intervenim rapid în caz de avarii.
- Coordonare cu Transelectrica și Operatorii de Distribuție: Gestionăm consumul de energie pentru a preveni supraîncărcările.
- Creșterea Capacității de Producție: Dispeceratul Energetic Național și centralele electrice sunt pregătite să funcționeze la capacitate maximă.
- Totodată, am prezentat bune practici pentru consumatori cu scopul de a evita supraîncărcarea rețelei:
- Eficientizarea Consumului de Energie: utilizați energia electrică responsabil, evitând consumul excesiv în orele de vârf (18:00 - 22:00).

Ministerul Energiei a monitorizat situația și a asigurat furnizarea continuă și sigură a energiei electrice pe tot parcursul perioadei de caniculă.

În cadrul Comandamentului pentru Energie convocat de Prim-Ministru, am subliniat importanța accelerării investițiilor în infrastructura energetică a României și a colaborării strânse între toți actorii din domeniu. Au fost stabilite o serie de măsuri pe termen scurt și mediu.

În ultimul an, am atras 13,6 miliarde de euro fonduri europene nerambursabile în sistemul energetic. Aceste investiții vor asigura, începând de anul viitor, o mai mare capacitate de producție de energie, consolidând securitatea energetică a României, și prețuri corecte pentru toți românii.

După 15 ani, România a devenit pregătită să adopte o Strategie energetică națională. Vedem în aceste zile, după decenii în care au lipsit investițiile publice în sistemul energetic național, cât de importante sunt viziunea și planificarea în acest sector strategic. Prin aceste investiții, vom asigura mai multă energie, iar pe termen mediu, prețuri corecte pentru români și pentru mediul de afaceri.

5.6. Gestionarea Situațiilor de Urgență

La începutul lunii septembrie, în județele Galați și Vaslui, puternic afectate de inundații, a fost instituită stare de alertă. Specialiștii Administrației Naționale "Apele Române" au anunțat că pagubele produse în județul Galați au fost determinate, între 60-65%, de cantități de precipitații de peste 200 l/mp, înregistrate, în timp scurt, cu caracter de aversă, ce au produs scurgeri importante de pe versanți, torenți și pâraie, producând viituri rapide pe râurile mici din bazinele hidrografice.

În data de 16 septembrie, am fost alături de echipele de intervenție în județul Galați, în localitățile Pechea și Slobozia Conachi, pentru a evalua impactul inundațiilor și pentru a ne asigura că lucrările de remediere a avariilor la rețeaua electrică se desfășoară rapid și eficient. La începutul zilei peste 25.000 de gospodării au rămas fără curent electric. În condițiile de ploaie torențială, din rațiuni de siguranță, instalațiile consumatorilor nu au fost puse sub tensiune, din cauza riscurilor de incendiu sau scurtcircuit. Alături de echipele de intervenție în teren a trebuit să mergem din casă în casă, acolo unde rețeaua era funcțională, pentru a verifica instalațiile înainte de reconectarea lor în măsuri de precauție și pentru a evita riscul de incendiu sau electrocutare.

Am fost la centrul de comandă al Distribuție Energie Electrică România (DEER - Muntenia Nord), unde am discutat cu echipele tehnice planul de intervenție. Alături de conducerea tehnică și locală a operatorului de distribuție, am revizuit planul de intervenție în teren. Datorită eforturilor neîntrerupte ale echipelor DEER și ale tuturor celor implicați, am reușit să restabilim alimentarea gospodăriilor afectate într-un timp record, în condiții extrem de dificile și sub presiunea timpului. În 36 de ore de la declanșarea lucrărilor de intervenție, specialiștii DEER au reușit să remedieze toate problemele de distribuție a energiei electrice din zona afectată de inundații în județul Galați.

Mulțumită oamenilor care au coordonat acțiunile de intervenție în teren am reușit să facem din nou lumină în casele românilor. Printr-o operațiune specială, coordonată împreună cu Dr. Raed Arafat și echipele DSU și Distribuție Energie Electrică România, cu sprijinul viceprimarului Cătălin Predoiu, ministrul de interne, un elicopter Black Hawk ne-a ajutat să relocăm trei stâlpi de medie tensiune din zona Târgu Bujor la Moscu. Acest sprijin neprețuit ne-a ajutat să acționăm într-o zonă extrem de greu accesibilă.

5.7. Aplicație guvernamentală pentru raportare întreruperi distribuție electrică

Urmare a evenimentelor meteorologice din ultima parte a anului 2024, Ministerul Energiei a luat inițiativa construirii unei aplicații guvernamentale de raportare și monitorizare în timp real a cauzelor și problemelor întreruperii distribuției de energie electrică din România cauzate de fenomene naturale și alte situații de urgență.

Inițiativa se implementează alături de CNTEE "Transelectrica"- SA, Autoritatea pentru Digitalizarea României, distribuitorii naționali de energie electrică, Serviciul de Telecomunicații Speciale, Ministerul Afacerilor Interne, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei și alți actori guvernamentali implicați.

Aplicația va porni de la modelul deja funcțional al aplicației interne de raportare a CNTEE "Transelectrica"- SA iar estimarea finalizării ei este începutul anului 2025.

5.8. Reglementare terțiară privitoare la securitatea cibernetică a contoarelor inteligente și dispozitivelor IoT din sectorul energetic

În contextul actual al securității cibernetice și geopolitice marcate de acțiunile unor actori statali și nonstatali ostili României, utilizarea contoarelor inteligente nevalidate din punct de vedere al securității poate reprezenta un risc major pentru rețeaua de distribuție și securitatea energetică a României – parte componentă a securității naționale a României. Contoarele inteligente, ca dispozitive IoT conectate direct la infrastructura energetică, pot deveni puncte vulnerabile într-un sistem de distribuție energetică critic.

Lipsa verificării și certificării acestora în laboratoare acreditate sporește semnificativ riscurile de acces neautorizat și atacuri cibernetice bine coordonate.

Un contor inteligent fără validare de securitate poate permite atacatorilor să acceseze date sensibile ale consumatorilor sau să preia controlul asupra funcțiilor critice, cum ar fi monitorizarea și controlul de la distanță. Aceasta deschide oportunități pentru manipulări frauduloase și pierderi financiare semnificative, precum și pentru atacuri care pot exploata contoarele vulnerabile pentru a se extinde de la un singur dispozitiv la întreaga rețea. Astfel, securitatea rețelei poate fi compromisă, punând în pericol aprovizionarea constantă și fiabilitatea rețelei de distribuție.

Atacurile asupra contoarelor inteligente pot avea efecte dramatice, mai ales dacă aceste dispozitive sunt echipate cu funcția de deconectare automată a consumatorilor. Un atac cibernetic bine organizat ar putea declanșa deconectări în masă, generând întreruperi de curent la scară extinsă. Acest fenomen nu afectează doar infrastructura de distribuție locală, ci poate destabiliza întreaga rețea prin suprasolicitarea unor părți ale acesteia. Într-un scenariu extrem, efectele în cascadă ar putea perturba rețelele de infrastructură critică interconectate, punând în pericol stabilitatea sistemului energetic național și chiar regional.

În contextul geopolitic actual, riscurile asociate cu dispozitivele IoT nevalidate devin și mai pronunțate. Contoarele inteligente necertificate pot include vulnerabilități intenționate sau componente de proveniență nesigură, care ar putea permite accesul unor actori externi în rețea. Prin intermediul unui astfel de dispozitiv compromis, atacatori statali sau organizații rău-intenționate ar putea lansa atacuri ce afectează stabilitatea rețelelor de energie, generând efecte dezastruoase pentru infrastructura energetică și securitatea națională.

Pentru a reduce aceste riscuri, este esențial ca dispozitivele IoT, inclusiv contoarele inteligente, să fie validate și certificate de laboratoare acreditate la nivel național sau european. Acest proces de validare garantează că dispozitivele respectă standardele internaționale de securitate, nu conțin componente nesigure și nu permit accesul neautorizat. În plus, certificarea asigură că dispozitivele sunt proiectate pentru a rezista atacurilor cibernetice și pot funcționa în mod sigur într-o infrastructură critică.

Un aspect esențial al menținerii securității acestor dispozitive este procesul de upgrade firmware, care ar trebui să fie integrat în mod direct în cadrul reglementărilor și

certificărilor aplicabile echipamentelor IoT. Firmware-ul unui contor inteligent joacă un rol crucial în protejarea funcțiilor critice, iar neactualizarea lui periodică expune dispozitivul la riscuri majore, cum ar fi exploatarea vulnerabilităților descoperite ulterior implementării inițiale. Orice proces de upgrade firmware trebuie să respecte aceleași standarde stricte ca și certificarea inițială a dispozitivului.

Ministerul Energiei a facilitat un grup de lucru, sub comanda Directoratului Național de Securitate Cibernetică și cu sprijinul actorilor din sistemul de distribuție a energiei electrice, pentru implementarea unor reglementări stricte pentru certificarea și validarea contoarelor inteligente, ca pas esențial în protejarea rețelei de distribuție. Asigurându-ne că toate dispozitivele IoT sunt conforme cu standardele de securitate, putem preveni accesul neautorizat și minimiza riscul de atacuri cibernetice care ar putea afecta infrastructura energetică și securitatea națională. Astfel, validarea strictă și certificarea dispozitivelor sunt fundamentale pentru a proteja stabilitatea și fiabilitatea rețelei în fața amenințărilor actuale și viitoare.

5.9. Publicarea Raportului de evaluare a nivelului de sărăcie energetică în România

Înțelegerea și abordarea problemei sărăciei energetice este extrem de importantă pentru dezvoltarea economică, dată fiind legătura sa strânsă cu sărăcia veniturilor. Împreună cu reprezentanții Băncii Mondiale, am lansat Raportul de evaluare a nivelului de sărăcie energetică în România.

Studiul a fost realizat de Banca Mondială, cu sprijinul Observatorului Român al Sărăciei Energetice (ORSE), precum și cu sprijinul instituțiilor publice, inclusiv Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Ministerul Energiei și Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene. Acesta acoperă patru subiecte cheie, printre care: poziția României în ceea ce privește accesul la energie accesibilă, fiabilă și sustenabilă, barierele structurale și comportamentale în trecerea peste sărăcia energetică, impactul creșterii prețurilor la energie asupra bunăstării și acțiuni politice pentru reducerea poverii energetice asupra gospodăriilor cu venituri mici.

Echipa Băncii Mondiale a desfășurat, de asemenea, consultări cu diverși actori relevanți din țară, inclusiv din sectorul public, privat și mediul academic. Pe baza acestor dovezi, evaluarea oferă recomandări de politici pentru abordarea problemei sărăciei energetice în țară. Concluziile sunt esențiale pentru proiectarea unor programe de sprijin eficiente, în special în contextul post-criză din Ucraina, pentru a avea în vedere gospodăriile cele mai vulnerabile.

Simulările realizate de experții Băncii Mondiale arată că abordările orientate de sprijinire a veniturilor își ating scopurile de atenuare a impactului creșterii prețurilor la energie în condiții de rentabilitate. Simulările explorează două scenarii distincte de politici, fiecare propunând o abordare nuanțată a provocărilor generate de creșterea prețurilor la energie și care au în vedere măsuri de sprijinire a veniturilor finanțate extern, pe de o parte, precum și prin eliminarea treptată a plafonării prețurilor la energie, pe de altă parte.

Prin acest Raport, Ministerul Energiei își reafirmă angajamentul de a dezvolta infrastructura necesară pentru integrarea procesului de tranziție energetică durabilă, definit ca trecerea la o utilizare mai curată și mai eficientă din punct de vedere energetic, prin adoptarea unor tehnologii energo-intensive moderne (spre exemplu, aparate moderne de încălzire) și modernizări complementare (spre exemplu, izolație).

La Ministerul Energiei, avem o viziune mai largă despre ceea ce înseamnă dezvoltarea sectorului energetic: investițiile în energie verde, eficiență energetică și în extinderea și modernizarea rețelelor de distribuție sunt cheia pentru a reduce facturile pe termen mediu și lung și pentru a proteja mediul. România trebuie să continue modernizarea infrastructurii energetice și să crească ponderea energiilor regenerabile în mixul nostru energetic. Dar acest lucru nu este suficient. Pentru a avea prețuri competitive la energie, trebuie să folosim pragmatic și inteligent toate resursele pe care le avem: de la energie nucleară până la gaze naturale. România nu trebuie să lase pe nimeni în urmă. Suntem obligați să utilizăm și soluții pe termen scurt pentru cei mai vulnerabili – așa cum sunt deciziile de plafonare a prețurilor – alături de strategii pe termen mediu și lung, inclusiv pentru creșterea eficienței energetice a locuințelor.

6. Eficientizarea Ministerului Energiei

6.1. Reorganizarea Ministerului Energiei

Finalizarea procedurii de reorganizare a Ministerului Energiei, potrivit Legii nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, cu modificările și completările ulterioare, respectiv:

- avizul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici privind funcțiile publice din cadrul Ministerului Energiei,
- aprobarea statului de funcții pentru aparatul propriu al Ministerului Energiei,
- aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare,
- acte administrative cu caracter individual privind numirea întregului personal în noile structuri organizatorice.

Urmare aplicării Legii nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, cu modificările și completările ulterioare, vor fi desființate un număr de 11 posturi de conducere, 90 de posturi de funcții publice de execuție sau personal contractual, 1 post de înalt funcționar public – Secretar General Adjunct și 1 post vacant corespunzător funcției de demnitate publică numită de Secretar de Stat și 2 posturi aferente cabinetului secretarului de stat, având impact în reducerea cheltuielilor bugetare de 10 milioane lei anual, cât și în flexibilizarea structurii organizatorice și implicit îmbunătățirea funcționării Ministerului Energiei.

Alte măsuri pe care le aplicăm pentru eficientizarea cheltuielilor la nivelul ministerului:

- Utilizarea mașinilor de serviciu este deja restricționată și va fi monitorizată strict prin GPS, pentru a ne asigura că fiecare litru de combustibil este folosit exclusiv în interes de serviciu. Prin aceste decizii, consumul de combustibil a fost redus deja cu 40% în prima jumătate a anului 2025 față de perioada similară a anului precedent.

- Optimizarea cheltuielilor de întreținere a sediului ministerului printr-o utilizare mai eficientă a spațiilor și analizarea posibilității externalizării unor servicii care generează costuri nejustificate.
- Reducerea costurilor legate de mentenanța imprimantelor și folosirea hârtiei, economisind aproximativ 100.000 lei pe an.
- Digitalizarea și automatizarea proceselor pentru a elimina birocrația inutilă și pentru a crește viteza de lucru. Am implementat un sistem de management al documentelor, astfel încât toate documentele interne, cu excepția actelor normative venite de la alte ministere, se semnează electronic și sunt transmise digital.
- Automatizarea și standardizarea procedurilor interne – testăm un tool de AI dezvoltat de un start-up românesc la Direcția Juridică, pentru a optimiza redactarea documentelor și a elimina blocajele administrative. Ne propunem ca timpul de procesare a unui document administrativ să fie redus cu 50%.
- Implementarea, gratuit, a unei platforme de Work Management de la Octonius, dezvoltată de un start-up fondat de români, pentru a crește eficiența activității și a accelera proiectele Ministerului Energiei. Aceasta digitalizează fluxurile de lucru, asigură monitorizarea precisă a sarcinilor, alocarea clară a responsabilităților și raportarea transparentă a progresului. Comunicarea este simplificată direct pe task-uri, reducând erorile și timpul pierdut cu raportările. Nu mai există loc pentru „am uitat” sau „nu am știut”.

Măsurile realizate de structura de audit

În perioada mandatului, structura de audit a Ministerului Energiei a acționat cu fermitate și profesionalism pentru protejarea fondurilor publice și consolidarea disciplinei financiare în cadrul sectorului energetic. Prin activitățile desfășurate, s-au obținut rezultate semnificative în recuperarea sumelor utilizate necorespunzător, contribuind astfel la întărirea responsabilității în utilizarea resurselor bugetare și europene.

Rezultate notabile:

- **Recuperarea a 7.000.000 lei** de la beneficiari neeligibili, reprezentând plăți compensatorii pentru consumul de energie electrică și gaze naturale acordate în

mod eronat în cadrul schemei de sprijin;

- **Recuperarea a 7.000.000 lei** de la **Complexul Energetic Valea Jiului**, aferente unor cheltuieli care nu respectau criteriile de eligibilitate stabilite de cadrul legal și contractual.

Aceste acțiuni demonstrează eficiența mecanismelor interne de control ale ministerului și contribuie la creșterea încrederii în utilizarea responsabilă a fondurilor publice și europene în domeniul energetic.

6.2. Platforma de transparență a companiilor din portofoliul Ministerului Energiei

În spiritul reformelor aduse Ministerului Energiei, companiile din subordinea acestuia parcurg un proces asemănător. Primul pas spre orice schimbare în bine îl reprezintă identificarea problemelor. Așadar, conform Adresei nr. 261/SIB/31.01.2025, Ministerul Energiei a solicitat o serie de informații relevante pentru companii și pentru cetățeni. Printre acestea se numără indicii de evaluare a performanței la nivel de angajat și la nivel de companie, CV-urile administratorilor și ale persoanelor cu rol de conducere, declarațiile de avere și interese ale acestora și contractele de achiziții publice cu valoare peste 10.000 de euro.

Am lansat platforma www.aprindemlumina.gov.ro în prima săptămână a lunii martie, o platformă de transparentizare menită să centralizeze aceste informații de interes pentru ca cetățenii să poată urmări ușor situația companiilor cu rol central în viitorul sectorului energetic românesc.

Mai mult decât atât, în linie cu reducerile de funcții de conducere și de cheltuieli aplicate la nivelul Ministerului Energiei, prin Adresa nr. 33/SIB/08.01.2025, am solicitat companiilor antemenționate reduceri similare.

6.3. Întărirea Direcției Generale Ajutor de Stat și Fonduri Europene

Prin Memorandum aprobat de Prim-ministrul Guvernului României, au fost organizate concursuri de recrutare pentru ocuparea unor funcții publice de execuție și de conducere din cadrul Direcției Generale Ajutor de Stat și Fonduri Europene – structură cu competențe aferente activității de gestionare a finanțării investițiilor, în scopul realizării funcției ministerului de absorbție a fondurilor acordate de Uniunea Europeană.

Ocuparea posturilor a rezultat din necesitatea realizării sarcinilor stabilite în vederea ducerii la îndeplinire a atribuțiilor structurilor organizatorice.

Investițiile în sectorul energetic sunt finanțate din mai multe surse de finanțare, disponibile atât din fonduri naționale, cât și din fonduri europene nerambursabile:

- Fondul pentru Modernizare, în baza prevederilor Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2020/1001,
- Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), în baza prevederilor Regulamentului (UE) 2021/241.

6.4. Atragerea tinerilor în funcții publice

În temeiul dispozițiilor Anexei nr. 10 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, au fost transmise Agenției Naționale a Funcționarilor Publici un număr de 8 înștiințări cu privire la organizarea concursului pe post, pentru ocuparea funcțiilor publice vacante de grad debutant, pentru atragerea de tineri dornici de o carieră administrativă.

7. Implicare în comunitate

7.1. Fabrica de Unicorni

Ministerul Energiei din România, Ministerul Energiei din Republica Moldova și Techcelerator au lansat CleanTech Accelerator, un accelerator dedicat startup-urilor din Europa de Sud-Est care creează soluții tehnologice pentru energie verde și sustenabilitate.

Această inițiativă va ajuta startup-urile și creatori de soluții tehnologice să dezvolte domeniul tehnologiilor curate și pe cel energetic regional.

Inițiativa a fost lansată în 6 iunie 2024, la Muzeul Tehnic Profesor Inginer Dimitrie Leonida din Parcul Carol, din București, spațiu care va deveni un hub al energiei dedicat inovației în domeniu.

Programul a fost dezvoltat în parteneriat cu Romgaz, Hidroelectrica, Nuclearelectrica, Energy Valley Cluster, Transelectrica, UiPath, Electrica, Israel Electric Corporation, Transgaz, Conpet, ELCEN, Complexele Energetice Oltenia și Valea Jiului, Societatea de Administrare a Participațiilor în Energie.

Cei interesați se pot înscrie în accelerator în perioada 6 iunie – 19 septembrie pe pagina techcelerator.co/CleanTech.

Fondatorii și inovatorii selectați pentru a se alătura programului vor avea acces la beneficii precum proiecte de colaborare cu companii care sunt lideri în domeniul energiei, consultanță de business, tehnologică și pentru strângerea de fonduri de la profesioniști experimentați din industrie, inclusiv direcționarea către fonduri importante de capital de risc (VC).

Startup-urile au fost în atenția mea în toate mandatele de ministru pe care le-am ocupat și la cercetare, digitalizare și acum la energie. Am educație academică americană și am văzut ce înseamnă acestea în Statele Unite.

Proiectul este unul amplu și cuprinde crearea pe locul Muzeului Dimitrie Leonida, un loc simbol pentru inovarea românească, a unui Hub al Energiei, care să includă și Fabrica de Unicorni.

Inovarea este un domeniu esențial de dezvoltare, iar România are mințile necesare pentru a face saltul către viitor. Noi încercăm numai să aducem la un loc mințile inovative cu antreprenorii și firmele din domeniu. Și, de ce nu, să facem un centru de excelență în inima Bucureștiului.

7.2. Energie pentru viață

În luna noiembrie a anului 2023, Asociația Energia Inteligentă a încheiat cu Ministerul Energiei „Parteneriatul pentru combaterea sărăciei energetice”, cu scopul de a atinge dezideratul de eradicare a sărăciei energetice extreme din România. Cu sprijinul Ministerului Energiei, în cadrul parteneriatului a fost realizată inventarierea locuințelor neracordate la rețeaua de energie electrică din România și întocmirea „Registrului Electronic Național al Gospodăriilor fără Energie Electrică din România” (RENGEER), care a relevat un număr de 5.494 de gospodării fără energie electrică, locuite de 11.611 de persoane, dintre care 4.777 au vârsta de până în 18 ani.

În perioada 30–31 august 2024, am scăzut din aceste cifre 9 gospodării din Munții Apuseni, în care am reușit să aprindem pentru prima dată lumina. Aici sunt copii care nu mai trebuie să învețe la lumina lumânării, bătrâni care nu trebuie să mai folosească gaz lampant.

Alături de Profesorul Dumitru Chisăliță și Asociația Energia Inteligentă, care au făcut posibil acest proiect, „Energie pentru Viață”, Ministerul Energiei va extinde programul de electrificare pentru peste 5000 de gospodării din țară.

Am participat, alături de Asociația Energia Inteligentă, la cea de-a opta ediție a proiectului „Energie pentru Viață”. La începutul lunii noiembrie au fost electrificate pentru prima dată prin instalarea de panouri fotovoltaice șase locuințe din Râșca aparținând comunei Măguri Răcătău și Someșul Cald, comuna Gilău. Proiectul „Energie pentru Viață” a ajuns pentru prima dată în județul Cluj.

Această ediție a fost posibilă datorită fondurilor adunate în urma „Crosului Energiei – Energie pentru toți” un eveniment sportiv caritabil organizat la inițiativa Ministerului Energiei la București, pe Arena Națională, la data de 29 septembrie 2024, unde au participat sute de susținători ai acestui proiect.

Ministerul Energiei susține inițiativele care reușesc să îmbunătățească direct viața oamenilor. Proiectul „Energie pentru Viață” reprezintă un angajament concret pentru combaterea sărăciei energetice extreme, iar electrificarea acestor șase gospodării izolate din județul Cluj marchează încă un pas important în acest demers. Fiecare casă iluminată aduce mai mult decât energie, aduce speranță și deschide noi oportunități pentru locuitorii din aceste comunități.

Prin parteneriatul nostru cu Asociația Energia Inteligentă și susținerea directă prin organizarea Crosului Energiei – Energie pentru toți, demonstrăm că, atunci când cetățenii, autoritățile și societatea civilă lucrează împreună, putem aduce schimbări pozitive semnificative. Suntem conștienți de provocările rămase, însă acest proiect ne arată că fiecare etapă finalizată aduce o schimbare reală.

7.3. Gala Energiei Românești

Gala Energiei Românești, organizată în premieră de către Ministerul Energiei, în data de 17 septembrie 2029, și-a propus să promoveze și să premieze excelența în domeniul energetic din România.

În cadrul Galei Energiei Românești 2024, au fost recunoscute performanțele tinerilor din energie, inițiativele de eficiență energetică, ideile inovatoare ale asociațiilor din domeniul energiei, contribuțiile profesorilor și unităților de învățământ care au implementat proiecte de energie verde, proiectele dezvoltate de administrația publică locală prin programe de finanțare, proiectele de cercetare-inovare în energie, precum și realizările excepționale ale companiilor din mediul public și privat. Prin urmare, următoarele trei categorii vor fi distinse cu premii în cadrul evenimentului: mediul de afaceri, educație și administrație.

7.4. Crosul Energiei

Ministerul Energiei, alături de Asociația Eos D’Art, a organizat Crosul Energiei – ENERGIE PENTRU TOȚI, un eveniment sportiv dedicat întregii comunități, care a avut loc pe data de 29 septembrie 2024, la Arena Națională.

Evenimentul a fost un succes uriaș. Au participat peste 500 de alergători și au fost strânse fonduri, prin taxa de înscriere și prin donațiile partenerilor, pentru a putea electrifica 6 case din zonele izolate montane.

Crosul Energiei este mai mult decât o simplă cursă. Este un gest de solidaritate și o oportunitate de a contribui la rezolvarea unei probleme reale a României: sărăcia energetică. Prin participarea la acest eveniment, fiecare dintre noi poate face o diferență în viața a mii de români care trăiesc în întuneric.

Sărăcia energetică este o problemă reală cu care se confruntă mulți dintre români, mai ales în zonele montane izolate. Ne-am asumat deja public, alături de Asociația Energia Inteligentă, că vom susține toate proiectele care vizează combaterea sărăciei energetice.

Prin Crosul Energiei, fiecare dintre noi avem oportunitatea de a contribui la rezolvarea acestei probleme, aducând lumina în casele celor care au nevoie. Niciun copil nu trebuie să mai învețe la lumina lumânării în România! Alături, putem face o diferență semnificativă în viața celor care au nevoie.

7.5. Săptămâna verde - Împreună pentru un viitor mai verde

În perioadele 22 – 26 aprilie 2024 și 7 – 11 aprilie 2025, specialiștii Ministerului Energiei au participat la activități didactice desfășurate în cadrul acțiunii "Săptămâna Verde".

Colegii mei din cadrul Ministerului s-au oferit să susțină cursuri interactive la clasele de gimnaziu și de liceu, aducând, în atenția copiilor, subiecte vitale pentru protejarea mediului și promovarea unui stil de viață sustenabil.

În fiecare zi din cele dedicate acestui eveniment educativ, au avut loc, în mai multe școli, activități de educație și de conștientizare, în cadrul cărora specialiști ai Ministerului Energiei au susținut 20 de sesiuni de prezentare, împărtășind cunoștințe și inspirând elevii să devină cetățeni responsabili ai planetei. A fost celebrată „Ziua Planetei Pământ”, iar elevii au îmbinat cunoștințele teoretice prezentate de colegii noștri în cadrul școlii, cu cele practice, prin participarea lor la o activitate practică pe care am organizat-o, și anume vizita la un parc fotovoltaic.

Elevii și specialiștii din domeniul energiei au petrecut timp împreună, au participat la ateliere despre energia verde și au văzut, la fața locului, cum se produce energia verde.

Le mulțumesc colegilor mei pentru implicare, cadrelor didactice pentru că au primit cu deschidere inițiativa noastră și, bineînțeles, celor în jur de 600 de copii care ne-au surprins plăcut cu receptivitatea și dorința lor de cunoaștere.

7.6. Voluntar cu energie

La Ministerul Energiei credem cu tărie că viitorul energiei începe cu oamenii – iar acest viitor trebuie construit împreună cu noile generații. De aceea, în anul 2025 am lansat și consolidat inițiativa **„Voluntar cu Energie”**, un program dedicat tinerilor care își doresc să înțeleagă mecanismele administrației publice, să contribuie la proiecte relevante și să se implice direct în politicile energetice ale României.

Ne-am propus să oferim șansa unei experiențe reale în instituțiile statului celor care își doresc să participe activ la transformarea sectorului energetic – o transformare care nu este doar tehnologică, ci și umană.

Până în acest moment, **un total de 10 tineri** sunt implicați în activitatea ministerului, în cadrul programului de voluntariat, în diferite structuri cum ar fi: Direcția Generală Energie Electrică, Petrol și Gaze Naturale, Direcția Generală Investiții, Cabinetul Ministrului, Direcția Generală Politici Energetice.

Această inițiativă nu este doar un exercițiu administrativ, ci o investiție în viitor. Prin prezența lor, voluntarii aduc energie proaspătă, idei curajoase și întrebări esențiale. În același timp, pleacă din minister cu o înțelegere directă a responsabilității publice, a dialogului interinstituțional și a complexității deciziilor în sectorul energetic.

Îmi doresc ca inițiativele noastre să contribuie la formarea tinerilor, să le dezvolte abilități și competențe care să îi modeleze în agenți ai schimbării pentru comunitatea în care trăiesc.

Înainte, împreună!

Sebastian I. Burduja
Ministrul Energiei

**ÎNAINTE,
ÎMPREUNĂ**

**MINISTERUL
ENERGIEI**